

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al
frontierei de stat pentru perioada 2026-2030**

În temeiul art. 5 lit. a) și art. 6 lit. h) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 (se anexează).

2. Autoritățile și instituțiile responsabile:

1) vor asigura realizarea acțiunilor incluse în Planul de acțiuni al Programului;
2) vor prezenta anual Ministerului Afacerilor Interne, până la 10 februarie, precum și la solicitare, informația privind gradul de realizare al acțiunilor incluse în Planul de acțiuni.

3. Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Cancelariei de Stat:

1) anual, către 25 februarie, raportul de progres privind implementarea Programului, începând cu anul 2027 pentru activitățile realizate în primul an de implementare;
2) către 15 aprilie 2028, raportul de evaluare intermediară pentru 2 ani;
3) către 15 aprilie 2031, raportul de evaluare finală.

4. Finanțarea acțiunilor prevăzute în prezenta hotărâre se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate în aceste scopuri în bugetele autorităților implicate, precum și din alte surse, conform legislației.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Interne.

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Ministrul finanțelor

Ministrul afacerilor interne

Ministrul muncii și
protecției sociale

Ministrul sănătății

Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030

I. INTRODUCERE

1. Frontiera de stat a Republicii Moldova se întinde pe o distanță de 1906 km, 684 km reprezentând frontiera comună cu România, iar 1222 km cu Ucraina - dintre care aproximativ 453 km, nu se află, temporar, sub controlul autorităților constituționale. Frontiera delimitează în spațiu teritoriul statal, iar securitatea și gestionarea eficientă a acesteia garantează inalienabilitatea teritoriului și suveranitatea țării. Instituțional, gestionarea frontierei se realizează de Poliția de Frontieră, care bazându-se pe modelul de control al accesului pe patru niveluri, conform conceptului european de gestionare integrată a frontierei, cooperează cu alte instituții din sistemul de management al frontierei de stat.

2. Măsurile întreprinse la nivel național, precum și acțiunile de cooperare cu statele vecine și cu alte țări sunt realizate prin conjugarea eforturilor Ministerului Afacerilor Interne, prin intermediul structurilor sale – Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Inspectoratul General pentru Migrație, Inspectoratul General al Poliției, în colaborare cu Serviciul Vamal. Complexitatea acestui sistem impune o coordonare strategică și integrată la nivel interministerial, asigurată în Republica Moldova prin activitatea Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat, prezidat de ministrul afacerilor interne.

3. Gestionarea eficientă a frontierei de stat presupune o abordare sinergică, care să integreze prevederile strategice și normative relevante din multiple domenii – securitate, migrație, vamă, transporturi, tehnologie informațională și protecția drepturilor fundamentale – atât la nivel național, cât și în conformitate cu cadrul normativ european.

4. Conceptul de management integrat al frontierei de stat (MIFS) a fost preluat de Republica Moldova ca model strategic european în contextul aprofundării cooperării cu Uniunea Europeană, fiind derivat din documentele programatice ale Comisiei Europene. La nivel național, angajamentul formal de implementare al acestui concept a fost exprimat pentru prima dată în Strategia națională de dezvoltare 2008–2011, care a stabilit necesitatea racordării la bunele practici europene în materie de securitate a frontierelor și cooperare interinstituțională. Deși Planul de Acțiuni RM–UE din anul 2005 nu menționa explicit noțiunea de MIFS, acesta includea măsuri relevante ce vizau consolidarea controlului la frontieră, combaterea

migrației ilegale și dezvoltarea capacităților instituționale – elemente-cheie ce au anticipat adoptarea acestui model.

5. Procesul de transpunere a cadrului european de MIFS a început odată cu elaborarea și aprobarea primului Program național de management integrat al frontierei pentru anii 2011–2013, marcând startul primului ciclu de politici publice dedicate. Ulterior, prin cele patru cicluri consecutive de planificare strategică, Republica Moldova și-a consolidat cadrul normativ, a dezvoltat mecanisme de cooperare interinstituțională și a început alinierea operațională și tehnologică la cerințele Uniunii Europene.

6. Experiența acumulată în perioada 2011–2025 a evidențiat un set de lecții importante care trebuie luate în considerare în procesul de planificare strategică în domeniul managementului integrat al frontierei de stat precum: necesitatea unei finanțări sustenabile și predictibile, necesitatea unui sistem adaptabil și anticipativ de planificare, capabil să gestioneze scenarii de criză și afluxuri neprevăzute de migranți, necesitatea interoperabilității între sisteme (la nivel național și european) pentru consolidarea unui tabloul situațional cuprinzător și sporirea cooperării interinstituționale și internaționale.

7. Elaborarea Programului de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 reprezintă o prioritate națională prevăzută de Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029¹. Acesta stabilește cu claritate angajamentul ca noul document de planificare strategică pentru perioada 2026-2030, să fie dezvoltat în conformitate cu ciclul multianual de politici strategice pentru gestionarea europeană integrată a frontierelor și cu respectarea prevederilor articolului 9 al Regulamentului (UE) 2019/1896 privind Poliția de Frontieră și Garda de Coastă².

8. La 14 martie 2023, Comisia Europeană (CE) a adoptat o Comunicare de stabilire a politicii strategice multianuale pentru gestionarea integrată a frontierelor europene³, bazată pe discuțiile din Parlamentul European și Consiliul privind documentul de politici al CE. În urma adoptării Comunicării CE, a fost stabilit un ciclu de politici strategice multianuale de cinci ani pentru perioada 2023-2027.

9. Astfel, Programul național este aliniat la obiectivele politicii strategice multianuale pe fiecare componentă aplicabilă din cadrul modelului de gestionare europeană integrată a frontierelor: controlul frontierei; analiza riscurilor; schimbul de informații și cooperarea cu statele membre ale UE și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (în continuare - Frontex); cooperarea cu țările terțe; cooperarea interinstituțională; măsuri operative și tehnice; utilizarea tehnologiei de ultimă generație; mecanisme de control al calității și componentele transversale precum drepturile fundamentale, educația și formarea profesională, cercetarea și inovarea.

¹ Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025.² Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/ALL/?uri=CELEX%3A32019R1896>

² Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/ALL/?uri=CELEX%3A32019R1896>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A52023DC0146>

10. Programul contribuie la implementarea Obiectivului general 9. „Promovarea unei societăți pașnice și sigure” din Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr.315/2022, prin consolidarea capacității naționale de a gestiona frontiera de stat într-un mod eficient, sigur și predictibil, cu respectarea drepturilor fundamentale, prevenirea infracționalității transfrontaliere și facilitarea cooperării internaționale. Astfel, acesta corespunde direcției prioritare de intervenție al Strategiei Naționale de Dezvoltare în domeniul „5.29 Politici și management de securitate și ordine publică” ce vizează inclusiv „Dezvoltarea unui sistem eficient de management al frontierei de stat și asigurarea unui proces migrațional ordonat, sigur și reglementat”. Respectiv, documentul de politici publice este aliniat Obiectivului de Dezvoltare Durabilă ODD 16: Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile⁴.

11. Prezentul Program corespunde viziunii Strategiei securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 391/2023, care în vederea realizării obiectivelor naționale de securitate și apărare, implicit pentru combaterea amenințărilor, a riscurilor și a vulnerabilităților, stabilește la pct. 28 următoarele direcții de acțiune: securizarea frontierei de stat în vederea prevenirii și combaterii migrației ilegale, a traficului de persoane și de armament, a contrabandei și a altor forme de manifestare a criminalității transfrontaliere; ajustarea managementului integrat al frontierei la standardele Uniunii Europene; dezvoltarea infrastructurii și multiplicarea punctelor de trecere a frontierei de stat.

12. Programul de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026- 2030 reprezintă etapa a doua de planificare în vederea asigurării continuității implementării Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 (în continuare – SDDAI) și vizează crearea unui sistem de management al frontierei robust și rezilient, capabil să se adapteze necesităților cetățenilor și contextului de securitate. Programul contribuie nemijlocit la realizarea direcției prioritare a SDDAI „Consolidarea și menținerea unui nivel înalt de securizare a frontierelor”, particularizată de următoarele obiective generale:

1) vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației;

2) frontieră de stat sigură, securizată și funcțională.

13. Programul nu dublează și nu contravine altor documente de politici publice, fiind corelat cu Foaia de parcurs „Statul de drept” (criteriu de referință în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană) și ancorat cu Agenda de Reforme a Planului de Creștere pentru anii 2025–2027.

14. Scopul prezentului Program este de a consolida capacitatea Republicii Moldova să gestioneze frontiera de stat într-un mod eficient, integrat și aliniat standardelor europene, contribuind la creșterea securității naționale și la realizarea angajamentelor asumate în procesul de aderare la Uniunea Europeană. Programul

⁴ Conform Hotărârii Guvernului nr.953/2022.

vizează atât consolidarea instituțională, cât și dezvoltarea operațională, tehnologică și strategică a sistemului național de management integrat al frontierei de stat.

15. Programul este elaborat sub coordonarea Ministerului Afacerilor Interne, cu participarea instituțiilor membre ale Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat, în consultare cu Cancelaria de Stat, alte autorități administrative centrale și partenerii internaționali relevanți. Pentru a asigura un proces participativ la elaborarea Programului, a fost creat grupul de lucru interinstituțional, iar documentul a fost prezentat în cadrul evenimentelor publice de consultare ⁵, la care au participat autoritățile publice vizate, reprezentanții organizațiilor societății civile, partenerii de dezvoltare și alte părți interesate.

16. Prezentul document reflectă angajamentul statului de a dezvolta un sistem de management integrat al frontierei de stat bazat pe principii de legalitate, cooperare interinstituțională, respectarea drepturilor fundamentale și eficiență operațională, contribuind totodată la consolidarea statului de drept și la realizarea obiectivelor de securitate internă și externă.

II. ANALIZA SITUAȚIEI

Secțiunea 1. Controlul frontierei

17. Controlul frontierei reprezintă unul dintre pilonii fundamentali ai managementului integrat al frontierei de stat, având un impact direct asupra securității naționale și regionale, precum și asupra stabilității economice și sociale a Republicii Moldova.

18. Traversarea legală a frontierei de stat este organizată, la frontiera moldo-română, prin 10 puncte de trecere cu statut internațional. Pe segmentul moldo-ucrainean punctele de trecere sunt diversificate în: 21 puncte de trecere deschise traficului internațional, 5 puncte de trecere deschise traficului interstatal și 16 puncte de trecere a frontierei de stat cu statut local. Pe segmentul central, necontrolat temporar de autoritățile constituționale, există 25 puncte de trecere, în care, cu excepția punctului de trecere a frontierei de stat Novosavițcaia-Kuciurgan, feroviar, activitățile de control sunt sistate de partea Ucraineană începând cu 28 februarie 2022.

19. Totodată, există 5 puncte de trecere a frontierei de stat interne dintre care funcționează: Chișinău – aerian, Mărculești – aerian și Giurgiulești – port, fluvial. Controlul la trecerea frontierei este exercitat de 3 instituții de control: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră - organizat la nivel operațional în 6 subdiviziuni teritoriale, conform ariei geografice de responsabilitate; Serviciul Vamal care are o structură organizațională compusă din aparatul central și trei birouri vamale - Nord, Centru și Sud și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, care exercită controlul prin 7 posturi de inspecție la frontieră.

⁵ Prima rundă de consultări publice organizată la 09.07.2025, a doua rundă de consultări publice organizată la 04.09.2025 - [Consultări publice | Ministerul Afacerilor Interne](#)

20. Perioada precedentă a marcat un nou nivel de aliniere la prevederile acquisului comunitar, din perspectiva controlului frontierelor. Odată cu adoptarea Legii nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova și a Hotărârii Guvernului nr. 862/2024 de punere în aplicare a legii, controlul frontierei este efectuat conform principiilor și standardelor Codului Frontierelor Schengen, facilitând trecerea legitimă a frontierei, comerțul și schimburile sociale și culturale cu statele vecine și în regiune. Sistemul de control al frontierei include supravegherea frontierei și controlul la trecerea frontierei și asigură securitatea frontalieră pe întreg teritoriul Republicii Moldova, menținerea ordinii de drept la frontiera de stat, menținerea regimului frontierei de stat, regimului zonei de frontieră și regimului punctelor de trecere pentru a efectua controlul documentelor persoanelor, controlul mijloacelor de transport, controlul vamal al mărfurilor și bunurilor, precum și pentru a asigura inviolabilitatea frontierei de stat și a infrastructurii acesteia.

21. Securitatea și siguranța, precum și facilitarea lanțului de aprovizionare al comerțului internațional sunt îmbunătățite în mod semnificativ prin recunoașterea reciprocă a programelor de parteneriat comercial - programul național de operator economic autorizat în Republica Moldova și programul de operator economic autorizat (AEO) în UE. Recunoașterea reciprocă permite părților contractante să ofere facilități operatorilor economici care investesc în securitatea lanțului de aprovizionare și au fost autorizați în cadrul programelor respective.

22. La 1 noiembrie 2022 a intrat în vigoare Decizia nr.1/2022 de recunoaștere reciprocă a Programului de operator economic autorizat (AEO) din Republica Moldova și a Programului de operator economic autorizat din Uniunea Europeană. Decizia de recunoaștere reciprocă este una din principalele progrese înregistrate privind implementarea angajamentelor asumate în cadrul Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană pe domeniul vamal. În cadrul Deciziei, fiecare autoritate vamală din Republica Moldova și din Uniunea Europeană oferă membrilor programului AEO avantaje: controale reduse privind securitatea și siguranța, tratament prioritar la vămuire, acordarea de prioritate controlului transporturilor AEO pe piste separate AEO unde infrastructura punctului de trecere a frontierei permite autorităților vamale să concentreze resursele pentru transporturi riscante și să faciliteze comerțul legitim internațional.

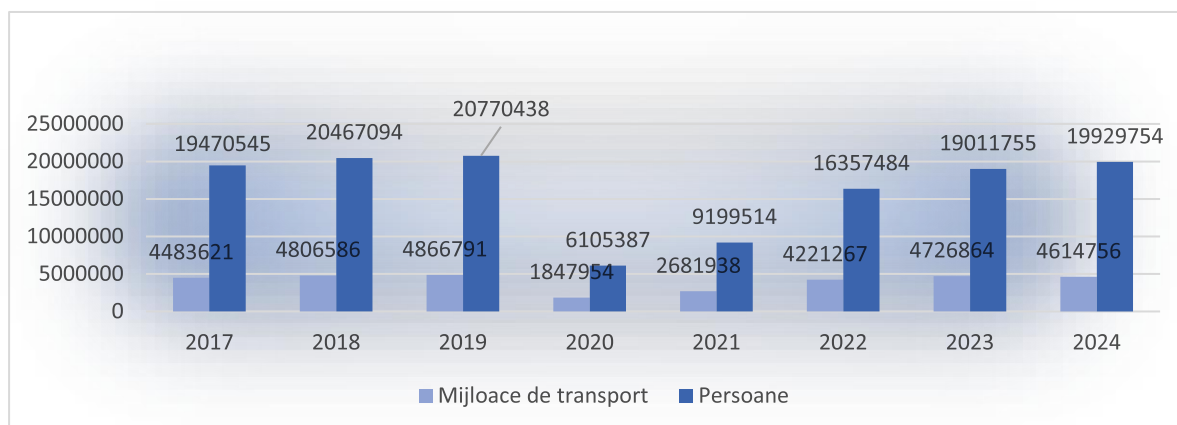
23. Totodată, la 1 ianuarie 2024, în Republica Moldova a intrat în vigoare noul Cod vamal, aprobat prin Legea nr. 95/2021, care transpune prevederile fundamentale ale Codului Vamal al Uniunii Europene (Regulamentul UE nr. 952/2013). Punerea în aplicare a Codului vamal este reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 92/2023, care stabilește normele detaliate privind procedurile vamale, structura sistemului informațional și standardele operaționale naționale.

24. Un alt element important al alinierii la standardele europene îl constituie implementarea în Republica Moldova a Sistemului Noului Tranzit Computerizat (NCTS) – componentă critică a conectării la spațiul vamal european. În prezent, Republica Moldova se află în proces de aderare la Convenția privind regimul de tranzit comun și la Convenția privind simplificarea formalităților în comerțul cu

mărfuri (SAD) – ambele fiind condiții esențiale pentru funcționarea deplină a NCTS. Cele două Convenții au fost ratificate de către Parlamentul Republicii Moldova⁶, iar autoritățile sunt în etapele finale ale procesului de validare internațională. Implementarea NCTS va permite gestionarea digitalizată a tranzitului vamal și va contribui direct la eficiența, predictibilitatea și securitatea lanțurilor logistice la frontieră.

25. Alinierea la legislația și bunele practici ale UE și internaționale este esențială pentru asigurarea unui echilibru între facilitarea trecerii legale a frontierelor și prevenirea amenințărilor la adresa securității interne și europene. Numărul persoanelor care traversează frontiera tinde să crească constant, inclusiv datorită creșterii mobilității cetățenilor Republicii Moldova și cetățenilor străini. În anul 2024, au fost înregistrate aproximativ 20 de milioane traversări ale frontierei de stat de către persoane și peste 4,6 milioane de traversări ale mijloacelor de transport.

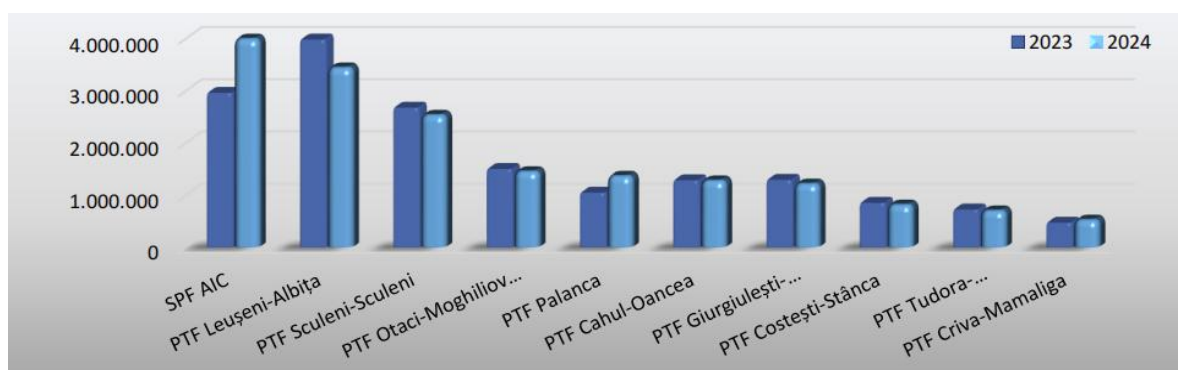
*Figura nr.1
Dinamica fluxului de persoane și al mijloacelor de transport
prin punctele de trecere a frontierei de stat terestre*

26. Tendința de creștere a fluxului traversării legale a frontierei de stat scoate în evidență un dezechilibru semnificativ între mobilitatea în creștere și infrastructura disponibilă, întrucât aproximativ 85% din volumul total de trafic este concentrat în doar 9 –10 puncte de trecere a frontierei de stat.

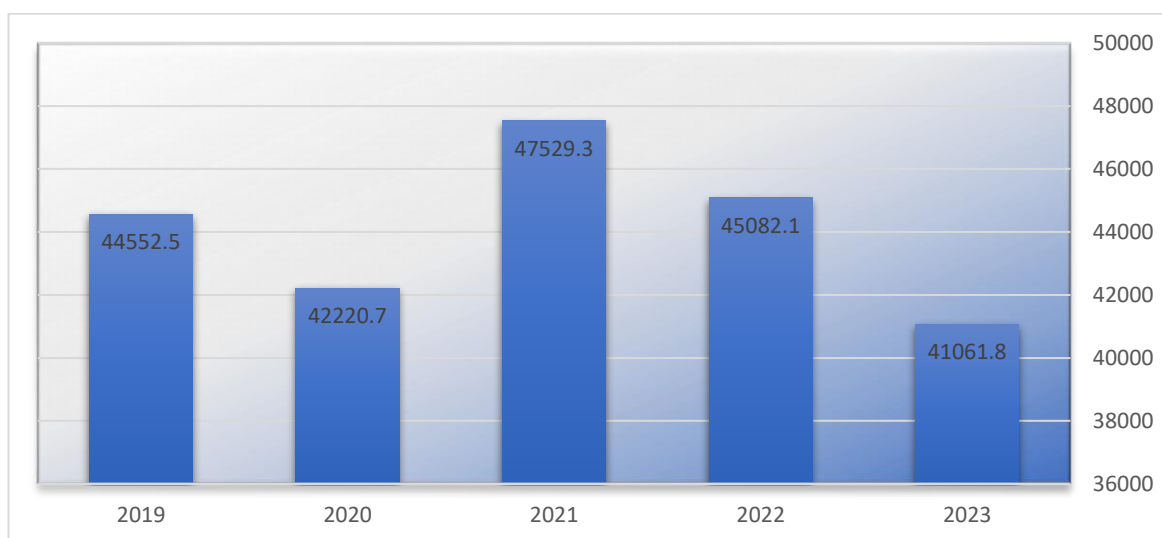
*Figura nr.2
Fluxul de persoane prin punctele de trecere a frontierei de stat (top 10)*

⁶ Cele două convenții au fost ratificate la 27.06.2025 (publicate în Monitorul Oficial la 10.07.2025).

27. Se reține că, transportul rutier reprezintă mijlocul prin care sunt realizate cca 80% din comerțul internațional al Republicii Moldova. În perioada 2019 - 2023, pe cale rutieră, au fost transportate în mediu 44 mii tone de bunuri, anual.

*Figura nr.3
Bunuri transportate pe cale rutieră, mii tone*

28. La etapa actuală, Republica Moldova este parte a unor acorduri cu România privind reconstrucția și reabilitarea infrastructurii transfrontaliere peste râul Prut, ce vizează podurile rutiere din punctele de trecere a frontierei de stat Sculeni - Sculeni, Cahul - Oancea și Leușeni - Albița, precum și cu Ucraina - în privința construcției podului transfrontalier Cosăuți - Yampil. De asemenea, Republica Moldova participă la programul Uniunii Europene „Mecanismul pentru interconectarea Europei”, scopul căruia este să contribuie la dezvoltarea proiectelor de interes comun referitoare la rețele și infrastructuri eficiente, interconectate și multimodale, pentru o mobilitate inteligentă, interoperabilă, durabilă, favorabilă incluziunii, accesibilă și în condiții de siguranță. Facilitarea temporară a transportului rutier de mărfuri între și prin teritoriul Uniunii Europene și Republica Moldova, având în vedere războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, are loc în baza Acordului între UE și Republica Moldova privind transportul rutier de mărfuri. În acest context, din anul 2024, două poduri noi transfrontaliere sunt în construcție și pentru altele 4

se elaborează studiul de fezabilitate. La etapa de elaborare a studiilor de fezabilitate se află, de altfel, și proiectele privind instituirea Centrelor logistice multimodale Chișinău, Berești și Giurgiulești.

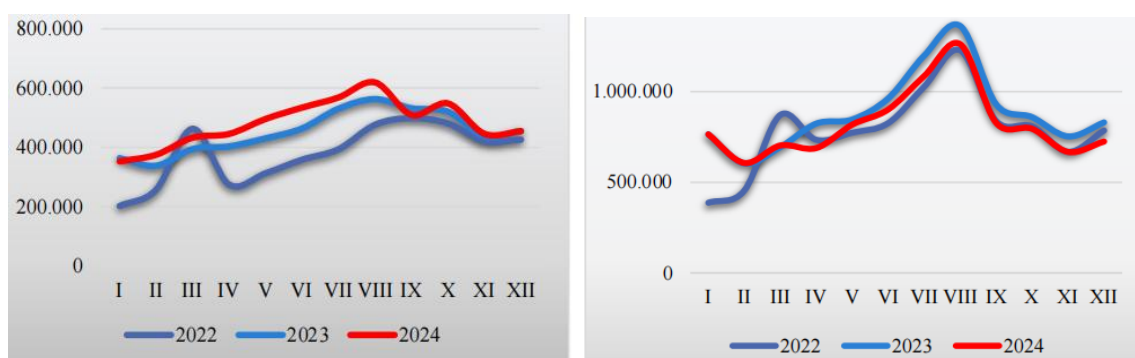
29. Totodată, există puncte de trecere, la frontiera cu Ucraina, ce funcționează cu un volum extrem de redus de trafic, care nu justifică nici prezența constantă a personalului, nici resursele administrative și logistice necesare pentru întreținerea și operarea acestor locații. Această suprasolicitare dezechilibrată, generează presiuni operaționale constante și subliniază necesitatea optimizării capacităților existente, în termeni de infrastructură și personal, inclusiv digitalizarea unor procese, implementarea interoperabilității pentru a asigura un flux eficient și sigur al persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor.

30. Modernizarea în continuare a infrastructurii rutiere de acces la frontieră și dezvoltarea unor centre logistice multimodale în proximitatea punctelor de trecere a frontierei, dezvoltarea unor coridoare dedicate transportului de marfă și implementarea sistemelor de management al fluxurilor de trafic sunt printre măsurile ce se conturează drept priorități în scopul gestionării integrate și eficiente a frontierei de stat.

31. În lipsa unei intervenții din partea statului, dezechilibrul actual dintre volumul în creștere al traversărilor și infrastructura limitată va continua să se agraveze, ceea ce va duce la blocaje frecvente, timpi de așteptare prelungiți și eficiență scăzută în gestionarea frontierei. În același timp, în lipsa optimizării punctelor de trecere cu trafic redus se menține o utilizare inefficientă a resurselor și se limitează capacitatea țării de a răspunde flexibil la cerințele de mobilitate și contextul de securitate transfrontalieră.

Figura nr.4

Fluxul de persoane, sectorul MDA - UKR (stânga) sectorul MDA - ROU (dreapta)

32. Aeroportul Internațional Chișinău, principalul punct de acces aerian al Republicii Moldova, se confruntă cu o creștere semnificativă a fluxurilor de pasageri și mărfuri, determinată, în mare parte, de sistarea traficului aerian din Ucraina, preferința accentuată pentru transportul aerian și extinderea rutelor internaționale. Cu o recuperare rapidă după impactul pandemiei COVID-19, în anul 2024 fluxul de pasageri a atins un record de peste 4,3 milioane, depășind nivelurile pre-pandemice.

33. În cadrul ciclului anterior de politici publice în domeniul MIFS, în Republica Moldova a fost reglementată⁷ colectarea anticipată a informațiilor în cazul transportului aerian, în Aeroportul Internațional Chișinău. Informațiile prealabile despre pasageri (API) și datele din registrul cu numele pasagerilor (PNR) sunt colectate de către operatorii aerieni și transmise Unității de Informații despre Pasageri (UIP), direcție din cadrul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în scopul prevenirii și combaterii infracțiunilor cu caracter terorist, infracțiunilor transnaționale și contracarării amenințărilor în adresa securității statului. Deși Republica Moldova nu se confruntă major cu fenomenele “Foreign Terrorist Fighters” și „returnees”, o premisă de risc o constituie utilizarea teritoriului național ca zonă de tranzit pentru persoane cu profil terorist (membri/simpatizanți ai grupărilor teroriste sau adeptilor curenților jihadiste, cât și cele extremist-violente provenite din unele ramuri ale islamului, inclusiv luptători teroriști străini – FTF) de obicei originari din țările Asiei Centrale (Tadjikistan, Uzbekistan) și Orientului Mijlociu (Siria, Turcia), cu deplasarea ulterioară a acestora spre spațiul UE, aspect determinat în special de poziționarea geostrategică a Republicii Moldova în conjunctura de securitate la nivel regional.

34. În context, utilizarea eficientă a sistemului de informații prealabile trebuie dezvoltată pe plan național, fiind necesară operaționalizarea deplină a UIP, inclusiv prin detașarea cu activitate permanentă a reprezentanților autorităților naționale relevante. Această măsură este esențială pentru asigurarea unui schimb operativ și continuu de informații, necesar pentru evaluarea eficientă a riscurilor și anticiparea amenințărilor emergente. De asemenea, consolidarea cooperării și schimbului de informații cu alte UIP-uri la nivel internațional va spori capacitatea de identificare a riscurilor și de reacție rapidă în situațiile de criză.

35. În vederea consolidării componentei de combatere a criminalității transfrontaliere și a terorismului, complementar instituirii UIP, în cadrul Poliției de Frontieră este instituită subdiviziunea cu destinație specială, misiunea căreia constă în intervenții operaționale la frontieră. În context, în calitate de necesități identificate pe segmentul fortificării dimensiunii analizate este dotarea cu echipamente, mijloace speciale; instruire/schimburi de experiență cu entități cu misiuni similare la nivel național și internațional, precum și organizarea instruirilor și aplicațiilor practice.

36. Un următor obiectiv constă în dezvoltarea utilizării datelor despre pasageri și la alte tipuri de frontiere (maritime, rutiere și feroviare), prin aplicarea acestora în cazul curselor internaționale de pasageri. Implementarea unui mecanism național integrat de colectare, analiză și schimb al datelor anticipate privind pasagerii și mijloacele de transport utilizate, va permite crearea unui tablou situațional complet la frontieră, reducerea timpilor de procesare și consolidarea capacității de analiză a riscurilor. Această măsură va asigura compatibilitatea cu standardele europene în domeniu și va contribui la pregătirea Republicii Moldova pentru aplicarea regulilor Schengen de gestionare a frontierelor externe.

⁷ Prin Legea nr. 379/2023 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141190

37. Consecvent cu referire la utilizarea datelor prealabile, în domeniul transportului maritim, Republica Moldova și-a asumat implementarea standardelor internaționale prevăzute de Convenția privind facilitarea traficului maritim internațional (FAL). În acest sens, a fost aprobat cadrul normativ național privind aplicarea procedurilor FAL ⁸. Totuși, implementarea deplină a sistemului informațional aferent FAL continuă să fie o provocare, întrucât implică dezvoltarea unui mecanism unic de schimb electronic al documentelor între toate autoritățile competente – port, vamă, poliție de frontieră, sănătate publică și alte structuri cu atribuții în domeniu. Printre principalele dificultăți identificate se numără interoperabilitatea insuficientă a sistemelor existente, lipsa unui cadru tehnologic integrat de tip Maritime Single Window (MSW), nivelul redus de digitalizare a unor procese operaționale, necesitatea instruirii continue a personalului și riscurile de securitate cibernetică. În acest context, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenția Navală, cu sprijinul partenerilor externi, au inițiat proiecte și programe de cooperare pentru implementarea MSW și a sistemelor moderne de gestionare a traficului naval (Maritime Vessel Traffic Management), inclusiv prin schimburi de experiență și vizite de studiu cu autorități similare din statele membre ale Uniunii Europene. Depășirea acestor provocări este indispensabilă pentru asigurarea unui flux eficient și sigur al traficului maritim internațional și pentru consolidarea rolului Republicii Moldova ca parte a rețelei europene și globale de transport maritim.

*Figura nr.5
Fluxul de persoane pe segmentul de frontieră aerian*

38. Infrastructura actuală a Aeroportului Internațional Chișinău este depășită de cererea existentă și necesită dezvoltare urgentă pentru a face față situației operaționale. Este important de menționat că, în conformitate cu statisticile oficiale⁹, numărul de pasageri înregistrați în primele 4 luni ale anului 2025, au depășit în medie cu 150% valorile prognozate. În acest sens, sunt ținute extinderea și modernizarea infrastructurii Aeroportului Internațional Chișinău precum și redimensionarea infrastructurii și capacităților Aeroportului Internațional Mărculești.

⁸ prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2023

⁹ <https://airport.md/about-us/statistics#block22>

39. În lipsa unor facilități moderne și a capacităților tehnologice avansate, aeroportul rămâne vulnerabil la riscuri de securitate și la provocări operaționale majore.

40. Riscurile de securitate vizează primordial amenințările pentru securitatea în aviația civilă. Poliția de Frontieră, în calitate de autoritate cu atribuții directe în domeniul securității aeronautice¹⁰, asigură controlul de securitate al pasagerilor, al bagajelor, al încărcăturilor, al proviziilor de bord, precum și, în limita competențelor, al proviziilor de aeroport, al personalului aeronautic și al personalului care activează în domeniul asigurării securității aeronautice. Activitatea se desfășoară în strânsă coordonare cu operatorul aeroportuar și cu Autoritatea Aeronautică Civilă, pe baza procedurilor naționale, vizând prevenirea și contracararea amenințărilor, inclusiv prin monitorizarea permanentă a fluxurilor și prin verificări suplimentare în situații de risc sporit. Cu toate acestea, urmare a incidentelor¹¹ din perioada anterioară, se conturează necesitatea intervenției statale în consolidarea securității aeroportuare și aeronautice. Se impune o evaluare complexă a componentei de securitate în aviația civilă, prin prisma responsabilităților și interacțiunii dintre contributorii la atingerea unui nivel optim de securitate, care să includă analiza cadrului normativ, a dotării tehnice, a gradului de conformitate a procedurilor interne cu standardele internaționale și a nivelului de pregătire personalului.

41. Provocările operaționale includ necorespunderea infrastructurii, insuficiența unor sisteme moderne de control al bagajelor, pasagerilor și a mărfurilor precum și ineficiența sistemelor de gestionare a fluxurilor de pasageri și mărfuri în perioadele de vârf. Acest context face dificilă prevenirea actelor de intervenție ilicită, a accesului neautorizat și a activităților ilegale în zonele restricționate ale aeroportului, vulnerabilitate agravată de disfuncționalitățile sistemelor de alertare timpurie și reacție rapidă la incidente de securitate. Pentru a facilita fluxul persoanelor și mărfurilor, este necesară implementarea și utilizarea unor procese și tehnologii de control care să ajute la trecerea frontierei cât mai rapidă și fluentă posibil, menținând în același timp nivelul necesar de control și securitate adecvată. În Aeroportul Internațional Chișinău se impune dezvoltarea unor sisteme automatizate de control la trecerea frontierei (automated border control) și de gestionare a fluxurilor de pasageri.

42. Întârzierea intervențiilor statului va accentua vulnerabilitățile de securitate, prin ineficiența sistemelor de control al pasagerilor, bagajelor și a mărfurilor, crescând riscul accesului neautorizat și limitând capacitatea de reacție rapidă în situații critice, ceea ce poate facilita activități ilegale și amenințări teroriste. Impactul negativ asupra fluxului de pasageri și mărfuri, poate conduce în rezultat la pierderi economice, scăderea atractivității aeroportului pentru operatori și investitori și, implicit, la un impact advers asupra dezvoltării economice atât pentru Republica Moldova, ca principal beneficiar național, cât și pentru întreaga regiune, datorită poziției aeroportului ca nod important în rețelele internaționale de transport aerian, afectând astfel dezvoltarea economică și cooperarea regională.

¹⁰ Conform prevederilor Legii nr.192/2019

43. Pe lângă provocările evidente precum creșterea fluxurilor transfrontaliere sau insuficiența infrastructurii, activitatea autorităților de control la frontieră este agravată de diversificarea criminalității, care demonstrează o adaptabilitate și complexitate crescândă. În ultimii ani sunt frecvent relevate cazuri de falsificare de înaltă calitate a documentelor de călătorie, permiselor de ședere, permiselor de conducere, precum și cazuri de uz de identitate falsă (documente autentice utilizate de persoane cărora acestea nu le aparțin). Sunt constatate cazuri în creștere, în care pentru traversarea frauduloasă a hotarului se recurge la camuflarea bunurilor și chiar a persoanelor, în compartimente ascunse ale mijloacelor de transport, adaptate special pentru a evita detecția.

44. Vulnerabilitatea majoră în contextul modului de operare enunțat, o reflectă insuficiența scanerelor moderne, detectoarelor ale bățailor inimii sistemelor moderne de control, inclusiv de prelucrare a datelor biometrice, și altor soluții tehnologice, care implică utilizarea datelor biometrice pentru identificarea persoanelor și verificarea autenticității actelor de călătorie și a identității persoanelor. Insuficiența acestor sisteme limitează capacitatea de a verifica identitatea călătorilor și de a preveni trecerile clandestine, subminând astfel securitatea națională. În contextul parcursului de aderare la UE, implementarea acestor tehnologii devine o prioritate strategică pentru asigurarea compatibilității cu sistemele informatice la scară largă europene și consolidarea securității frontierelor externe ale Republicii Moldova.

45. În plus, infrastructura destinată controalelor în linia a doua ¹² este fragmentară și insuficient dezvoltată la majoritatea punctelor de trecere a frontierei de stat. Aceste controale, destinate pentru evaluarea detaliată a riscurilor și identificarea potențialelor amenințări, sunt limitate de lipsa unor spații aparte, echipamente specializate, funcții dedicate și personal instruit pentru a efectua verificări aprofundate. În lipsa unor facilități corespunzătoare, controalele în linia a doua nu pot aborda eficient situațiile complexe care necesită investigații suplimentare, cum ar fi identificarea rețelelor de trafic de persoane, contrabandă și alte activități ilicite. Fragmentarea infrastructurii de control reduce capacitatea autorităților de a gestiona în mod corespunzător riscurile de securitate și de a reacționa prompt în fața incidentelor critice care pot apărea la frontieră.

46. O evaluare riguroasă a relevanței fiecărui punct de trecere în parte, în raport cu fluxul real, riscurile identificate și prioritățile naționale va permite concentrarea resurselor și investițiilor în punctele cu impact real asupra mobilității legale și asupra securității regionale, facilitând astfel implementarea tehnologiilor moderne, consolidarea controlului în linia a doua și dezvoltarea cooperării transfrontaliere. Adicional, se impun investiții suplimentare pentru consolidarea controlului de nivel al treilea materializat prin laboratorul criminalistic, facilitățile și dotările căruia necesită îmbunătățiri suplimentare, inclusiv pe aspecte de mobilitate.

47. Autoritățile nemijlocit competente pentru controlul la trecerea frontierei trebuie să se asigure că toate procedurile de control sunt efectuate în mod

¹² în sensul Legii nr.28/2024

profesionist, calitativ și prompt, de personal suficient și instruit adecvat, conform unor proceduri standard de operare. Aceasta implică inclusiv utilizarea sistemelor informatice și interoperabilitatea dintre acestea, pentru a asigura în punctele de trecere un flux neîntrerupt de informații între autorități, respectiv dezvoltarea unor interfețe sau a accesului la baze de date comune pentru verificarea identității, inclusiv digitale, verificarea autenticității documentelor, îndeosebi a documentelor electronice (vize în format digital, permise de ședere, acte de identitate electronice), integrarea sistemelor automate de recunoaștere a plăcuțelor de înmatriculare, sistemelor de control al traficului și sistemelor de gestionare a rândului electronic în procedurile standarde de control la trecerea frontierelor.

48. Reformele întreprinse odată cu adoptarea Codului vamal nr.95/2021, creează baza normativă și tehnologică pentru aplicarea conceptului european de Ghișeu Unic Vamal – mecanism esențial al managementului integrat al frontierei de stat. Acesta presupune cooperarea între autoritățile competente la frontieră printr-o platformă electronică unificată pentru procesarea documentelor, evaluarea riscurilor și autorizarea trecerii frontierei.

49. Actualmente, sistemele informaționale ale Poliției de Frontieră și ale Serviciului Vamal sunt interoperabile, facilitând aplicarea principiului ghișeului unic în punctele rutiere de trecere a frontierei de stat. Astfel, o parte din datele colectate de către Poliția de Frontieră sunt transmise direct către Serviciul Vamal, și respectiv, validate în cadrul procedurilor de control. Această soluție tehnologică contribuie la eliminarea dublării operațiunilor de introducere a datelor și reduce timpul de așteptare pentru participanții la trafic, susținând fluidizarea procesului de trecere a frontierei. Cu toate acestea, anumite carențe de interoperabilitate există și necesită o abordare conjugată pentru a fi depășite.

50. Controlul vamal și de frontieră, desfășurat în punctele de trecere a frontierei, este afectat de subdezvoltarea infrastructurii comune, de absența fluxurilor operaționale coordonate și de dublarea verificărilor. În paralel, controlul vamal în linia a doua, realizat de echipele mobile și prin controale ulterioare, beneficiază de suport analitic integrat insuficient sau de acces standardizat redus la datele generate în timp real de alte autorități publice.

51. Un alt proces necesar a fi digitalizat se referă la managementul fluxului în punctele de trecere a frontierei de stat rutiere. În prezent, validarea intrării și ieșirii mijloacelor de transport în/din punctele de frontieră depinde de factorul uman, ceea ce generează blocaje și erori de înregistrare sau autorizare. Excluderea intervenției umane prin implementarea unui sistem automatizat de citire a plăcuțelor de înmatriculare ar elimina aceste riscuri și ar asigura un management eficient și sigur al fluxului rutier.

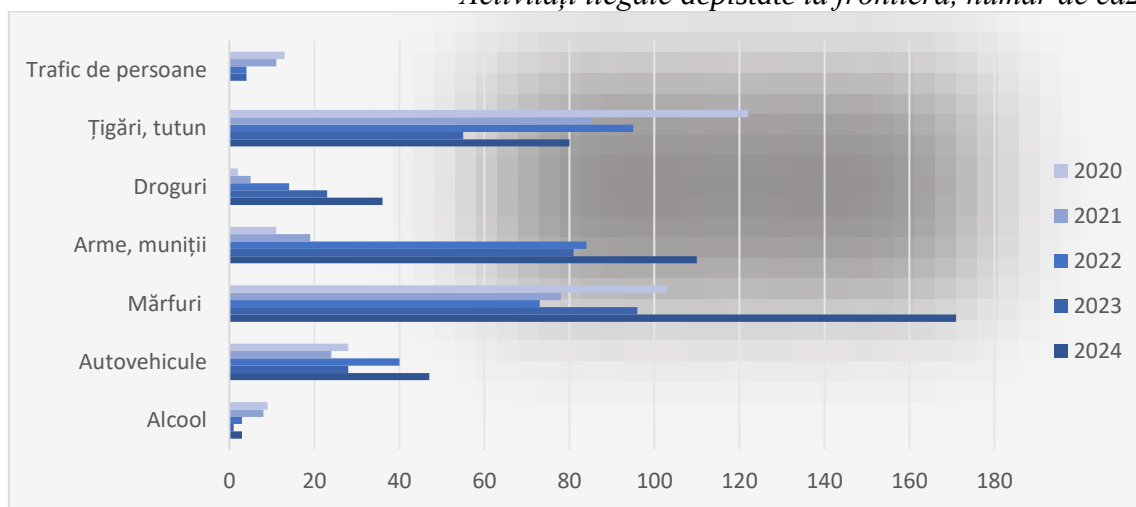
52. În contextul actual, Republica Moldova se confruntă cu provocări semnificative legate de securitatea frontierei, amplificate de războiul din Ucraina și de intensificarea migrației ilegale. Frontiera de est a țării a devenit o linie critică de tranzit atât pentru refugiații care caută protecție internațională, cât și pentru activitățile ilegale precum contrabanda, traficul de droguri, migrația ilegală, traficul de armament și muniții, precum și traficul de ființe umane. Aceste activități sunt

facilitate de vulnerabilitățile existente la nivelul punctelor de trecere a frontierei, precum și de lipsa unor mecanisme robuste de supraveghere a frontierelor verzi.

53. Se conturează în special un risc cu tendințe de creștere a traficului ilicit de armament și muniții, având în vedere prezența unui volum considerabil de armament pe teritoriul ucrainean¹³. În paralel, se observă o creștere îngrijorătoare a traficului ilicit de droguri, ca urmare a reorientării rutelor de distribuție ale rețelelor criminale din estul Europei, în care Republica Moldova riscă să fie implicată ca zonă de tranzit.

54. Aceste evoluții subliniază necesitatea consolidării capacităților de analiză a riscurilor, supraveghere și reacție operativă, în special pe segmentele de frontieră vulnerabile, pentru a contracara eficient amenințările emergente.

Figura nr.6
Activități ilegale depistate la frontieră, număr de cazuri

55. Datele privind migrația ilegală în perioada 2020–2024 evidențiază o creștere accentuată a acestui fenomen, în special începând cu anul 2022. Contextul de securitate regională generat de războiul din Ucraina, a determinat un număr considerabil de cetățeni ucraineni să traverseze ilegal frontiera¹⁴ de stat, dar și a influențat redirectionarea rutelor de migrație ilegală prin Republica Moldova, inclusiv dinspre estul Europei către Uniunea Europeană. Cu toate acestea, dificultățile logistice și controlul eficient la frontieră fac ca presiunea migraționistă asupra Moldovei să fie mai redusă comparativ cu alte rute, precum cele prin Turcia și Balcanii de Vest, în anul 2024 fiind depistați 126 cetățeni străini, non-regionali¹⁵, care au încercat să folosească Republica Moldova pe post de țară de tranzit spre UE. Formele prin care se manifestă migrația ilegală la frontieră vizează trecerea ilegală a frontierei pe sectorul „verde” de frontieră și traversarea clandestin prin punctele de

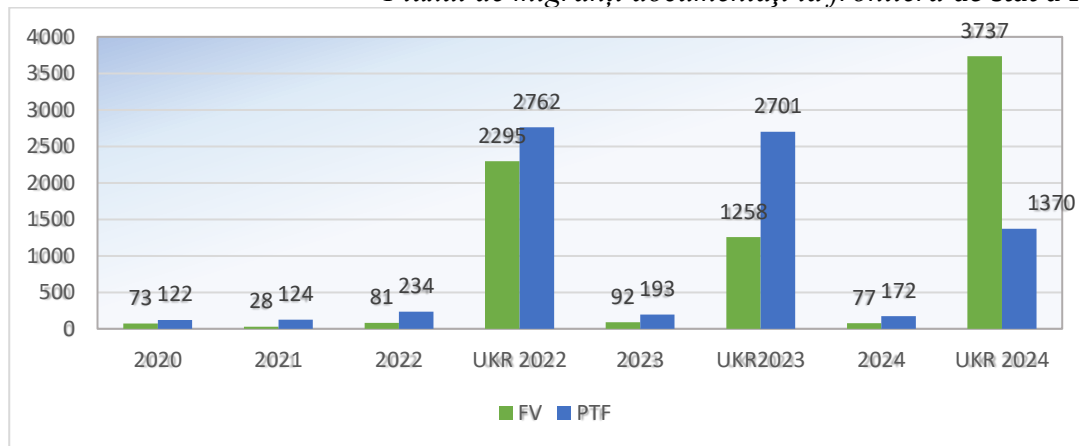
¹³ Ucraina se regăsește în top 15 țări care au raportat numărul de cazuri de arme în Raportul privind comerțul ilicit 2023, a Organizației Mondiale a Vămilelor (WCO) <https://www.smallarmssurvey.org/sites/default/files/WCO-ITR-2023-Ch7-EN.pdf> Totodată, conform alertelor emise de WCO, Ucraina este lider la nivel global în care se află substanțe explozive, precursorilor acestora, armament și muniții, din cauza conflictului armat de pe teritoriul țării

¹⁴ În perioada anului 2024 au fost documentați peste 20 mii de cetățeni UKR dintre care un număr 5107 au fost depistați în tentativă de trecere ilegală a frontierei și 16 490 documentate pe teritoriul țării, care nu aveau intrare legală în Republica Moldova.

¹⁵ Cu excepția cetățenilor ucraineni

trecere a frontierei de stat și în baza actelor false/falsificate străine. Un nou *modus operandi* implementat în rândul rețelelor implicate în migrația ilegală este utilizarea site-urilor clonate pentru emiterea vizelor false.

Figura nr.7
Fluxul de migranți documentați la frontiera de stat a RM¹⁶

56. Escaladarea fenomenului din anul 2024, cu cca 26% față de anul 2023, precum și intensificarea cazurilor de organizare a migrației ilegale, semnalează activizarea rețelelor criminale care exploatează contextul instabil pentru a facilita treceri ilegale ale frontierei, în special pe segmentul moldo-ucrainean. Segmentul „verde” de frontieră moldo-ucrainean deține ponderea absolută a încălcărilor frontierei de stat cu scop de migrare ilegală.

57. În lipsa intervenției statului, migrația ilegală va continua să crească exponențial¹⁷, în special pe segmentul moldo-ucrainean, amplificând riscul de suprasolicitare a capacităților naționale de control și gestionare a frontierei. Rețelele criminale vor exploata vulnerabilitățile logistice și tehnologice, ceea ce va conduce la intensificarea traficului prin „sectorul verde”, utilizarea documentelor false și consolidarea Moldovei ca rută de tranzit spre UE. Această dinamică sporește riscurile de securitate internă și regionale, inclusiv infiltrarea unor elemente asociate criminalității organizate.

58. Contrabanda rămâne una dintre principalele forme de criminalitate transfrontalieră care afectează siguranța economică a statului. Fenomenul este prezent atât în punctele de trecere a frontierei, prin introducerea sau scoaterea nedeclarată a mărfurilor, cât și în zonele din afara acestora, unde controlul și supravegherea sunt mai reduse. Cele mai frecvente cazuri se referă la produsele supuse regimurilor fiscale speciale, cum ar fi tutunul și alcoolul, bunurile restricționate (medicamente, produse fitosanitare), dar și articolele comerciale de uz general, introduse ilegal pentru a evita obligațiile vamale.

¹⁶ Figura nr.7 reflectă inclusiv cetățenii RM, cetățenii străini non-regionali și dezagregat cetățenii Ucraineni, depistați în tentative de trecere ilegală a frontierei

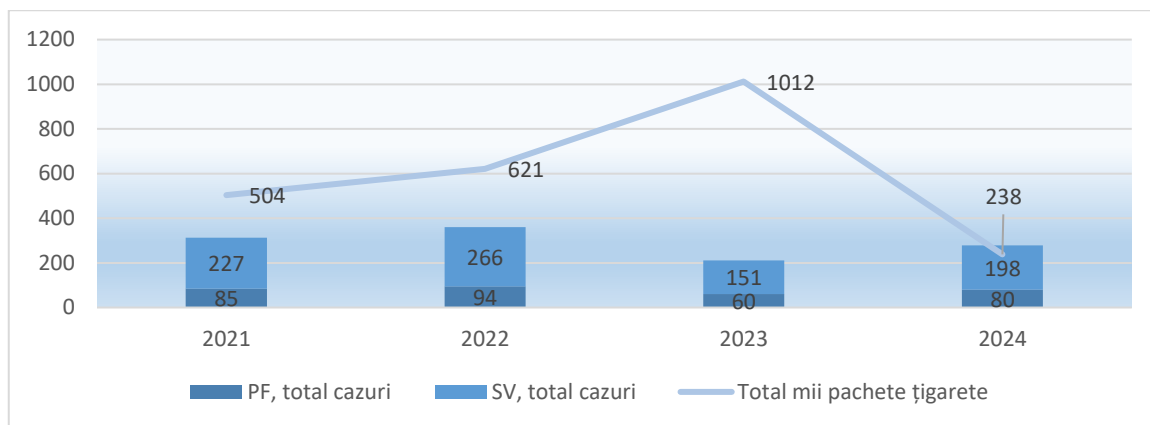
¹⁷ Numărul cetățenilor ucraineni depistați fără intrare legală ar putea crește exponențial de la 16,5 mii în 2024 la peste 35 mii în 2027, luând în calcul o creștere de 30% anual (risc mare asociat cu bariere naturale precum saturația și schimbarea rutei), iar tentativele de trecere ilegală la frontieră ar putea depăși 10 mii de cazuri anual. Cetățenii non-regionali ar înregistra o dublare în următorii trei ani, confirmând diversificarea rutelor și consolidarea Republicii Moldova ca țară de tranzit.

59. În prezent, combaterea eficientă a contrabandei este afectată de mai mulți factori. În primul rând, metodele utilizate devin tot mai sofisticate, inclusiv disimularea în compartimente special amenajate sau folosirea transportului ca acoperire. De asemenea, infrastructura din unele puncte de trecere a frontierei rămâne subdezvoltată, lipsind echipamentele moderne pentru control non-intruziv. Cooperarea între autoritățile responsabile de control este adesea limitată de lipsa unui mecanism comun de analiză operațională a riscurilor, ceea ce reduce eficiența selectivității în activitățile de control. În paralel, sistemele informaționale nu sunt încă interconectate suficient pentru a permite accesul rapid și integrat la datele despre transporturi, documentele însoțitoare și istoricul operatorilor economici.

60. În acest context, este necesară consolidarea capacității de detecție și reacție a autorităților abilitate, atât în linia întâi, cât și în linia a doua de control. Aceasta include modernizarea tehnologică (scanere, detectoare, camere inteligente cu citirea plăcuțelor de înmatriculare etc.) și modernizarea echipelor mobile prin dotare, extinderea atribuțiilor și asigurarea accesului la informațiile necesare, precum și dezvoltarea de proceduri integrate pentru supravegherea frontierei în afara punctelor de trecere. Un element-cheie îl reprezintă crearea și utilizarea unui sistem comun de analiză a riscurilor, care să integreze date din multiple surse și să permită anticiparea activităților de contrabandă, prin identificarea timpurie a fluxurilor atipice, rutelor riscante sau actorilor implicați.

61. Traficul ilicit a produselor de tutun și conexe este determinat în principal de diferențele de preț dintre piețele legale și ilegale, alimentate de cererea de pe piața neagră și de prețurile mai mici ale țigărilor din statele non-UE de la frontiera estică, inclusiv Republica Moldova, aspecte influențate de sarcina fiscală aplicată produselor din tutun. Pentru armonizarea accizelor la produsele din tutun cu standardele Uniunii Europene, Republica Moldova a stabilit cotele accizelor pentru anii 2024–2026, cu o creștere anuală de 10%. Totodată, a fost introdus un nou design al timbrului de acciz/consum, aplicat obligatoriu produselor din tutun fabricate, importate sau introduse în țară, iar începând cu 1 ianuarie 2025, agenții economici din lanțul de aprovizionare cu tutun sunt obligați să aplice proceduri de diligență, să monitorizeze vânzările și să raporteze neregulile autorităților, măsuri menite să combată contrabanda și comerțul ilicit. Cu toate acestea, fenomenul continuă să se mențină la frontieră, ponderea majoritară deținând-o segmentul de frontieră moldo-român, pe când cantitatea capturată are o tendință generală de scădere, excepție făcând segmentul de frontieră aerian, unde atât numărul de cazuri, cât și cantitatea ridicată denotă tendințe de creștere.

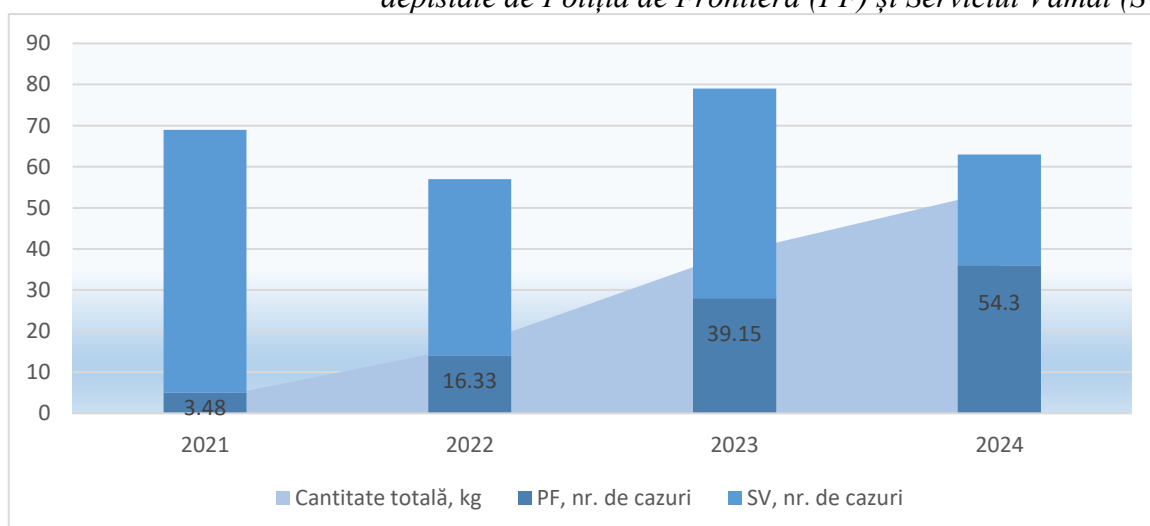
*Figura nr.8
Traficul ilicit de țigări*

62. Republica Moldova se confruntă cu o intensificare a traficului de droguri și a traficului de arme și muniții (+38% cazuri în anul 2024), în timp ce traficul de persoane rămâne greu de depistat la frontieră, majoritatea fiind identificate post-factum de organele de urmărire penală. Deși numărul de arme și muniții reținute a fost în scădere, creșterea numărului de cazuri reflectă persistența riscului, în special pe segmentul aerian. Măsurile de intervenție pe lângă capacitățile tehnice de depistare se vor referi la mecanismele naționale în domeniul controlului armelor¹⁸.

63. Traficul de droguri a cunoscut o creștere constantă privind cantitățile totale de substanțe narcotice și etnobotanice depistate la frontieră. Modurile de operare utilizate de rețelele infracționale includ disimularea drogurilor în bagaje, compartimentele ascunse ale vehiculelor, coletele poștale sau asupra persoanelor, deseori în combinație cu rutele de tranzit multiple și utilizarea serviciilor de curierat internațional. Un alt mod de operare relevant îl constituie trecerea ilegală a frontierei prin sectorul „verde”, plasarea în ascunzișuri a drogurilor și preluarea ulterioară a acestora (de aceeași persoană sau de alți membri ai rețelei criminale).

Figura nr.9
Traficul ilicit de droguri, numărul de cazuri depistate de Poliția de Frontieră (PF) și Serviciul Vamal (SV)

¹⁸ A se vedea Programul național privind controlul armelor de calibru mic și armamentului ușor pentru anii 2026-2030 (Programul SALW)

64. Deși tendința actuală a traficului ilegal de arme rămâne echilibrată, se evidențiază riscul ca armele provenite din zona de conflict să fie redirecționate către piețele negre internaționale prin intermediul teritoriului național. O altă premisă de risc o constituie traficul de materiale CBRN (Chimice, Biologice, Radiologice și Nucleare), or, în urma bombardamentelor și atacurilor asupra infrastructurii critice ucrainene, a fost raportată o potențială pierdere a controlului asupra acestui tip de materiale¹⁹.

65. În anul 2025 s-a conturat o nouă tendință la nivelul securității frontaliere, odată cu înregistrarea a trei cazuri de depistare a substanțelor explozive și a precursorilor acestora, în punctele de trecere a frontierei de stat. Această evoluție impune consolidarea controlului în punctele de trecere a frontierei de stat și dotarea cu echipamente moderne pentru detectarea urmelor de exploziv.

66. Pentru consolidarea capacității de detecție și intervenție, este prioritară dezvoltarea segmentului chinologic al Poliției de Frontieră și al Serviciului Vamal, inclusiv prin extinderea numărului de echipe canine specializate. Având în vedere insuficiența echipelor canine în punctele de trecere a frontierei, este necesară îmbunătățirea cooperării operaționale dintre Poliția de Frontieră și Serviciul Vamal pentru utilizarea eficientă a resurselor disponibile și acoperirea nevoilor prioritare.

67. Dezvoltarea dimensiunii chinologice este element complementar și indispensabil în detectarea și prevenirea nu doar a drogurilor, dar și celorlalte riscuri manifestate constant la frontieră, inclusiv traficul ilicit de tutun, alcool, arme și muniții, explozivi, traficul de ființe umane, migrația ilegală și contrabanda. În acest sens, se impune modernizarea infrastructurii destinate activității chinologice, inclusiv prin construirea unui centru specializat de instruire și antrenare a echipelor canine. Totodată, se impune diversificarea specializărilor canine – detectarea substanțelor narcotice, explozivilor, persoanelor, armelor și munițiilor, mijloacelor bănești, bunurilor ascunse – precum și profesionalizarea continuă a conductorilor, pentru a răspunde cerințelor tot mai complexe ale securizării frontierei, în conformitate cu bunele practici europene.

68. În baza rezultatelor evaluării riscurilor și a modurilor de operare identificate, se constată o vulnerabilitate accentuată în zonele din afara punctelor de trecere a frontierei de stat, unde prezența autorităților de control este permanentă, comparativ cu sectoarele de frontieră verde. Această situație impune necesitatea consolidării mecanismelor de supraveghere a frontierei.

69. Supravegherea frontierei de stat este organizată de către Poliția de Frontieră continuu 24/7, cu folosirea unităților fixe și mobile, care își îndeplinesc atribuțiile prin patrulare sau prin prezența fizică în locurile cu risc sporit și folosirea sistemelor de supraveghere a frontierei de stat. În dependență de rezultatele analizei de risc pot fi dislocate sisteme de supraveghere mobile, dispozitive de detecție și alertă și implicate aeronave de zbor fără pilot la bord în misiunile de supraveghere. În procesul de implementare a documentului de politici publice anterior, au fost atinse

¹⁹ Raport oficial al IAEA (Agenției Internaționale pentru Energie Atomică)
<https://www.iaea.org/sites/default/files/documents/gov2025-26.pdf>

rezultate semnificative privind obiectivul de dezvoltare a instrumentelor de supraveghere a frontierei de stat, fiind achiziționate mijloace fixe și mobile de supraveghere, inclusiv aeronave de zbor fără pilot la bord, a fost elaborat un nou concept privind autonomia funcțională și decizională a patrului Poliției de Frontieră în supravegherea frontierei de stat și aprobate la nivel instituțional standardele de dotare cu personal, mijloace și infrastructură genistică a Sectoarelor Poliției de Frontieră. Mijloacele disponibile rămân totuși insuficiente, doar aproximativ 15% din 37 de Sectoare ale Poliției de Frontieră sunt dotate corespunzător standardelor cu mijloace fixe și mobile de supraveghere și aceeași rată corespunde dotărilor cu aeronave de zbor fără pilot, iar conceptul de autonomie a patrului este implementat corespunzător în aproximativ 10% din Sectoarele Poliției de Frontieră. De asemenea, nu toate mijloacele de observare, detectare, radiolocație și geo-locare sunt integrate într-o singură rețea, ceea ce compromite integrarea informațiilor în tabloul situațional național și capacitatea de reacție la incidentele de securitate. Infrastructura Sectoarelor Poliției de Frontieră rămâne o provocare majoră, dat fiind faptul că, 50% din sectoare necesită construcții, reconstrucții și renovări.

70. Astfel, frontierele verzi rămân în continuare vulnerabile la activități ilegale din cauza lipsei de tehnologie avansată și a echipamentelor specializate pentru supravegherea frontierei de stat. Vulnerabilitatea se referă la utilizarea rutelor alternative, greu accesibile, pentru migrație ilegală și contrabandă ceea ce subminează atât securitatea națională, cât și economia națională. Monitorizarea eficientă a acestor zone necesită implementarea unor sisteme moderne de supraveghere autonomă, utilizarea aeronavelor de zbor fără pilot la bord, senzorilor de mișcare și a altor tehnologii avansate pentru a asigura o acoperire totală și continuă și operaționalizarea completă a centrelor de coordonare la nivel local, regional și național.

71. Estimativ, în lipsa intervențiilor și investițiilor, riscul de treceri ilegale și activități criminale la frontieră ar putea crește anual cu 30%²⁰, datorită insuficienței tehnologiilor biometrice și lipsa unei infrastructuri adecvate. Această situație va diminua capacitatea autorităților de control de a detecta și preveni amenințările, punând în pericol integritatea frontierei și compromițând eforturile Republicii Moldova de a se alinia standardelor UE.

72. În context, în vederea alinierii la acquis-ul UE este necesară dezvoltarea mecanismului național de screening la frontieră, compatibil cu prevederile Regulamentului (UE) de introducere a screening-ului resortisanților țărilor terțe la frontierele externe²¹. Ca prim pas, autoritățile naționale, în cooperare cu partenerii europeni, vor desfășura o evaluare preliminară a cadrului normativ, a capacităților operaționale, precum și a infrastructurii și resurselor disponibile, în vederea identificării lacunelor și priorităților de intervenție, în contextul implementării

²⁰ Reieșind din estimarea riscurilor enunțate ca fiind moderate conform Rapoartelor anuale de risc.

²¹ Regulamentul (UE) 2024/1356 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de introducere a screeningului resortisanților țărilor terțe la frontierele externe și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 și (UE) 2019/817, CELEX 32024R1356 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32024R1356&qid=1756819300597>

Noului pact privind migrația și azilul²². Rezultatele acestei evaluări vor fundamenta elaborarea unei foi de parcurs detaliate, care să includă etapele, termenele și resursele necesare pentru implementarea treptată a procedurii de screening.

73. Foaia de parcurs va permite stabilirea ulterioară, în baza concluziilor evaluării, a locațiilor optime și a modalităților de pilotare a screening-ului, asigurând astfel adaptarea cadrului normativ, dezvoltarea infrastructurii tehnice compatibile cu sistemele europene și pregătirea personalului implicat. Această abordare etapizată va asigura atât respectarea drepturilor fundamentale, cât și integrarea eficientă a procedurii în arhitectura națională de management al frontierei de stat.

Secțiunea 2. Analiza de risc pentru securitatea internă și amenințările la frontiere

74. Analiza de risc pentru securitatea internă și analiza amenințărilor susceptibile să afecteze funcționarea sau securitatea frontierelor reprezintă o componentă critică a managementului integrat al frontierei de stat.

75. Situația națională este caracterizată de subdezvoltarea rețelelor de schimb de informații între agențiile naționale, precum și cu partenerii internaționali, ceea ce creează o izolare informațională și reduce eficiența măsurilor preventive. La nivelul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în procesul decizional și la elaborarea produselor de analiză de risc se aplică pe larg modelul european comun integrat de analiză a riscurilor (CIRAM). Aplicarea CIRAM mai întâi la nivelul Poliției de Frontieră a contribuit la îmbunătățirea capacității de anticipare și reacție față de riscurile migraționale, traficul ilicit, criminalitatea organizată și altele, demonstrând utilitatea unui cadru metodologic standardizat, bazat pe date, indicatori de risc și o abordare etapizată pe cele patru niveluri de control conform modelului european. Metodologia CIRAM, actualmente, este aplicată inclusiv la elaborarea produselor analitice comune de către Grupul Comun de Analiză a Riscurilor.

76. În prezent, capacitatea de analiză a riscurilor este limitată de mai mulți factori, inclusiv fragmentarea informațiilor, insuficiența sistemelor moderne de colectare și prelucrare automatizată a datelor și integrarea insuficientă cu mecanismele europene de avertizare timpurie. Aceste deficiențe reduc semnificativ capacitatea autorităților de a detecta și anticipa modelele emergente de amenințare, cum ar fi migrația ilegală, criminalitatea transfrontalieră și alte activități ilicite.

77. Astfel, consolidarea structurilor specializate de analiză a riscurilor precum și diversificarea mecanismelor de analiză strategică interinstituțională a amenințărilor este esențială. Acest deziderat poate fi realizat prin dezvoltarea direcțiilor de analiză în cadrul instituțiilor-cheie din sistemul de management integrat al frontierei de stat, susținute de un cadru funcțional bine definit, gestionate de un număr adecvat de analiști instruiți, cu expertiză în domeniul migrației, contrabandei, traficului de ființe umane, terorismului, fluxurilor de mărfuri și transport, precum și prin utilizarea instrumentelor tehnice moderne, inclusiv a bazelor de date partajate, sistemelor de colectare automată a indicatorilor de risc, platformelor de partajare a informațiilor în timp real între autoritățile relevante.

²² Acțiune prevăzută în cadrul Programului național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030

78. Adoptarea unei abordări analitice comune de către toate instituțiile va permite corelarea planificării operative și alocarea resurselor (umane, tehnice, financiare), precum și includerea analizei de risc în ciclul decizional, ceea ce va contura o analiza strategică a riscurilor.

79. Pentru Republica Moldova, aflată pe una dintre rutele principale ale migrației de est-vest, analiza strategică a riscurilor nu doar sprijină identificarea amenințărilor actuale, ci permite și proiectarea unor evoluții viitoare, esențiale fiind dimensionarea resurselor umane și tehnice, dezvoltarea capacităților analitice și formularea de politici pro-active. Analiza strategică a riscurilor reprezintă un instrument esențial pentru fundamentarea deciziilor în domeniul securității frontierelor ce contribuie la dezvoltarea capacităților instituționale pe termen lung, inclusiv în ceea ce privește formarea de personal specializat, adaptarea procedurilor operaționale și optimizarea resurselor alocate.

80. Pe lângă acestea, analiza riscurilor, în contextul managementului integrat al frontierelor, trebuie să includă și fenomenele atipice, caracterizate printr-o probabilitate redusă de apariție, dar cu potențial de impact major asupra securității și continuității instituționale. Pentru Republica Moldova, includerea în scenariile strategice de analiză a riscurilor a pandemiilor și crizelor majore de sănătate publică, (care pot genera blocaje în punctele de trecere a frontierei, afectarea lanțurilor logistice, suprasolicitarea structurilor de control și necesitatea adoptării rapide a unor măsuri excepționale) a crizelor ecologice sau climatice (ex: secetă extremă, inundații, incendii de vegetație, cu impact asupra rutelor de migrație, siguranței infrastructurii de frontieră sau resurselor de personal) este importantă pentru consolidarea rezilienței instituționale, dezvoltarea capacităților anticipative și planurilor de continuitate operațională.

81. În plus, valorificarea deplină a activităților Grupului comun de analiză a riscurilor la nivel național, este esențială pentru a asigura o evaluare coerentă și rapidă a amenințărilor, facilitând astfel o reacție mai promptă și coordonată la provocările de securitate.

82. În contextul securității regionale tot mai complexe, analiza de risc nu poate fi limitată la dimensiunea națională. Colaborarea transfrontalieră cu autoritățile de frontieră din România, Ucraina, precum și cu agențiile europene relevante (ex. Frontex, Europol), este de importanță majoră pentru asigurarea unui schimb eficient de informații și pentru dezvoltarea de produse analitice comune. Integrarea perspectivelor și a datelor provenite din statele vecine permite anticiparea mai eficientă a presiunilor externe și oferă o imagine mai clară asupra rețelelor infracționale transfrontaliere. În acest context, devine esențială participarea activă a structurilor naționale la platformele regionale de analiză a riscurilor, pentru a consolida cooperarea și schimbul de informații în vederea unei reacții coordonate și informate.

83. În absența intervenției statale, Republica Moldova riscă izolarea informațională și incapacitatea de a-și coordona activitățile eficient cu partenerii internaționali în domeniul gestionării frontierelor, în special Frontex și țările membre ale UE, ceea ce poate compromite atât securitatea frontierelor, cât și

securitatea națională și stabilitatea economică - componente fundamentale ale unui continuum de bunăstare și reziliență la nivel național. Conform strategiei tehnice și operaționale Frontex, adoptarea unor măsuri pro-active, precum detectarea timpurie a amenințărilor și coordonarea rapidă între agențiile naționale și europene, optimizează controlul frontierelor fără a îngrădi mobilitatea legală.

Secțiunea 3. Schimbul de informații și cooperarea internațională

84. Cooperarea Republicii Moldova cu statele membre și Uniunea Europeană pe subiecte de gestionare a frontierelor, a început odată cu semnarea în anul 2005 a Memorandumului de Înțelegere dintre Comisia Europeană și Guvernul Republicii Moldova și al Ucrainei privind Misiunea Uniunii Europene de Asistență la Frontieră în Moldova și Ucraina (EUBAM). Au urmat, în anul 2007 - Acordul între Comunitatea Europeană și Republica Moldova privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, în anul 2008 - Aranjamentul de lucru privind cooperarea operativă dintre Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) și Poliția de Frontieră a RM, în anul 2014 - Acordul privind cooperarea operațională și strategică dintre Europol și Republica Moldova și Protocolul III privind asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal la Acordul de asociere. În anul 2022, competența executivă a echipelor din cadrul corpului permanent al Poliției de Frontieră și Gărzii de Coastă la nivel european este reglementată în teritoriul național prin Acordul între UE și Republica Moldova privind activitățile operative desfășurate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă în Republica Moldova²³. Suplimentar, ca parte a implementării acordului de lucru cu Frontex, în cadrul Poliției de Frontieră a fost creat Punctul Național de Contact Frontex, pentru cooperarea operațională cu Agenția.

85. Începând cu anul 2022, în cadrul Operațiunilor Comune în Republica Moldova, la controlul de frontieră sunt delegați pe principiu de rotație, cu prezența permanentă, ofițeri Frontex care activează atât în punctele de trecere, cât și la frontiera verde. Totodată, Republica Moldova participă la operațiunile de returnare organizate de Frontex.

86. Platforma Multidisciplinară Europeană împotriva Amenințărilor Criminale (EMPACT) este valorificată de autoritățile naționale prin participarea activă la operațiunile comune organizate la invitația organizațiilor internaționale²⁴. Aceste acțiuni au drept obiectiv combaterea criminalității transfrontaliere, a migrației ilegale, a traficului de persoane și a fraudei documentare asociate, precum și identificarea și destructurarea grupurilor criminale organizate și a persoanelor cu valoare operațională ridicată. Totodată, prin verificări nominale și analizarea datelor biometrice (amprente digitale și imagini faciale), sunt vizate prevenirea, depistarea și stoparea eventualelor mișcări teroriste și a fluxurilor de migrație ilegală.

²³ [EUR-Lex - 22022A0318\(01\) - EN - EUR-Lex](#)

²⁴ doar în anul 2025, în cadrul acestui mecanism au fost demarate cinci operațiuni sub egida Frontex, desfășurate în cooperare cu INTERPOL și EUROPOL: „JAD DANUBE – X”, „JAD GLOBAL CHAIN – 2025”, „JAD STOPOVER – 4” și „HOT SPOT-METIS III”.

87. Planificarea operațiunilor comune cu puteri executive, implementate deja pentru al 4-lea an consecutiv, în temeiul cadrului de cooperare bilateral, se realizează pe baza analizei de risc atât la nivelul Poliției de Frontieră, cât și al Frontex, cu desfășurarea ședințelor de lucru bilaterale în cadrul cărora sunt stabilite zonele operative de risc, forțele și mijloacele necesare pentru a fi alocate.

88. Adicional, semnarea Aranjamentului de lucru între Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) rămâne prioritară, pentru a crea un cadru robust de cooperare pe aspecte esențiale legate de securitatea frontierelor, migrație și azil. Semnarea acestui acord va permite o colaborare mai strânsă în gestionarea riscurilor și schimbul operativ de informații, consolidând astfel capacitatea Republicii Moldova de a răspunde rapid la provocările de securitate.

89. Pentru a asigura o evaluare precisă a riscurilor și o conștientizare situațională avansată la frontieră, este necesară alinierea completă a Republicii Moldova la Sistemul European de Supraveghere a Frontierelor (EUROSUR). Implementarea eficientă a EUROSUR presupune semnarea Aranjamentului de lucru între Ministerul Afacerilor Interne și Agenția Frontex, care trebuie să includă mecanisme clare de schimb de informații între centrul național de coordonare și Agenția Frontex. Mecanismul național de colectare a informațiilor necesită reglementarea explicită a utilizării tehnologiilor avansate de monitorizare, precum senzori de mișcare, sisteme aeriene fără pilot (UAV) și platforme autonome de supraveghere. Integrarea acestor instrumente într-un cadru unitar va asigura o conștientizare situațională completă, cu acuratețe ridicată și disponibilitate în timp real, privind activitățile desfășurate la frontieră.

90. Totodată, pentru a consolida dimensiunea de cooperare internațională, se impune dezvoltarea mecanismelor de schimb operativ de date cu partenerii externi, inclusiv cu Frontex, Europol și statele vecine, în vederea corelării informațiilor privind identitatea și documentele de călătorie, migrația ilegală, criminalitatea transfrontalieră și terorismul. Integrarea acestor schimburi de date în procedurile standard de control la frontieră va asigura o interoperabilitate deplină nu doar la nivel național, ci și în raport cu partenerii europeni și regionali, facilitând accesul la produse analitice comune și sprijinind reacția coordonată în fața amenințărilor.

91. Un rol aparte îl are cooperarea cu Europol, prin intermediul căruia Republica Moldova obține acces la informații relevante și la produsele analitice privind criminalitatea organizată, migrația ilegală și terorismul. Printre provocările majore se numără accesul limitat la anumite informații, necesitatea instruirii continue a personalului și asigurarea unui schimb constant și operativ de date. Depășirea acestor provocări este esențială pentru integrarea Republicii Moldova în spațiul european de securitate și pentru creșterea eficienței controlului la frontiere.

92. Cooperarea Republicii Moldova cu statele membre ale Uniunii Europene în domeniul securității interne și al managementului frontierelor este consolidată inclusiv prin participarea activă în cadrul HUB-ului UE pentru Securitate Internă și Managementul Frontierei – o platformă operațională ce facilitează schimbul de informații, de bune practici și coordonarea intervențiilor în contextul integrării

europene. Totodată, sprijinul oferit de Uniunea Europeană prin intermediul misiunilor specializate, precum Misiunea de Asistență la Frontieră a Uniunii Europene în Republica Moldova și Ucraina (EUBAM) – aflată la finalul mandatului său, și Misiunea Parteneriatului UE în Republica Moldova (EUPM), contribuie substanțial la dezvoltarea capacităților instituționale și alinierea la standardele europene în domeniul securității și gestionării frontierelor.

93. Schimbul operativ de informații cu statele vecine – România și Ucraina – se realizează în baza cadrului juridic bilateral și trilateral existent, care reglementează cooperarea în domeniul securității frontierelor. Acest schimb este materializat prin mecanisme instituționalizate, precum Centrul Comun de Contact de la Galați, care facilitează comunicarea rapidă și coordonarea între autoritățile de frontieră și vamale și Punctul Comun de Contact Palanca, care asigură schimbul de date privind persoanele și mijloacele de transport care traversează frontiera, incidentele de frontieră sau alte situații relevante pentru securitatea regională. Aceste platforme contribuie la eficientizarea acțiunilor operative, prevenirea riscurilor și întărirea cooperării transfrontaliere, în conformitate cu principiile managementului integrat al frontierelor.

94. Deși Republica Moldova și Ucraina au semnat un acord bilateral privind schimbul de informații în timp real referitor la persoanele și mijloacele de transport care traversează frontiera comună, implementarea acestuia rămâne incompletă. În pofida cadrului juridic existent, mecanismul convenit nu este încă funcțional, ceea ce limitează capacitatea autorităților de a reacționa prompt și coordonat la riscurile transfrontaliere. Depășirea acestei restanțe rămâne o prioritate pentru modernizarea sistemului de schimb de date și pentru consolidarea securității la frontiera moldo-ucraineană.

95. În contextul frontierei moldo-române, controlul coordonat a dobândit o relevanță strategică sporită, având în vedere statutul Republicii Moldova de țară candidată la aderarea la Uniunea Europeană și extinderea spațiului Schengen către România. Această frontieră devine, astfel, o linie de demarcare între un stat membru UE, parte a spațiului Schengen, și un stat aflat în proces de integrare europeană, fiind supusă unor presiuni crescânde determinate de intensificarea fluxurilor de persoane și bunuri, dar și de amenințări precum migrația ilegală și criminalitatea transfrontalieră.

96. Implementarea controlului coordonat la punctele de trecere a frontierei dintre Republica Moldova și România contribuie la fluidizarea traficului legal, la consolidarea schimbului operativ de informații și la întărirea capacității de reacție a autorităților de frontieră. Acest model permite eficientizarea verificărilor de securitate, îmbunătățirea identificării persoanelor care prezintă risc ridicat și oferă un cadru pentru intervenții rapide în fața amenințărilor emergente, în conformitate cu standardele europene aplicabile frontierelor externe ale UE.

97. Pentru a consolida capacitatea Republicii Moldova de gestionare a riscurilor la frontieră și pentru a susține procesul de integrare treptată în spațiul european de securitate, se impune reconfigurarea modelului operațional existent, în conformitate cu principiile și cerințele prevăzute de Codul Frontierelor Schengen

privind controlul comun la frontierele externe ale Uniunii Europene. În această perspectivă, este necesară extinderea treptată a controlului coordonat în punctele de trecere a frontierei moldo-române, modernizarea infrastructurii aferente și dezvoltarea unor mecanisme funcționale de schimb de informații în timp real între autoritățile de frontieră. Aceste măsuri vor contribui la întărirea securității comune, la fluidizarea circulației legitime și la consolidarea cooperării operaționale cu statele membre ale Uniunii Europene.

98. La frontiera moldo-ucraineană, anumite procese operaționale – precum activitatea punctelor de trecere a frontierei de pe segmentul central, aflate temporar în afara controlului autorităților constituționale ale Republicii Moldova, precum și patrularea comună a frontierei verzi – au fost sistate începând cu 28 februarie 2022, ca urmare a evoluțiilor de securitate din regiune. Cu toate acestea, cooperarea bilaterală cu autoritățile ucrainene rămâne solidă și activă la toate nivelurile, fiind menținut un dialog constant și mecanisme funcționale de coordonare. În acest context, este necesară adaptarea arhitecturii de cooperare operațională la noile realități, prin consolidarea canalelor de schimb de informații, dezvoltarea unor planuri de intervenție coordonată și identificarea unor soluții pentru extinderea controlului și patrulării comune. Autoritățile naționale ar trebui să fie pregătite, cu forțe și mijloace tehnice adecvate, la reluarea integrală a mecanismelor de cooperare sistate, imediat ce condițiile de securitate vor permite acest lucru, în vederea restabilirii unui sistem eficient, sigur și integrat de supraveghere și control la frontiera comună.

Secțiunea 4. Cooperarea interinstituțională la nivel național

99. Un element important în asigurarea gestionării eficiente a frontierelor îl constituie cooperarea interinstituțională între autoritățile naționale implicate în controlul la frontieră, gestionarea migrației, returnarea persoanelor și protecția drepturilor fundamentale. Cadrul normativ revizuit în perioada 2023-2025, instituie cooperarea interinstituțională în cadrul sistemului de management integrat al frontierei de stat, prin Legea nr.28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova. La nivel interministerial, Consiliul Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat²⁵, aprobă decizii cu caracter de recomandare privind măsurile și acțiunile corelate ce urmează a fi întreprinse în vederea securizării frontierei de stat și a realizării unui management performant al acesteia.

100. Totodată, cooperarea operațională și schimbul de informații este reglementat în cadrul Sistemului de coordonare a securității frontaliere²⁶. Actualmente, subdiviziunea de management operațional a Poliției de Frontieră și centrele regionale de coordonare realizează măsuri de monitorizare, planificare și coordonare a misiunilor, acțiunilor și operațiunilor de frontieră din competența Poliției de Frontieră, precum și organizează și desfășoară exerciții și antrenamente în vederea consolidării capacității de reacție a subdiviziunilor Poliției de Frontieră.

²⁵ Instituit conform Hotărârii Guvernului nr.902/2015

²⁶ Hotărârea Guvernului nr. 429/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la Sistemul de coordonare a securității frontaliere.

101. Centrul Operațional de Coordonare coordonează activitățile Poliției de Frontieră în cadrul sprijinului operațional reciproc cu autoritățile partenere; coordonează activitățile de cooperare cu autoritățile partenere; coordonează activitatea autorităților din Sistemul de coordonare a securității frontaliere în cazul activităților comune pentru îndeplinirea cărora responsabilitatea revine Poliției de Frontieră; asigură punctul de contact cu autoritățile partenere, cu alte instituții naționale și internaționale etc. Aceleași atribuții le realizează și centrele regionale și locale, în măsura și în limitele competenței ce le revin conform nivelului structural la care se atribuie.

102. În anul 2025²⁷ Sistemul de coordonare a securității frontaliere a fost redimensionat, pentru a se alinia la standardele EUROSUR, Poliția de Frontieră fiind desemnată în calitate de autoritate națională responsabilă pentru gestionarea și implementarea tablourilor situaționale naționale, conform standardelor EUROSUR și implementarea sistemelor tehnice și de securitate cibernetică pentru a se alinia la standardele EUROSUR și schimbul de informații în timp real. Modificările normative prevăd și instituirea Dispozitivului de intervenție, format din angajați instruiți distinct și pregătiți pentru intervenția rapidă în situații de criză sau de incidente la frontiera de stat, precum și colaborarea cu dispozitive similare din statele membre ale Uniunii Europene și cu Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, fiind consolidată capacitatea de reacție la nivel instituțional, intensificată colaborarea cu agențiile europene și aplicarea coerentă a procedurilor operaționale standardizate.

103. Monitorizarea continuă a evenimentelor produse la frontiera de stat permite cunoașterea situației și sporirea capacității de acțiune, pro-active și de reacție.

104. Actualmente, cooperarea dintre Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și instituțiile partenere la nivel național, se realizează în baza acordurilor de cooperare semnate, a planurilor de cooperare și a celor situaționale, elaborate în acest sens. În acest context, se pune un accent deosebit pe aplicarea strictă a procedurilor operaționale standardizate (POS) existente, precum și pe implementarea planurilor interinstituționale de contingență pentru gestionarea situațiilor de criză la frontieră (fluxuri migratorii masive, incidente de securitate, situații de criză frontalieră sau urgențe umanitare). Această abordare este susținută prin organizarea și desfășurarea exercițiilor tactice comune, cu participarea autorităților naționale, având ca obiectiv testarea și consolidarea capacităților operaționale și a resurselor disponibile în astfel de circumstanțe.

105. Cu toate cele menționate, în Republica Moldova, cooperarea interinstituțională este adesea fragmentată, caracterizată prin mecanisme insuficient dezvoltate pentru coordonare și schimb de informații în timp real, ceea ce reduce semnificativ eficiența măsurilor de securitate la frontieră.

²⁷ Prin Hotărârea Guvernului nr.296/2025, care transpune parțial Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2021/1134 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021, precum și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/581 al Comisiei din 9 aprilie 2021 privind tablourile situaționale ale Sistemului european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR).

106. În plus, interoperabilitatea platformelor informaționale între autoritățile naționale și standardele comune pentru schimbul de date sunt încă într-o fază incipientă, limitând capacitatea de analiză integrată a riscurilor, afectând negativ procesele de planificare strategică și luare a deciziilor.

107. Pentru creșterea capacităților instituționale pe domeniul de coordonare a securității frontaliere este necesară operaționalizarea centrelor de coordonare regionale și locale prin majorarea efectivului - limită și profesionalizarea resurselor umane, dotarea cu echipamente tehnice și informatice, precum și consolidarea infrastructurii fizice.

108. Pentru a asigura o coordonare interinstituțională eficientă, este necesară dezvoltarea unor protocoale comune de acțiune, asigurarea interoperabilității automate între autoritățile partenere și consolidarea structurilor de coordonare la toate nivelurile, capabile să asigure o reacție rapidă și coordonată la amenințările de securitate.

109. Actualmente, se află în derulare procesul de extindere a Sistemului informațional al Centrului Operațional de Coordonare (SICOC) al Poliției de Frontieră la nivelul sistemului afacerilor interne, creând Sistemul Informațional Integrat al Managementului Operațional (SIIMO). Soluția IT vizează optimizarea și automatizarea proceselor interne în cadrul instituțiilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne și se bazează pe o arhitectură modulară, extensibilă și interoperabilă cu serviciile guvernamentale externe și registrele de stat. Aplicarea și dezvoltarea acestui sistem va permite coordonarea interinstituțională operațională dar și va contribui la conștientizarea situațională complexă.

Secțiunea 5. Măsurile tehnice și operative la nivel național

110. Pentru a asigura un control eficient al frontierei de stat și a combate criminalitatea transfrontalieră, este esențială implementarea unor măsuri tehnice și operative adaptate specificului național al Republicii Moldova. În contextul actual, o provocare semnificativă este reprezentată de lipsa controlului efectiv pe segmentul central al frontierei moldo-ucrainene, ceea ce creează vulnerabilități majore în gestionarea riscurilor de securitate.

111. În prezent, măsurile întreprinse în conformitate cu planul operațional anual prevăd organizarea operațiunilor comune de frontieră împreună cu alte autorități din sistemul de management integrat al frontierei de stat. Acestea se desfășoară în mai multe faze operaționale și sunt coordonate cu subdiviziunile Poliției Naționale, Inspectoratului General pentru Migrație și Serviciului Vamal, atât în zonele de frontieră, cât și pe întreg teritoriul țării. Operațiunile comune²⁸ au ca obiectiv combaterea criminalității transfrontaliere și se concretizează prin patrulări comune, verificări și instituirea de filtre pe traseele naționale.

112. În absența unei prezențe constante pe această porțiune de frontieră, există riscul creșterii activităților ilegale, precum contrabanda, traficul de ființe

²⁸ Pe parcursul anului 2025 au fost demarate operațiuni comune, prin participarea a 123 echipe comune create din angajații Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, Inspectoratului General al Poliției și Serviciului Vamal.

umane, migrația ilegală și traficul de droguri. În fapt, doar în perioada anului 2024, din 16 490 cetățeni ucraineni documentați pe teritoriul țării, care nu aveau intrare legală în Republica Moldova, 15120 au declarat că au trecut pe sectorul transnistrean. Acest context complică aplicarea măsurilor de control intern și reduce capacitatea autorităților de a preveni și combate eficient criminalitatea transfrontalieră.

113. În acest sens, devine imperativă intensificarea cooperării operaționale interinstituționale între Poliția de Frontieră, Poliție, Serviciul Vamal, Inspectoratul General pentru Migrație, Serviciul de Informații și Securitate și alte instituții relevante, pentru a asigura schimbul continuu de informații, planificarea coordonată a acțiunilor și intervenția promptă în situațiile de risc. Consolidarea acestui parteneriat instituțional este vitală pentru contracararea amenințărilor hibride și a rețelelor infracționale care exploatează lipsa de supraveghere pe segmentul respectiv al frontierei.

114. Este necesară de asemenea, în continuare, aplicarea în context național, a modelelor și mecanismelor utilizate în unele state europene, a controalelor comune polițienești și controlului migrației pe principalele trasee naționale, fie în cadrul operațiunilor internaționale sau a celor naționale, inclusiv în zonele de frontieră, în baza analizei de risc și prin digitalizare.

115. Totodată, relansarea cooperării operative cu autoritățile ucrainene pentru asigurarea controlului pe teritoriul ucrainean în zonele unde nu este prezentă o autoritate de frontieră moldovenească va constitui un instrument esențial pentru stabilizarea și securizarea acestui sector sensibil al frontierei de est.

Secțiunea 6. Utilizarea tehnologiilor de ultimă generație

116. Una dintre provocările majore pentru Republica Moldova este asigurarea alinierii la sistemele informaționale naționale cu sistemele la scară largă europene pentru securitatea frontierelor.

117. La nivel național, Poliția de Frontieră, Serviciul Vamal și alte autorități utilizează sisteme informaționale proprii, inclusiv pentru verificarea documentelor, gestionarea fluxurilor de călători și analiza riscurilor. Un rol central în acest sens îl are Sistemul Informațional Automatizat „FRONTIERA” ca parte integrantă a Sistemul Informațional Integrat Vamal (SIIV), care reprezintă platforma integrată și automatizată pentru evidența și controlul persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor ce traversează frontiera de stat a Republicii Moldova. Sistemul permite înregistrarea centralizată a traversărilor, schimbul rapid și sigur de date, precum și interconectarea cu alte autorități naționale prin principiul ghișeului unic, dar permite și integrarea cu bazele de date internaționale (inclusiv Interpol). Prin funcționalitățile sale – verificarea documentelor, gestionarea autorizațiilor de transport, controlul mărfurilor, monitorizarea video și analiza riscurilor – sistemul contribuie la fluidizarea traficului, reducerea timpului de vămuire, sporirea eficienței și transparenței controalelor, precum și la combaterea corupției și criminalității transfrontaliere.

118. Integrarea platformelor naționale menționate, cu sistemele europene la scară largă, gestionate de eu-LISA – SIS, VIS, Eurodac, EES, ETIAS și ECRIS-

TCN – este indispensabilă pentru identificarea rapidă a persoanelor, prevenirea migrației ilegale, combaterea criminalității transfrontaliere și asigurarea securității interne. Astfel, verificarea documentelor și a identității călătorilor, va presupune corelarea bazelor de date naționale cu SIS și VIS, analiza riscurilor utilizând informații din Eurodac, EES și ETIAS, iar schimbul de alerte, va fi integrat în sistemul Schengen. Interoperabilitatea completă, inclusiv prin extinderea capabilităților SIA "FRONTIERA" și adaptarea cadrului juridic și tehnic, va asigura un flux neîntrerupt de informații între autoritățile naționale și partenerii europeni, reducând timpii de procesare și sporind capacitatea de reacție la amenințările emergente. În absența unei alinieri complete la aceste platforme, există riscul ca Republica Moldova să întâmpine dificultăți și vulnerabilități semnificative în capacitatea de a răspunde rapid la amenințările de securitate și de a proteja frontierele naționale și externe în mod eficient.

119. Stabilirea unei cooperări cu agenția europeană eu-LISA, responsabilă pentru gestionarea și operarea acestor platforme, este primordială pentru a spori capacitatea Republicii Moldova de a se alinia standardelor europene și de a beneficia de avantajele acestor sisteme, inclusiv schimbul operativ de date și analiza rapidă a riscurilor la frontiere. În acest context, se impune o evaluare complexă a nivelului de pregătire al autorităților naționale, care să includă compatibilitatea juridică și tehnică a sistemelor informaționale utilizate, resursele și capacitățile instituționale necesare, precum și dotările și instruirile esențiale pentru operarea la standarde europene.

Secțiunea 7. Mecanisme de control al calității

120. Mecanismul de control al calității are ca obiectiv instituirea și consolidarea unui cadru național sistemic de evaluare și monitorizare a performanței autorităților implicate în managementul integrat al frontierei de stat. Acest mecanism contribuie la identificarea timpurie a disfuncționalităților, orientarea intervențiilor corective și fundamentarea procesului decizional strategic.

121. În conformitate cu cerințele Strategiei europene de gestionare integrată a frontierelor, mecanismul de control al calității presupune instituirea unui cadru național care combină evaluarea funcționării sistemului MIFS cu identificarea vulnerabilităților operaționale, într-un mod coerent și coordonat.

122. În Republica Moldova, acest mecanism a fost inițiat în contextul Strategiei Naționale privind MIFS pentru anii 2018–2023, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1101/2018, iar instituționalizarea sa a fost sprijinită prin Decizia Consiliului MIFS din 9 decembrie 2020, care a creat Grupul de lucru interinstituțional pentru evaluare. Consolidarea cadrului operațional s-a realizat în cadrul Programului MIFS pentru anii 2022–2025, prin introducerea explicită a activităților legate de evaluare, coordonare interinstituțională și integrare a principiilor europene privind controlul calității în domeniul frontierelor.

123. Următorul pas în dezvoltarea mecanismului național de control al calității a fost realizat cu sprijinul Uniunii Europene, prin intermediul proiectului MIEUX+ (2023–2024), în cooperare cu ICMPD. În cadrul acestui proiect, a fost

elaborat un ghid metodologic pentru evaluarea aplicării principiilor managementului integrat al frontierei de stat, adaptat contextului instituțional al Republicii Moldova și aliniat cadrului european în vigoare la momentul elaborării.

124. Actualmente, mecanismul național de control al calității în domeniul MIFS se află într-o etapă incipientă de aplicare practică. Deși a fost instituit formal un grup de lucru interinstituțional pentru evaluare, conform Deciziei Consiliului MIFS din anul 2020, regulamentul acestuia nu a fost implementat efectiv, iar activitatea grupului nu a devenit funcțională în mod sustenabil.

125. În paralel, ghidul metodologic elaborat ulterior a oferit un cadru practic alternativ, însă evaluările tematice nu au fost desfășurate în teren la scară națională. Nu a fost instituit un ciclu clar de organizare a evaluărilor, iar rezultatele nu sunt încă utilizate în mod formalizat în procesul de planificare, bugetare sau revizuire a politicilor.

126. De asemenea, nu există o metodologie distinctă pentru evaluarea vulnerabilităților, iar interconectarea între evaluarea MIFS și alte instrumente naționale de analiză sau control nu este reglementată sau valorificată. Din aceste motive, mecanismul actual nu oferă o imagine integrată și clară asupra funcționării sistemului, iar potențialul său de a ghida procesul decizional strategic rămâne nevalorificat.

127. În perioada 2026–2030, prioritatea principală constă în dezvoltarea și operaționalizarea deplină a mecanismului național de control al calității, în conformitate cu cele 15 componente ale sistemului european de gestiune integrată a frontierelor. Totodată, este important de a institui un cadru regulator obligatoriu, prin elaborarea unei noi hotărâri de Guvern sau prin modificarea HG nr. 902/2015, care să includă și aplicarea mecanismului, să stabilească responsabilitățile instituțiilor implicate, metodologia generală și frecvența evaluărilor.

128. Complementar, este necesară elaborarea unei metodologii naționale distincte pentru evaluarea vulnerabilităților în sistemul de gestionare a frontierelor, care să stabilească criterii, responsabilități și un cadru de raportare. Rezultatele evaluării vulnerabilităților trebuie integrate în mod sistematic în procesul de planificare strategică și bugetară, astfel încât să contribuie la prioritizarea măsurilor corective și a utilizării resurselor.

129. Consolidarea cadrului instituțional va fi completată prin alocarea resurselor necesare și prin dezvoltarea capacităților analitice ale autorităților relevante. De asemenea, este importantă promovarea unei culturi organizaționale orientate spre performanță, transparență și cooperare interinstituțională.

130. Totodată, funcționarea mecanismului de control al calității necesită susținere printr-un cadru de guvernare eficient, în care Consiliul MIFS să joace un rol activ în monitorizarea aplicării evaluărilor, validarea recomandărilor strategice și integrarea rezultatelor în procesele decizionale naționale. Având în vedere componența sa interinstituțională, Consiliul reprezintă platforma optimă pentru asigurarea unei responsabilități partajate între toate autoritățile implicate în gestionarea frontierelor, consolidând astfel caracterul integrat al sistemului MIFS din Republica Moldova.

131. Complementar, va fi valorificată cooperarea cu Frontex și cu structurile relevante ale Comisiei Europene, inclusiv în vederea alinierii reglementărilor naționale la standardele UE, participării la inițiativele comune de evaluare și perfecționării continue a capacităților interne de analiză și control al calității.

Secțiunea 8. Mecanisme de solidaritate și finanțare

132. Mecanismele de solidaritate și instrumentele de finanțare oferite de Uniunea Europeană joacă un rol esențial în consolidarea capacităților operaționale, instituționale și tehnologice ale statelor membre pentru gestionarea frontierelor externe. Pentru Republica Moldova, accesul la aceste resurse rămâne, deocamdată, limitat, ca urmare a statutului său de țară candidată și a imposibilității de a aplica direct la fondurile structurale ale Uniunii Europene, precum Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare (FAMI) sau Fondul pentru Managementul Integrat al Frontierelor (BMVI). Această constrângere reduce posibilitățile de planificare strategică și de investiție în dezvoltarea infrastructurii de frontieră, în modernizarea echipamentelor și în consolidarea capacităților profesionale.

133. În același timp, pe plan intern se resimte lipsa unui corp suficient de specialiști în scrierea și implementarea proiectelor, ceea ce afectează capacitatea administrativă de a valorifica eficient sprijinul extern disponibil sau potențial, inclusiv prin intermediul mecanismelor de cooperare bilaterală sau al instrumentelor precum Mecanismul pentru Interconectarea Europei (CEF – *Connecting Europe Facility*), Instrumentul de Vecinătate, Dezvoltare și Cooperare Internațională (NDICI – *Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument*) și Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA – *Instrument for Pre-Accession Assistance*). Această situație indică nevoia stringentă de pregătire instituțională pro-activă pentru momentul în care Republica Moldova va putea accesa direct fondurile europene.

134. În prezent, deși unele autorități dispun de structuri specializate în gestionarea fondurilor externe, acestea sunt dezvoltate inegal, iar la nivel național nu există un mecanism coerent și integrat de coordonare strategică a proceselor de atragere, planificare, implementare și monitorizare a proiectelor finanțate extern. Lipsa de uniformitate reduce eficiența eforturilor instituționale, generează suprapuneri sau goluri funcționale și poate limita capacitatea Republicii Moldova de a mobiliza în mod coordonat resursele necesare modernizării sistemului de management integrat al frontierei de stat.

135. În acest sens, o soluție realistă constă în consolidarea subdiviziunilor existente în cadrul autorităților care gestionează fonduri externe, astfel încât acestea să dispună de expertiză avansată în atragerea, implementarea și absorbția resurselor financiare. Un model viabil, aplicat cu succes de alte state, îl reprezintă instituirea unor unități de implementare a proiectelor (PIU – *Project Implementation Units*) în cadrul structurilor-cheie, axate pe gestiunea financiară riguroasă, conformitatea cu regulamentele donatorilor și orientarea pe rezultate. Aceste mecanisme ar permite o abordare sustenabilă și profesionistă a gestionării sprijinului european, crescând

capacitatea Republicii Moldova de a răspunde eficient oportunităților de finanțare în domeniul managementului integrat al frontierelor.

136. Pentru a răspunde acestor provocări, se impune dezvoltarea unui cadru instituțional anticipativ, care să includă atât consolidarea resurselor umane specializate în managementul proiectelor, cât și instituționalizarea unor mecanisme eficiente de cooperare interinstituțională între autoritățile MIFS. Acest fapt ar contribui la creșterea coerenței strategice, la eficientizarea procesului decizional și la o mai bună absorbție a sprijinului financiar extern, în concordanță cu obiectivele de aderare la Uniunea Europeană.

Secțiunea 9. Componente transversale – Drepturile fundamentale, educația și formarea, cercetarea și inovarea

137. Respectarea drepturilor fundamentale nu este doar o obligație legală, ci și un principiu esențial pentru menținerea încrederii publicului²⁹ și a partenerilor internaționali. La nivel național, activitatea Poliției de Frontieră și a Inspectoratului General pentru Migrație, pe paliera drepturilor fundamentale, este monitorizată și evaluată de Avocatul Poporului. Concomitent, evaluarea respectării drepturilor fundamentale la frontieră, în conformitate cu reglementările europene, trebuie să reprezinte un subiect transversal al evaluărilor aplicării principiilor de management integrat al frontierei de stat. Implicarea Oficiului Avocatului Poporului în calitate de observator în desfășurarea evaluărilor aplicării principiilor MIFS, este dezirabilă și ar putea contribui la eficientizarea planificării și utilizării resurselor.

138. Respectarea drepturilor fundamentale la frontieră se referă în special la categoriile vulnerabile de persoane (copii, femei, persoane cu nevoi speciale etc.), solicitanții de azil și victimele traficului de ființe umane. Suplimentar, din perspectiva drepturilor fundamentale, se pune accent sporit pe integrarea dimensiunii de gen. Totuși, ar trebui consolidate eforturile în vederea fortificării componentei date, or, odată cu acceptarea diversității, incluziunii și egalității de gen autoritățile devin mai bine pregătite pentru a răspunde necesităților societății.

139. Autoritățile publice competente, prin cooperare la frontieră, asigură protecția și asistența necesară copiilor aflați în situații de risc și a altor persoane vulnerabile³⁰, inclusiv, la necesitate, preluarea minorilor în custodie, în scopul garantării drepturilor acestora precum și identifică victimele traficului de ființe umane³¹ pentru a le oferi protecție adecvată sau a le referi serviciilor specializate de asistență socială.

140. Deși eforturile instituționale vizează continuu pregătirea personalului pe tematici aferente identificării și referirii victimelor traficului de ființe umane și drepturilor solicitanților de azil, instruirea în acest domeniu rămâne adesea formală și fragmentată, fără a aborda în mod specific nevoile grupurilor vulnerabile, fără a

²⁹ Conform Barometrului Opiniei Publice, nivelul de încredere în Poliția de Frontieră constituie 35,4% (august 2023) <http://bop.ipp.md/>

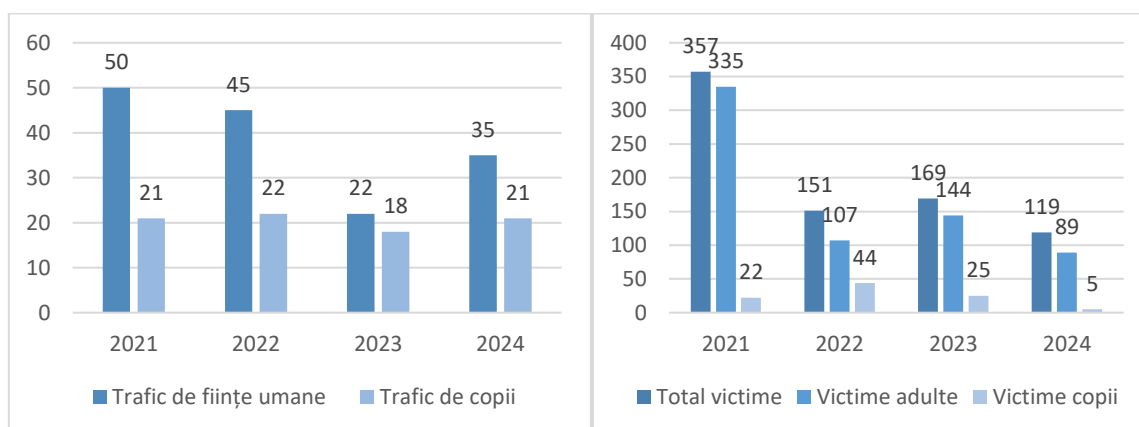
³⁰ Conform Legii cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova nr. 28/2024

³¹ potrivit Legii nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane

ținti domenii specializate precum combaterea traficului de copii, identificarea minorilor - victime ale traficului de copii. Acest lucru afectează capacitatea autorităților de a reacționa prompt în situații critice pentru prevenirea abuzurilor. E stabilit că, victimele traficului de ființe umane conștientizează situația abia în țara de destinație, ceea ce face dificilă identificarea cazurilor la frontieră și determină ca majoritatea acestora să fie descoperite ulterior de organele de urmărire penală. Deși în anul 2024 nu au fost pornite cauze penale pe traficul de ființe umane transfrontalier, iar în anul 2023 au fost pornite doar 2 cauze, în interiorul țării, la nivel național, fenomenul persistă, inclusiv în rândul copiilor.

Figura nr.10

Dinamica traficului de ființe umane

141. O provocare în activitatea Poliției de Frontieră este lipsa numărului suficient de interpreți și traducători autorizați pentru victimele infracțiunilor, în special pentru victimele traficului de ființe umane, cu impact direct asupra identificării, protecției și accesului la justiție al acestor persoane. Victimele nu pot înțelege procedurile sau drepturile care li se cuvin — inclusiv dreptul de a primi protecție, cazare, asistență medicală etc. Deși pentru respectarea drepturilor participanților la proces, în cadrul Direcțiilor regionale ale IGPF a fost instituit Serviciul interpret și traducător, provocările actuale țin de lipsa interpreților autorizați pe anumite limbi rare (afro-asiatice). Accesul la interpreți și traducători este esențial pentru o abordare eficientă și umană în identificarea și protejarea victimelor traficului de ființe umane. Lipsa acestora afectează nu doar victimele, ci și eficiența operațională și capacitatea de a urmări penal traficanții.

142. Aferent solicitanților de protecție internațională, afluxul crescut de refugiați și migranți vulnerabili a subliniat importanța consolidării mecanismelor de protecție la frontieră. Emergența principală este asigurarea unor condiții minime pentru cazarea temporară a solicitanților de azil. Actualmente, în cele 41 de Sectoare ale Poliției de Frontieră există 31 de încăperi pentru solicitanții de azil, finanțarea construcției și amenajării cărora se datorează suportului financiar al Agenției ONU pentru Refugiați, altor parteneri de dezvoltare și din bugetul de stat, prin intermediul IGPF.

143. În perspectivă, toate Sectoarele Poliției de Frontieră și punctele de trecere a frontierei de stat trebuie să dispună de spații suficiente pentru cazarea temporară a

solicitanților de azil, să fie amenajate corespunzător, cu facilitățile necesare (inclusiv pentru grupurile vulnerabile), să dispună de condiții minime de cazare, hrană, apă, duș, asistență medicală de urgență, apel telefonic, acces la avocați sau misiuni diplomatice, traducător și informații clare despre drepturile, obligațiile și procesul administrativ asupra lor.

144. Totodată, întru stabilirea unui nou mecanism de monitorizare a respectării drepturilor fundamentale la frontiera de stat, precum și celelalte măsuri ce se impun, este necesară evaluarea în contextul impactului Noului Pact privind migrația și azilul, adoptat la nivelul UE și a experienței statelor membre în implementarea acestuia. Acțiunea respectivă este integrată în Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030 și va consolida inclusiv eforturile autorităților din sistemul de management integrat al frontierei de stat.

145. Gestionarea integrată a frontierelor depinde semnificativ de calitatea resursei umane, iar eficiența acestui proces este strâns legată de capacitatea de a reține și dezvolta personal calificat. Totuși, Republica Moldova se confruntă cu provocări majore în acest sens, inclusiv exodul continuu al personalului specializat, dificultăți în retenția angajaților și limitări în formarea profesională adaptată la riscurile emergente și tehnologiile moderne. Necesitatea de formare profesională a angajaților rezidă nu doar în ceea ce privește protecția copiilor și a altor persoane aflate în situații vulnerabile, ci este aplicabilă oricăror alte componente ale gestionării integrate a frontierelor.

146. Începând cu anul 2025, procesul de formare profesională a personalului din domeniul afacerilor interne, inclusiv pentru structurile implicate în gestionarea frontierei de stat, este asigurat în mod centralizat de Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne. Această reorganizare a rezultat din absorbția Centrului de Excelență în Securitatea Frontierei, cu scopul de a eficientiza procesele instituționale, de a unifica standardele de instruire și de a consolida capacitățile academice într-un cadru integrat. Academia devine astfel principalul furnizor de formare inițială și continuă pentru întreg personalul Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv pentru angajații Poliției de Frontieră și alte structuri relevante ale sistemului de management integrat al frontierei de stat. Formarea profesională se realizează printr-o gamă extinsă de programe educaționale, însă acestea reflectă doar parțial cerințele complexe ale unui sistem modern de management integrat al frontierei, bazat pe bune practici europene. În contextul actual, unde securitatea frontierelor presupune abordări multidimensionale și cooperare interinstituțională, formarea trebuie să răspundă nevoilor operaționale ale tuturor actorilor implicați și să promoveze competențe avansate în domenii precum analiza riscurilor, combaterea migrației ilegale, aplicarea drepturilor fundamentale și utilizarea tehnologiilor moderne de supraveghere. Actualmente, programele de instruire includ atât conținuturi teoretice, cât și componente practice, însă infrastructura didactică necesită modernizare, iar resursele umane specializate sunt insuficiente pentru a acoperi tematicile specifice cerute de modelul european de management integrat.

147. Participarea în rețele europene de pregătire, integrarea Republicii Moldova în structuri de formare cum sunt Frontex și CEPOL, contribuie la

dezvoltarea competențelor specifice de management integrat al frontierei de stat. Academia „Ștefan cel Mare” a devenit parte a CEPOL fiind conectată la platforma de instruire LIDL. Totodată, utilizarea platformei de instruire oferite de Frontex rămâne ocazională și în mare parte dependentă de proiecte externe.

148. În plus, pregătirea ofițerilor și a subofițerilor din domeniul MIFS trebuie să răspundă unui set de cerințe crescânde privind interoperabilitatea, răspunsul la crize, managementul datelor și supravegherea bazată pe tehnologie.

149. Suplimentar, Academia „Ștefan cel Mare” trebuie să beneficieze deplin de oportunitățile oferite de Uniunea Europeană în partea ce ține de participarea în programele de cercetare, inovare și dezvoltare instituțională prin instrumente precum Horizon Europe, Erasmus+ și alte mecanisme de sprijin dedicate consolidării capacităților academice și profesionale în domeniul afacerilor interne. Subutilizarea platformelor europene limitează transferul de expertiză, modernizarea curriculară și integrarea în rețelele internaționale de formare și cercetare.

150. Pe fundalul unui deficit tot mai accentuat de personal și al unui exod constant de specialiști din cadrul sistemului afacerilor interne, presiunea asupra sistemului de instruire crește semnificativ. Academia „Ștefan cel Mare”, deși este unica instituție cu atribuții integrate de formare inițială și continuă, se confruntă cu constrângeri logistice, resurse umane limitate și un cadru curricular care nu este încă pe deplin adaptat volumului și complexității cerințelor actuale. Această situație afectează capacitatea de a asigura instruirea sistematică a unui număr crescut de angajați nou-recrutați, în paralel cu nevoia urgentă de reconversie și perfecționare a personalului existent. În absența unui plan corespunzător de extindere a capacităților instituționale și a unei strategii pro-active de retenție a personalului, riscul acumulării unor dezechilibre funcționale și al slăbirii rezilienței operaționale în domeniul MIFS devine unul sistemic. În calitate de măsură de sustenabilitate, se impune valorificarea mecanismului de formare a formatorilor, ca soluție pentru extinderea capacității de instruire fără a suprasolicita structura centrală a Academiei. Dezvoltarea unei rețele naționale de formatori certificați în domenii-cheie ale managementului integrat al frontierei – precum analiza riscurilor și informațiilor, supravegherea aeriană, depistarea materialelor CBRN, aplicarea standardelor europene și cooperarea interinstituțională – ar permite descentralizarea parțială a instruirii, asigurarea continuității procesului educațional și creșterea calității transferului de cunoștințe la toate nivelurile ierarhice. Astfel, pentru a asigura coerența, eficiența și durabilitatea formării profesionale în domeniul managementului integrat al frontierei, este necesară dezvoltarea unei viziuni strategice unitare, care să integreze toate nivelurile de instruire, să consolideze colaborarea cu partenerii internaționali și să asigure o adaptare continuă la standardele și practicile Uniunii Europene.

151. Reieșind din obiectivele specifice pe care le trasează Programul se conturează necesitatea consolidării continue a capacităților umane în domeniul analizei de risc. În acest sens, este imperativ ca instituțiile responsabile să asigure un program constant de formare inițială și continuă pentru analiști de informații în conformitate cu standardele europene în domeniu. Formarea ar trebui să includă

aspecte tehnice (ex. utilizarea platformelor de analiză, interpretarea indicatorilor), precum și abilități analitice (ex. redactarea produselor analitice, prezentarea riscurilor etc.). Totodată, se recomandă crearea unui cadru național de certificare și recunoaștere a specializării în analiza de risc, ceea ce ar contribui la profesionalizarea acestui domeniu și la atragerea personalului calificat.

152. Este necesară dezvoltarea capacităților umane și specializarea angajaților dedicați pentru efectuarea controlului în linia a doua și verificărilor bazate pe biometrie. Polițiștii de frontieră necesită a fi instruiți în preluarea și prelucrarea datelor dactiloscopice și imaginilor faciale, inclusiv prin prisma respectului față de drepturile fundamentale și interesului superior al copilului.

153. Dotarea subdiviziunilor Poliției de Frontieră cu sisteme de supraveghere aeriană a frontierei de stat implică inclusiv instruirea și certificarea piloților. În prezent, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră dispune de un număr de 250 de piloți instruiți, însă necesarul estimat depășește 750 de operatori, având în vedere extinderea activităților de supraveghere în zone greu accesibile și creșterea cerințelor operaționale.

154. În plus, cercetarea și inovarea sunt factori critici pentru menținerea competitivității în gestionarea frontierelor. Totuși, Republica Moldova se confruntă cu dificultăți semnificative în acest domeniu, inclusiv lipsa infrastructurii pentru testarea și implementarea tehnologiilor emergente, cum ar fi inteligența artificială, sistemele autonome și analiza predictivă. Exodul resursei umane calificate limitează capacitatea națională de a adopta soluții inovatoare și de a dezvolta tehnologii proprii pentru securitatea frontierelor.

155. Pentru a aborda aceste provocări, este necesară consolidarea capacităților de retenție a personalului calificat, capacitatea structurilor dedicate formării continue și promovarea cercetării aplicate, care să permită integrarea soluțiilor inovatoare în procesele operaționale.

III. OBIECTIVE GENERALE

156. Prezentul Program reprezintă intervenția statului prin planificare strategică pentru atingerea a două obiective generale importante în domeniul managementului integrat al frontierei de stat. Operaționalizarea obiectivelor generale ale Programului va fi realizată prin intermediul obiectivelor specifice incluse în tabelul nr. 1.

157. Obiectivul general nr. 1. Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat, bazată pe o cunoaștere deplină a situației

1) Identificarea timpurie a riscurilor și a vulnerabilităților va permite concentrarea atenției asupra domeniilor critice și respectiv utilizarea eficientă a resurselor în beneficiul statului și al comunității.

2) Pe termen mediu, asigurarea coerenței între componentele sistemului de coordonare a securității frontaliere și consolidarea schimbului și colectării anticipate a informațiilor va permite integrarea treptată în sistemul de securitate european.

158. Direcții prioritare de intervenție:

- 1) Dezvoltarea capacităților instituționale de analiză a riscurilor, precum și de gestionare a informațiilor;
- 2) Asigurarea în timp real a unei imagini comprehensive a situației la frontiera de stat;
- 3) Implementarea tehnologiilor de ultimă generație în controlul și supravegherea frontierei de stat;
- 4) Asigurarea capacității de reacție adecvate la amenințări, susținute de resurse administrative și tehnice, precum și de resurse umane profesionale.

159. Obiectivul general nr. 2. Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională

1) Rezultatul scontat al implementării acestui obiectiv general ține de reducerea semnificativă a contrabandei, a migrației ilegale și a altor acțiuni ilicite la frontiera de stat, precum și facilitarea trecerii legitime a frontierei de către persoane și vehicule.

2) În ansamblu, realizarea acestui obiectiv general va contribui la creșterea siguranței cetățeanului, precum și la consolidarea statutului Republicii Moldova de furnizor de securitate și partener de încredere în gestionarea frontierelor externe ale Uniunii Europene.

160. Direcții prioritare de intervenție:

- 1) Fortificarea capacităților de control al frontierei de stat în vederea prevenirii și combaterii acțiunilor ilicite;
- 2) Creșterea capacității instituționale de gestionare a crizelor la frontiera de stat;
- 3) Fluidizarea traficului la frontiera de stat și garantarea respectării intereselor legitime ale persoanelor;
- 4) Dezvoltarea infrastructurii la frontiera de stat și a condițiilor de muncă;
- 5) Aplicarea mecanismelor eficiente de control a calității.

IV. OBIECTIVE SPECIFICE

161. Programul prevede 8 obiective specifice, orientate spre consolidarea securității frontierei de stat, modernizarea infrastructurii și digitalizarea proceselor de control. Fiecare obiectiv vizează acțiuni concrete cu impact direct asupra eficienței operaționale, cooperării interinstituționale și creșterii capacității de reacție în fața riscurilor transfrontaliere.

162. Obiectivul specific 1.1 Modernizarea până în anul 2030 a frontierei de stat, prin dotarea cu tehnologii moderne de supraveghere pentru acoperirea a 60% din frontieră, în scopul diminuării cu cel puțin 10% a numărului de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat.

163. Impactul scontat:

- 1) Creșterea eficienței și acoperirii supravegherii frontierei prin dotarea integrală cu drone, sisteme fixe/mobile și instruirea personalului;

- 2) Autonomie sporită a patrulilor/echipelor mobile;
- 3) Modernizarea infrastructurii pentru prevenirea și detectarea încălcărilor la frontieră.

164. Obiectivul specific 1.2 Consolidarea până în anul 2030 a capacităților de analiză a riscurilor și a informațiilor, prin crearea a 3 mecanisme interinstituționale analitice funcționale, pentru a spori capacitatea de anticipare a riscurilor și a reduce numărul de incidente nedepistate la frontieră de către autoritățile naționale.

165. Impactul scontat:

- 1) Creșterea capacității de analiză și anticipare a riscurilor prin soluții informatice avansate;
- 2) Cooperare interinstituțională îmbunătățită și produse analitice comune pentru combaterea riscurilor transfrontaliere;
- 3) Participare consolidată în rețele internaționale de analiză a riscurilor.

166. Obiectivul specific 1.3 Sporirea până în anul 2030 a capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei de stat și fluidizarea traficului, prin modernizarea infrastructurii și dotarea punctelor de trecere, ceea ce va reduce timpul mediu de așteptare și va omogeniza volumul traficului în 100% puncte de trecere a frontierei de stat.

167. Impactul scontat:

- 1) Modernizarea controlului de frontieră prin infrastructură fizică și digitală (linia II, control biometric, sisteme ABC);
- 2) Creșterea eficienței proceselor de control și gestionare a fluxurilor de persoane și mărfuri;
- 3) Reducerea timpilor de așteptare și creșterea securității.

168. Obiectivul specific 1.4 Dezvoltarea până în anul 2030 a capacității de conștientizare situațională, prin integrarea a cel puțin 4 tipuri de surse informaționale într-un tablou situațional național unificat, va crește capacitatea de reacție și va reduce timpul de răspuns la incidente cu 15%.

169. Impactul scontat:

- 1) Integrarea datelor multiple într-un tablou situațional național coerent;
- 2) Creșterea capacității de reacție și coordonare în timp real;
- 3) Infrastructură fizică și IT modernizate pentru un management operațional eficient.

170. Obiectivul specific 2.1 Dezvoltarea până în anul 2030 a 80% din infrastructura la frontieră, prin edificarea/dezvoltarea obiectivelor planificate și crearea de drumuri/poduri de acces, ceea ce va reduce frecvența și durata situațiilor de congestiune a punctelor de trecere a frontierei de stat.

171. Impactul scontat:

- 1) Îmbunătățirea condițiilor de lucru și control la frontieră prin edificarea/dezvoltarea subdiviziunilor autorităților de frontieră și punctelor de trecere;
- 2) Construcția drumurilor și podurilor de acces pentru fluidizarea transportului transfrontalier.

172. Obiectivul specific 2.2 Dezvoltarea, până în 2030, a mecanismului național de control al calității, prin implementarea unui sistem de evaluare continuă în scopul asigurării conformității cu standardele UE în domeniul managementului integrat al frontierei de stat.

173. Impactul scontat:

- 1) Asigurarea unei evaluări continue și obiective a performanței în managementul integrat al frontierei;
- 2) Identificarea și reducerea vulnerabilităților sistemice;
- 3) Întărirea rolului instituțional al Consiliului Național MIFS.

174. Obiectivul specific 2.3 Dezvoltarea până în anul 2030 a mecanismelor de cooperare internațională și națională va crește capacitatea de răspuns comună.

175. Impactul scontat:

- 1) Consolidarea cooperării operaționale cu Frontex și statele vecine;
- 2) Implementarea schimbului de informații în timp real cu Ucraina și România;
- 3) Capacitate comună crescută de răspuns la incidente la frontieră.

176. Obiectivul specific 2.4 Până în anul 2030, completarea minim a 95% din funcții și instruirea a cel puțin 90% de angajați anual, ceea ce va crește eficiența structurilor de frontieră și calitatea serviciilor oferite, ținute prin diminuarea graduală a numărului de plângeri.

177. Impactul scontat:

- 1) Formare profesională armonizată la standardele europene pentru angajații autorităților de frontieră;
- 2) Personal calificat pentru implementarea noilor tehnologii și proceduri.

V. INDICATORI DE MONITORIZARE

178. În cadrul mecanismului de monitorizare și evaluare a Programului național de management integrat al frontierei de stat, se utilizează două categorii de indicatori: indicatorii de impact și indicatorii de rezultat.

179. Indicatorii de impact reflectă schimbările generate de implementarea Programului asupra situației generale la frontieră și asupra rezultatului scontat prin obiectivele generale stabilite, inclusiv asupra securității, siguranței și funcționalității frontierei, eficienței operaționale și capacității de conștientizare situațională.

180. Indicatorii de rezultat vizează progresul implementării activităților concrete prevăzute în Planul de acțiuni al Programului și permit evaluarea gradului de îndeplinire a obiectivelor specifice - operaționale.

Tabelul nr.1. Indicatori de monitorizare

Nr.	Indicator de impact	Valoarea de referință 2025	Valoarea țintă 2030	Sursa de date
-----	---------------------	----------------------------	---------------------	---------------

Obiectivul general nr. 1 Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației <i>(Țintele naționale ODD 16.1; 16.4.1; 16.4.2; Indicator de monitorizare ODD 16.1.4.; ODD 16)</i>				
1	Rată a cazurilor depistate în raport cu numărul total de evenimente înregistrate	84%	88%	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Apărării Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Serviciul Vamal
Obiectivul specific nr. 1.1. Modernizarea până în anul 2030 a frontierei de stat, prin dotarea cu tehnologii moderne de supraveghere pentru acoperirea a 60% din frontieră, în scopul diminuării cu cel puțin 10% a numărului de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat.				
2	Gradul de acoperire a frontierei de stat cu tehnologii moderne pentru supraveghere	15%	60%	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
Obiectivul specific nr. 1.2. Consolidarea până în anul 2030 a capacităților de analiză a riscurilor și a informațiilor, prin crearea a 3 mecanisme interinstituționale analitice funcționale, pentru a spori capacitatea de anticipare a riscurilor și a reduce numărul de incidente nedepistate la frontieră de către autoritățile naționale.				
3	Cel puțin 3 mecanisme interinstituționale analitice funcționale	2	3	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Serviciul Vamal
Obiectivul specific nr. 1.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei de stat și fluidizarea traficului, prin modernizarea infrastructurii și dotarea punctelor de trecere, ceea ce va reduce timpul mediu de așteptare și va omogeniza volumul traficului în 100% puncte de trecere a frontierei de stat.				
4	Controale în linia a II și controale biometrice implementate în 100% de sectoare ale Poliției de Frontieră	0%	100%	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
Obiectivul specific nr. 1.4 Dezvoltarea până în anul 2030 a capacității de conștientizare situațională, prin integrarea a cel puțin 4 tipuri de surse informaționale într-un tablou				

situațional național unificat, va crește capacitatea de reacție și va reduce timpul de răspuns la incidente cu 15%.				
	Minim 4 tipuri de surse informaționale noi integrate în tabloul situațional național	4	8	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
Obiectivul general nr. 2 Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională				
	Nivel de încredere al populației în Poliția de Frontieră, conform sondajelor Barometrului Opiniei Publice	36%	40%	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Barometrul Opiniei Publice
Obiectivul specific nr. 2.1. Dezvoltarea până în anul 2030 a 80% din infrastructura la frontieră, prin edificarea/dezvoltarea obiectivelor planificate și crearea de drumuri/poduri de acces, ceea ce va reduce frecvența și durata situațiilor de congestionare a punctelor de trecere a frontierei de stat.				
	Cel puțin 80% din obiectivele de infrastructură frontalieră dezvoltate	50%	80%	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Serviciul Vamal
Obiectivul specific nr. 2.2. Dezvoltarea, până în 2030, a mecanismului național de control al calității, prin implementarea unui sistem de evaluare continuă în scopul asigurării conformității cu standardele UE în domeniul managementului integrat al frontierei de stat				
	Cel puțin o misiune de evaluare interinstituțională anual desfășurată și 100% recomandări implementate	1	5	Ministerul Afacerilor Interne
Obiectivul specific 2.3. Dezvoltarea până în anul 2030 a mecanismelor de cooperare internațională și națională va crește capacitatea de răspuns comună				

	Cel puțin 3 mecanisme noi de cooperare operațională dezvoltate	7	10	Ministerul Afacerilor Interne
Obiectivul specific nr. 2.4. Până în anul 2030, completarea minim a 95% din funcții și instruirea a cel puțin 90% de angajați anual, ceea ce va crește eficiența structurilor de frontieră și calitatea serviciilor oferite, ținute prin diminuarea graduală a numărului de plângeri				
	90% din funcțiile vacante completate cu personal instruit	88%	95%	Ministerul Afacerilor Interne

VI. IMPACT

181. Aplicarea și dezvoltarea cu succes a conceptului european de gestionare integrată a frontierei în Republica Moldova va permite gestionarea eficientă a frontierei de stat, capacitatea autorităților din sistemul național de management integrat al frontierei de stat, astfel încât Republica Moldova ar putea menține statutul de partener de încredere, și furnizor de securitate, inclusiv în contextul fortificării centurii extinse de securitate în regiune.

182. Consolidarea serviciilor de securitate prestate cetățenilor se va realiza de autorități profesionale și fiabile, pregătite atât din punct de vedere al conștientizării situației, al capacității de acționare, cât și al unui răspuns coordonat și consolidat la amenințări. Anticiparea și gestionarea mai eficientă a amenințărilor emergente și facilitarea circulației legale a persoanelor și mărfurilor vor stimula comerțul și mobilitatea.

183. La nivel de societate, beneficiile scontate vizează creșterea siguranței cetățenilor, având impact asupra celor 19 milioane de persoane care traversează în medie frontiera anual, precum și peste 140 mii persoane, locuitori ai localităților din zona de frontieră.

184. Sistemul de management integrat al frontierei va deveni un sistem robust și rezilient, capabil să se adapteze constant și concomitent necesităților cetățenilor și contextului de securitate.

185. La nivel național, rezultatele scontate pe termen mediu prin implementarea Programului se pot categoriza în:

1) instituirea unui cadru strategic și operațional unitar în domeniul managementului integrat al frontierei de stat, care va genera o viziune comună între instituțiile naționale implicate, bazată pe analiză de risc și coordonare strategică și care va permite un răspuns coerent și eficient la provocările de securitate;

2) îmbunătățirea capacităților tehnice, informaționale și de analiză ale autorităților, care va permite analiza în timp real a riscurilor și vulnerabilităților la frontieră și contracararea acestora prin măsuri pro-active de anticipare;

3) creșterea eficienței operaționale și calității controlului la frontieră, care va genera adaptarea capacității de reacție la situații de criză, profesionalizarea angajaților și în consecință, optimizarea timpului de procesare în punctele de trecere, a timpului de reacție și asigurarea respectării drepturilor omului la frontieră.

186. Pe termen lung, asigurarea sustenabilității instituționale și a resurselor pentru un sistem rezilient MIFS vor permite adaptarea continuă la evoluțiile de securitate și menținere a eficienței sistemului.

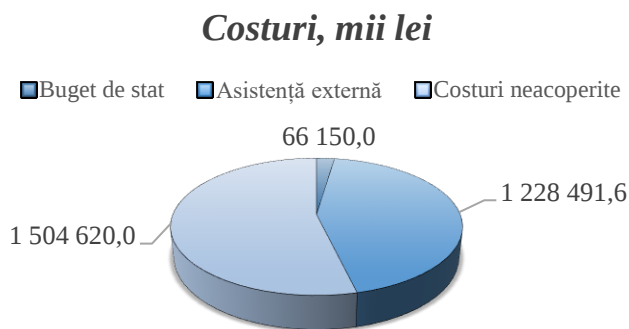
VII. COSTURI

187. Estimarea costurilor necesare pentru realizarea prezentului Program s-a bazat pe prioritățile strategice și activitățile planificate, fiind realizată prin aplicarea Ghidului privind estimarea costurilor aferente documentelor de politici publice. Procesul a fost corelat cu bunele practici internaționale, pentru a asigura o proiecție realistă a resurselor necesare. Finanțarea Programului combină fonduri publice interne și surse externe, în special asistență din partea partenerilor de dezvoltare, urmărindu-se o abordare sinergică și complementară în mobilizarea resurselor disponibile.

188. Sporirea calității controlului frontierei de stat se va realiza prin aplicarea planificată a instrumentelor moderne și a dotărilor necesare, implementarea cărora necesită însă a fi susținută prin investiții în capacitarea tehnico-materială a instituțiilor și în pregătirea și menținerea resurselor umane motivate, instruite și în număr adecvat provocărilor de securitate.

189. Valoarea totală estimativă a resurselor financiare necesare pentru implementarea Programului este de **2 799 261,6** mii de lei, dintre care 66 150,0 mii de lei vor fi acoperite din bugetul autorităților, 1 228 491,6 mii lei - cu suportul asistenței externe și 1 504 620,0 mii lei rămân a fi neacoperite, urmând a fi negociate cu partenerii de dezvoltare sau alocate din contul bugetului național.

*Figura 11
Repartizarea costurilor pe surse de finanțare, mii lei*

190. Implementarea Programului se va realiza prin intermediul următoarelor programe/subprograme bugetare:

- 1) Programul „35 - Afaceri Interne”:
 - a. „3501 - Politici și management în domeniul afacerilor interne”;
 - b. „3502 - Ordine și siguranță publică”;
 - c. „3503 - Migrație și azil”;
 - d. „3505 - Servicii de suport în domeniul afacerilor interne”;
 - e. „3506 - Managementul frontierei”;
- 2) Programul „05 - Managementul finanțelor publice”:
 - a. „0501 - Politici și management în domeniul bugetar-fiscal”;
 - b. „0502 - Administrarea veniturilor publice”;
- 3) Programul „06 - Afaceri externe și cooperarea externă”:
 - a. „0601 - Politici și management în domeniul relațiilor externe”;
 - b. „0604 - Cooperare externă”;
- 4) Programul „08 - Domenii generale de stat”:
 - a. „0803 - Reintegrarea țării”;
- 5) Programul „36 - Securitatea națională”;
- 6) Programul „64 - Dezvoltarea transporturilor”;

Tabelul nr.2 Costuri de implementare, mii lei

Obiective specifice	Codul subprogramului bugetar	Costuri totale (mii lei)	Costuri pe ani (mii lei)				
			2026	2027	2028	2029	2030
1	2	8	3	4	5	6	7
Obiectivul specific nr.1.1	Modernizarea până în anul 2030 a frontierei de stat, prin dotarea cu tehnologii moderne de supraveghere pentru acoperirea a 60% din frontieră, în scopul diminuării cu cel puțin 10% a numărului de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat.						
Costuri acoperite din bugetul de stat	3506	38 500,0	13 500,0	12 500,0	12 500,0	0,0	0,0
Costuri acoperite din asistența externă		111 100,0	93 100,0	18 000,0	0,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		627 400,0	22 700,0	37 700,0	142 100,0	215 200,0	209 700,0
Obiectivul specific nr.1.2	Consolidarea până în anul 2030 a capacităților de analiză a riscurilor și a informațiilor, prin crearea a 3 mecanisme interinstituționale analitice funcționale, pentru a spori capacitatea de anticipare a riscurilor și a reduce numărul de incidente nedepistate la frontieră de către autoritățile naționale						
Costuri acoperite din bugetul de stat	3501 3506	17 800,0	5 600,0	5 900,0	5 900,0	200,0	200,0
Costuri acoperite din asistența externă		2 200,0	2 200,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Costuri neacoperite		93 000,0	8 600,0	20 000,0	20 000,0	22 200,0	22 200,0
Obiectivul specific nr.1.3	Sporirea până în anul 2030 a capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei de stat și fluidizarea traficului, prin modernizarea infrastructurii și dotarea punctelor de trecere, ceea ce va reduce timpul mediu de așteptare și va omogeniza volumul traficului în 100% puncte de trecere a frontierei de stat						
Costuri acoperite din bugetul de stat	3501 3506	2 400,0	2 400,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Costuri acoperite din asistența externă		64 955,0	40 115,0	21 735,0	3 105,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		300 500,0	90 000,0	65 000,0	51 500,0	48 000,0	46 000,0
Obiectivul specific nr.1.4	Dezvoltarea până în anul 2030 a capacității de conștientizare situațională, prin integrarea a cel puțin 4 tipuri de surse informaționale într-un tablou situațional național unificat, va crește capacitatea de reacție și va reduce timpul de răspuns la incidente cu 15%						
Costuri acoperite din bugetul de stat		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Costuri acoperite din asistența externă		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		100 000,0	500,0	3 500,0	43 000,0	51 000,0	2 000,0
Obiectivul specific nr.2.1	Dezvoltarea până în anul 2030 a 80% din infrastructura la frontieră, prin edificarea/dezvoltarea obiectivelor planificate și crearea de drumuri/poduri de acces, ceea ce va reduce frecvența și durata situațiilor de congestiune a punctelor de trecere a frontierei de stat						
Costuri acoperite din bugetul de stat	3506	500,0	500,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Costuri acoperite din asistența externă		1 046 636,6	439 578,7	447 057.9	160 000,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		327 420,0	10940	10940	109 140,0	98 200,0	98 200,0
Obiectivul specific nr.2.2	Dezvoltarea, până în 2030, a mecanismului național de control al calității, prin implementarea unui sistem de evaluare continuă în scopul asigurării conformității cu standardele UE în domeniul managementului integrat al frontierei de stat						
Costuri acoperite din bugetul de stat	3501 3506	2 550,0	1 000,0	950,0	200,0	200,0	200,0
Costuri acoperite din asistența externă		2 000,0	1 000,0	1 000,0	0,0	0,0	0,0

Costuri neacoperite		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obiectivul specific nr.2.3	Dezvoltarea până în anul 2030 a mecanismelor de cooperare internațională și națională va crește capacitatea de răspuns comună						
Costuri acoperite din bugetul de stat	3506	1 200,0	400,0	200,0	200,0	200,0	200,0
Costuri acoperite din asistența externă		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		54 000,0	10 000,0	12 000,0	12 000,0	10 000,0	10 000,0
Obiectivul specific nr.2.4	Până în anul 2030, completarea minim a 95% din funcții și instruirea a cel puțin 90% de angajați anual, ceea ce va crește eficiența structurilor de frontieră și calitatea serviciilor oferite, ținute prin diminuarea graduală a numărului de plângeri						
Costuri acoperite din bugetul de stat	3505 3506	3 200,0	1 400,0	600,0	400,0	400,0	400,0
Costuri acoperite din asistența externă		1 600,0	1 100,0	500,0	0,0	0,0	0,0
Costuri neacoperite		2 300,0	1 000,0	550,0	250,0	250,0	250,0
Total costuri acoperite din bugetul de stat	66 150,0						
Total costuri acoperite din asistența externă	1 228 491,6						
Total costuri neacoperite	1 504 620,0						
Total cost Program	2 799 261,6						

VIII. RISCURI DE IMPLEMENTARE

191. Evaluarea riscurilor de implementare presupune identificarea potențialelor obstacole care ar putea afecta implementarea Programului, estimarea impactului și a probabilității producerii acestora, precum și elaborarea și aplicarea unor măsuri concrete de atenuare. Prin această abordare pro-activă, se urmărește reducerea vulnerabilităților și asigurarea unei implementări coerente, eficiente și sustenabile a Programului.

192. În tabelul nr.3 sunt sistematizate riscurile aferente implementării Programului și măsurile de diminuare a riscurilor anticipate.

Tabelul nr.3 Riscuri de implementare

Riscurile anticipate și măsurile de diminuare/înlăturare a acestora

Riscurile anticipate	Nivel de probabilitate	Gradul de impact	Măsurile de atenuare a riscurilor
1. Agravarea tensiunilor geopolitice la nivel internațional cu impact asupra prețurilor la resurse, lanțurilor de aprovizionare și implicit asupra costurilor de realizare Programului	Mediu	Înalt	1. Monitorizarea permanentă a situației. 2. Intensificarea cooperării cu partenerii externi. 3. Prioritizarea ariilor de intervenție.
2. Extinderea războiului din Ucraina, cu efecte asupra climatului și stabilității interne	Mediu	Înalt	1. Monitorizarea permanentă a situației. 2. Intensificarea măsurilor de menținere a securității frontaliere a Republicii Moldova. 3. Revizuirea obiectivelor și acțiunilor, concentrarea asupra obiectivelor de securitate. 4. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu organizațiile și cu agențiile europene, precum și cu statele

			vecine, în vederea optimizării modului de gestionare a situației
3. Intensificarea provocărilor cu impact negativ asupra situației sociale, politice și economice a țării, care pot cauza reorientarea politicilor de dezvoltare	Înalt	Înalt	1. Monitorizarea permanentă a situației. 2. Revizuirea obiectivelor și acțiunilor, identificarea soluțiilor de alternativă. 3. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu organizațiile și cu agențiile europene, precum și cu statele vecine, în vederea optimizării modului de gestionare a situației 4. Sporirea măsurilor de reziliență
4. Lipsa, insuficiența sau întârzierea finanțărilor de la bugetul de stat și din surse externe, fapt ce poate compromite îndeplinirea scopului Programului, provoca pierderi, spori cheltuielile și de asemenea neîndeplinirea standardelor de	Înalt	Înalt	1. Monitorizarea permanentă a situației. 2. Prioritizarea obiectivelor și acțiunilor, identificarea soluțiilor de alternativă. 3. Convocarea, la necesitate, a ședințelor Consiliului Național pentru Managementul

compatibilitate, interoperabilitate și integrare			Integrat al Frontierei de Stat. 4. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu organizațiile, cu agențiile europene și cu donatorii, în vederea obținerii finanțării pentru gestionarea situației. 5. Intensificarea pregătirii personalului autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat privind managementul de proiect și accesarea finanțărilor externe
5. Capacități limitate de atragere a resurselor financiare externe necesare pentru realizarea acțiunilor din Plan, pentru care nu au fost identificate sursele de finanțare	Înalt	Mediu	1. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu organizațiile, cu agențiile europene și cu donatorii, în vederea obținerii finanțării pentru gestionarea situației. 2. Intensificarea pregătirii personalului autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat privind managementul de proiect și accesarea finanțărilor externe

6. Reticența autorităților responsabile și/sau a partenerilor (autoritățile care nu sunt în subordinea Guvernului, autoritățile statelor vecine, organizațiile și agențiile europene), ceea ce poate duce la neîndeplinirea/ realizarea parțială a acțiunilor din Plan și/ sau nerespectarea termenelor	Mediu-înalt	Înalt	1. Identificarea și evaluarea motivelor. 2. Convocarea, la necesitate, a ședințelor Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat. 3. Asigurarea unui dialog continuu între autoritățile responsabile, precum și cu partenerii, prin prisma identificării soluțiilor optime pentru asigurarea funcționalității și implementării acțiunilor propuse. 4. Motivarea necesității implementării acțiunilor prin oferirea consultațiilor, argumentelor relevante, referințelor la acte normative. 5. Luarea măsurilor de repunere în grafic a acțiunilor și de înlăturare a consecințelor negative. 6. Intensificarea acțiunilor de cooperare cu misiunile, organizațiile și agențiile europene, în vederea obținerii de asistență pentru gestionarea situației
--	--------------------	--------------	--

IX. AUTORITĂȚI/INSTITUȚII RESPONSABILE

193. Implementarea Programului privind managementul integrat al frontierei de stat este asigurată de autoritățile și instituțiile publice implicate în asigurarea securității frontierei de stat și facilitare a comerțului transfrontalier, constituite ca parte integrantă a sistemului național de management integrat al frontierei.

194. Acestea sunt structurate în următoarele categorii:

1) Autorități cu competențe nemijlocite la frontieră, care efectuează controlul frontierei de stat:

- a. Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne;
- b. Serviciul Vamal din subordinea Ministerului Finanțelor;
- c. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

2) Autorități ce exercită managementul integrat al frontierei de stat:

a. Ministerul Afacerilor Interne, în calitate de autoritate coordonatoare a domeniului, inclusiv prin:

1. Inspectoratul General al Poliției;
2. Inspectoratul General pentru Migrație;
3. Inspectoratul General pentru Situații de Urgență;
4. Serviciul Tehnologii Informaționale;
5. Inspectoratul de Management Operațional;

b. Ministerul Finanțelor, prin gestionarea domeniului finanțelor publice;

c. Ministerul Afacerilor Externe, prin colaborarea în negocierea tratatelor internaționale din domeniu și gestionarea politicii de vize;

d. Ministerul Apărării, prin cooperarea privind gestionarea spațiului aerian al frontierei de stat și alte domenii conexe activităților de prevenire și contracarare a amenințărilor și riscurilor la adresa securității și apărării naționale;

e. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, responsabil de dezvoltarea infrastructurii transfrontaliere și prin cooperarea în domeniul transporturilor, inclusiv prin:

1. Autoritatea Aeronautică Civilă;
2. Agenția Națională Transport Auto;
3. Agenția Navală a Republicii Moldova;
4. Agenția Feroviară;

f. Ministerul Mediului, prin cooperare în scopul administrării fondului forestier, cinegetic și piscicol, și controlul activităților nucleare și radiologice, inclusiv prin:

1. Inspectoratul pentru Protecția Mediului;
2. Agenția Moldsilva;
3. Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice;

g. Ministerul Sănătății, cooperarea în vederea gestionării situației epidemiologice și sănătății publice, inclusiv prin:

1. Agenția Națională pentru Sănătate Publică;

- h. Serviciul de Informații și Securitate, cooperare în domeniul securității statului, criminalității transnaționale organizate, inclusiv a terorismului;
 - i. Consiliul Suprem de Securitate, cooperare în domeniul securității naționale;
 - j. Centrul Național de Management al Crizelor, cooperarea privind gestionarea situațiilor de criză și implementarea planurilor de contingență;
 - k. Agenția Servicii Publice;
 - l. Biroul politici de reintegrare din cadrul Cancelariei de Stat;
- 3) Alte autorități și instituții publice relevante, care îndeplinesc roluri de suport, inclusiv privind digitalizarea și dezvoltarea serviciului public și legalitatea acțiunilor autorităților de control:**
- a) Cancelaria de Stat;
 - b) Ministerul Justiției;
 - c) Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, inclusiv prin:
 - 1. Agenția Proprietății Publice;
 - d) Agenția de Guvernare Electronică;
 - e) Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică.

X. PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE

195. Implementarea Programului se va desfășura conform Planului de acțiuni pentru realizarea Programului de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026–2030 (anexat), în două etape:

- 1) Etapa I – anii 2026–2027;
- 2) Etapa a II-a – anii 2028–2030.

196. Monitorizarea și raportarea vor avea loc pe întreaga durată de implementare a Programului, cu scopul de a evalua gradul de realizare al acțiunilor, conformitatea acestora cu cele planificate, identificarea cauzelor întârzierilor și propunerea ajustărilor pentru eficientizarea procesului. Rezultatele obținute vor fi reflectate în rapoarte anuale de progres, elaborate de Ministerul Afacerilor Interne pe baza datelor furnizate de autoritățile/instituțiile responsabile de executarea acțiunilor. Rapoartele anuale de monitorizare se vor elabora începând cu anul 2027 pentru activitățile realizate în primul an de implementare și vor fi prezentate către data de 15 martie a fiecărui an consecutiv.

197. În cazul acțiunilor cu responsabilitate partajată, coordonarea principală revine primei instituții menționate, aceasta având obligația de a centraliza și transmite informațiile celorlalți executori către minister, în termenele stabilite. Rapoartele trebuie să includă și date cantitative privind atingerea obiectivelor specifice și a indicatorilor de rezultat. Astfel, ministerele vor prezenta anual Ministerului Afacerilor Interne, până la 10 februarie, precum și la solicitare, informația privind stadiul realizării acțiunilor incluse în Planul respectiv.

198. Evaluarea Programului va fi realizată prin elaborarea rapoartelor intermediare și finale de către Ministerul Afacerilor Interne, prezentate Cancelariei de Stat:

1) către 15 aprilie 2028, un raport de evaluare intermediară pentru anii 2026-2027, privind prima etapă de implementare;

2) către 15 aprilie 2031, un raport de evaluare finală care va acoperi întreaga perioadă de 5 ani.

199. Rapoartele de evaluare vor cuprinde:

1) Sumarul executiv (scopul și obiectivele Programului, principalele rezultate, concluzii și recomandări);

2) Introducere (prezentarea generală a Programului, obiectivele evaluării, metodele utilizate și eventualele limitări);

3) Constatări (detalii privind rezultatele evaluării, conform criteriilor de relevanță, eficacitate, eficiență, durabilitate, iar pentru evaluarea finală – și impact);

4) Concluzii (sinteza constatărilor);

5) Recomandări (propuneri pentru îmbunătățirea domeniului vizat și, în cazul evaluării intermediare, pentru actualizarea Programului).

200. Ministerul Afacerilor Interne va elabora rapoartele de evaluare în colaborare cu autoritățile/instituțiile responsabile de implementare a Programului. Evaluarea implementării Programului va urmări o analiză obiectivă din perspectiva relevanței, eficacității, eficienței, sustenabilității și impactului pe termen mediu. Aceasta va analiza gradul de realizare a indicatorilor de impact și va identifica factorii care sprijină sau împiedică atingerea rezultatelor în domeniul managementului integrat al frontierei de stat. Pentru asigurarea unei monitorizări eficiente, se recomandă instituirea unui tablou de bord digital la nivelul Ministerului Afacerilor Interne (sub egida Consiliului pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat), care să permită urmărirea anuală a implementării Programului, facilitând totodată luarea deciziilor bazate pe date și evaluarea impactului măsurilor adoptate. Rapoartele de evaluare vor fi prezentate Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat și Guvernului.

201. În cazul, în care, urmare evaluării intermediare sunt identificate abateri privind executarea activităților planificate (în ceea ce privește acțiunile, indicatorii de impact, de rezultat sau de monitorizare), sau în perioada evaluată se manifestă unele riscuri de implementare anticipate sau circumstanțe imprevizibile care fac imposibilă atingerea obiectivelor scontate, precum și se modifică orientările strategice la nivelul Uniunii Europene, acestea pot constitui fundament pentru modificarea Planului de acțiuni al Programului pentru perioada 2026–2030. Rapoartele de evaluare vor fi publicate pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne, www.mai.gov.md.

Planul de acțiuni
pentru implementarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030

Nr. crt.	Acțiuni identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul general 1. Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației														
Obiectivul specific 1.1. Modernizarea până în anul 2030 a frontierei de stat, prin dotarea cu tehnologii moderne de supraveghere pentru acoperirea a 60% din frontieră, în scopul diminuării cu cel puțin 10% a numărului de cazuri de trecere ilegală a frontierei de stat														
	Denumirea acțiunii			Suma totală	Suma totală	2026 2027 2028 2029 2030	Cod Program bugetar; Denumirea sursei de finanțare	Bugetul de stat Asistență externă	Bugetul de stat Asistență externă	Bugetul de stat Asistență externă	Bugetul de stat Asistență externă	Bugetul de stat Asistență externă		
1.	Implementarea tehnologiilor noi de supraveghere aeriană pentru securizarea frontierei de stat	100% a subdiviziunilor de Poliție de Frontieră dotate cu aparate de zbor fără pilot la	36 000,0	7 500,00	0,0	2026-4 700,0 2027-4 700,0 2028-4 700,0 2029-7 200,0	35/06	2 500,00	2 500,00	2 500,00	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al

³² Propuneri CBTM 2026-2028

Nr. crt.	Acțiuni identificabile unice	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		bord, conform standardelor ³³ 100% piloți instruiți				2030-7 200,0								Poliției de Frontieră Academia „Ștefan cel Mare”)
2.	Extinderea sistemului fix și mobil de supraveghere a frontierei de stat	100% din frontiera de stat acoperită cu sisteme fixe până în 2030 (84 turnuri)	420 000,0	30 000,0	49 100,0	2028 – 65 900,0 2029-137 500,0 2030-137 500,0	35/06	10 000,0	10 000,0	10 000,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
							Agenda de Reforme al Planului de creștere pentru anii 2025-2027	19 100,0	18 000,0	0,0	0,0	0,0		
		100% din subdiviziunile Poliției de Frontieră dotate cu sisteme mobile	186 000,0	0,0	45 500,0	2028-44 000,0 2029-44 000,0 2030-52 500,0	EU4Border Security Proiect SCOP-2	12 000,0 8 000,0	0,0 0,0	0,0 0,0	0,0 0,0	0,0 0,0		

³³ Aprobate prin Ordin IGPF

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
							Agenda de Reforme al Planului de creștere pentru anii 2025-2027	37 500,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
		100% din teritoriul adiacent a punctelor de trecere a frontierei de stat dotate cu Sistem de supraveghere video	50 000,0	0,0	0,0	2027-12 500,0 2028-12 500,0 2029-12 500,0 2030-12 500,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
3.	Dezvoltarea conceptului de autonomie a patrului în subdiviziunile Poliției de Frontieră	121 unități de transport dotate conform standardelor	60 500,0	0,0	16 500,0	2027-15 000,0 2028- 15 000,0 2029-14 000,0	Agenda de Reforme al Planului de creștere pentru anii 2025-2027	12 500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră;
		100% din angajații sectoarelor de Poliției de Frontieră instruiți					AR-STOP	4 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		Academia „Ștefan cel Mare”)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
4.	Identificarea soluțiilor pentru gestionarea de către Poliția de Frontieră a fâșiei de protecție a frontierei de stat, în dependență de necesitățile de extindere a sistemului fix de supraveghere	Soluții identificate pentru fiecare porțiune de teren necesară în parte Propuneri înaintate autorităților competente	1 000,0	1000,0	0,0	0	35/06	1000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2027	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) Co-executori: Ministerul Finanțelor Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Agenția Proprietății Publice) Ministerul Mediului (Inspectoratul pentru Protecția Mediului și Agenția Moldsilva) Autoritățile Publice Locale

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
5.	Consolidarea componentei de combatere a criminalității transfrontaliere și a terorismului	Subdiviziunea de intervenții speciale a Poliției de Frontieră dotată conform standardului aprobat Personal instruit	4 000,00	0,0	0,0	2026 - 2 000,0; 2027 – 2 000,0;	35/06	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul I, 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
6.	Consolidarea capacităților operaționale pentru detectarea materialelor explozive la frontiera de stat	100% PTF dotate cu echipamente detectare exploziv	7000,0	0,0	0,0	2026 - 3 500,0; 2027 – 3 500,0;		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2028	Executor principal: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal) Co-executor: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)

Obiectivul specific 1.2. Consolidarea până în anul 2030 a capacităților de analiză a riscurilor și a informațiilor, prin crearea a 3 mecanisme interinstituționale analitice funcționale, pentru a spori capacitatea de anticipare a riscurilor și a reduce numărul de incidente nedepistate la frontieră de către autoritățile naționale

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7.	Implementarea sistemului de informații prealabile despre pasageri (API) și a registrului cu numele pasagerilor (PNR) în Aeroportul Internațional Chișinău	Soluții informatice asigurate	30 000,0	15 800,0	0,0	2026-600,0 2027-600,0 2028-600,0 2029-6 200,0 2030-6 200,0	35/06	4 600,0	5 600,0	5 600,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) Co-executori: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal) Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică; Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
8.	Extinderea sistemului de informații prealabile privind pasagerii pentru colectarea datelor pasagerilor curselor internaționale rutiere și feroviare.	Cadrul normativ revizuit	300, 0	300,0	0,0	0,0	35/01	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) Co-executori: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal) Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică; Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Ministerul Infrastructurii
		Soluții informatice asigurate	30 000,0	0,0	0,0	2026-6 000,0 2027-6 000,0 2028-6 000,0 2029-6 000,0 2030-6 000,0	35/06	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														și Dezvoltării Regionale (Agenția Națională Transport Auto)
9.	Dezvoltarea și implementarea platformei Maritime Single Window pentru gestionarea electronică a documentelor FAL și asigurarea interoperabilității între autoritățile naționale competente	Platforma funcțională și utilizată operațional în porturi.	6000,0	0,0	0,0	2026-2 000,0 2027-2 000,0 2028-2 000,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2028	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Agenția Navală)
10.	Consolidarea capacităților de analiză criminală prin aplicarea soluțiilor informatice	Soluții informatice aplicate 100% din personalul subdiviziunilor specializate instruiți	5 000,0	0,0	2 200,0	2027-1 400,0 2028-1 400,0	Proiect „INVESTIGATE”	2 200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Academia „Ștefan cel Mare”) Co-executor:

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Capacități de analiză date din surse deschise consolidate												Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
11.	Dezvoltarea și aplicarea Sistemului Informațional Integrat al Managementului Operațional (SIIMO)	Componente noi dezvoltate Soluție IT aplicată, integrată cu sistemul 112	40 000, 0	0,0	0,0	2027 – 10 000,0 2028 – 10 000,0 2029 – 10 000,0 2030 – 10 000, 0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul de Management Operațional; Serviciul Tehnologii Informaționale)
12.	Consolidarea cooperării pe domeniul analizei de risc și a informațiilor, inclusiv prin elaborarea produselor analitice comune între autoritățile relevante.	minim 2 produse analitice elaborate anual	1 000,0	1 000,0	0,0	-	35/06	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	2026-2030	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Inspectoratul General pentru Migrație; Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														de Management Operațional) Co-executori: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal); Serviciul de Informații și Securitate
13.	Dezvoltarea unui mecanism interinstituțional de cooperare (IGP, SV, IGM, SIS, IGPF) în vederea prevenirii și combaterii amenințărilor asociate segmentului necontrolat al frontierei de stat moldo-ucrainene	Grup de lucru creat Mecanism elaborat și aprobat	200,0	200,0	0,0	0,0	35/01	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul III, 2027	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției; Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Inspectoratul General pentru Migrație) Co-executori:

Nr. crt.	Acțiuni identificabile unice	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Serviciul de Informații și Securitate; Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal) Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control
14.	Elaborarea unui studiu comun între Republica Moldova și eu-LISA privind evaluarea arhitecturii sistemelor naționale de informații (Sistemul informațional automatizat “Registrul dactiloscopic”, Sistemul integrat de informații al poliției de frontieră, Sistemul de informații privind gestionarea vizelor etc.), precum și interoperabilitatea	Studiu elaborat în vederea evaluării arhitecturii sistemelor informaționale naționale elaborat	500,0	500,0	0,0	0,0	35/01	500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Serviciul Tehnologii Informaționale ; Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Inspectoratul General pentru Migrație)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	acestora cu sisteme similare ale Uniunii Europene, în special cu Sistemul de informații Schengen (SIS), cu Sistemul de informații privind vizele (VIS) și cu sistemul „Eurodac”													Co-executori: Agenția de Guvernare Electronică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Ministerul Afacerilor Externe Serviciul de Informații și Securitate
Obiectivul specific 1.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei de stat și fluidizarea traficului, prin modernizarea infrastructurii și dotarea punctelor de trecere, ceea ce va reduce timpul mediu de așteptare și va omogeniza volumul traficului în 100% puncte de trecere a frontierei de stat														
15.	Operaționalizarea controlului în linia II	Infrastructură fizică consolidată în 100% PTF	10 000,0	0,0	0,0	2026-5 000,0 2027-5 000,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul II, 2028	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
		100% PTF dotate cu echipamente tehnice	36 000,0	0,0	20 000,0	2026-8 000,0 2027-8 000,0	Agenda de Reforme al Planului de creștere pentru anii 2025-2027	7000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
							Proiect OIM „Nivelul II”	13 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		Poliției de Frontieră „Academia Ștefan cel Mare”)
		Funcții specializate create	230 000,00	0,0	0,0	2026-46 000,00 2027-46 000,00 2028-46 000,00 2029-46 000,00 2030-46 000,00	35/06	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
		100% personal instruit	4 000,0	0,0	4 000,0	0,0	Proiect OIM „Nivelul II”	4 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
		SIIPF dezvoltat/ajustat	1 000,0	1 000,0	0,0	0,0	35/06	1 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
16.	Dezvoltarea conceptului controlului biometric	100 % SPF dotate cu echipament tehnic	3200,0	400,0	2800,0	0,0	35/06	400,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul II, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră
		100% personal instruit					Proiect OIM „Nivelul II”	1800,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
		Cadru normativ elaborat și aprobat					Agenda de Reforme al Planului de creștere pentru anii 2025-2027	1000,0	0,0	0,0	0,0	0,0		„Academia Ștefan cel Mare”)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
17.	Consolidarea capacităților instituționale ale Poliției de Frontieră de expertizare avansată a documentelor	Subdiviziunea specializată de expertiza a documentelor din cadrul Poliției de Frontieră dotată conform necesităților Achiziționarea laboratoarelor mobile de expertiza a documentelor Capacitățile de expertizare a documentelor electronice consolidate	10 000,00	0,0	4 000,0	2027-2000,0 2028-2000,0 2029-2000,0	Asistența Germaniei	4000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2029	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
18.	Efectuarea evaluării complexe a componentei de securitate în aviația civilă, prin prisma responsabilităților și interacțiunii dintre contributorii la atingerea unui nivel optim de securitate	Analiza efectuată Raport de evaluare elaborat	500,0	0,0	0,0	2028 - 500,0	35/06	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) Co-executori: Comitetul Național de Securitate Aeronautică
19.	Implementarea sistemelor ABC (automated border control) și mecanismelor de control și management al fluxului de călători în punctele de trecere a frontierei de stat aeriene	Minim 10 sisteme ABC instalate în Aeroportul Internațional Chișinău Mecanism de management al fluxului implementat (5 boarding pass reader) Punctele de trecere a frontierei de stat aeriene dotate conform	30 000,00	0,0	0,0	2026 - 30 000,00	Buget Î.S. AIC	30 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2026	Executor principal: Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Agenția Proprietății Publice) Co-executori: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Întreprindere a de Stat Aeroportul

Nr. crt.	Acțiuni identificabile unice	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Normelor tehnice de înzestrare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.862/2024												Internațional Chișinău) Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
20.	Extinderea sistemelor/mecanismelor de management al fluxurilor de transport marfă și transport pasageri	Studiu de fezabilitate, privind integrarea transportului de pasageri, elaborat Sistem de citire automată a plăcuțelor de înmatriculare implementat în 10 cele mai solicitate puncte de trecere a frontierei rutiere	8 000,00	0,0	0,0	2026- 1 000,00 2027- 4 000,00 2028- 3 000,00		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2028	Executor principal: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Agenția Națională a Transportului Auto) Co-executori: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal) Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Poliției de Frontieră)
21.	Reglementarea și implementarea procedurii de delegare a atribuțiilor în punctele de trecere a frontierei de stat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Serviciul Vamal	Mecanism interinstituțional elaborat și aprobat; procedură implementată minimum într-un punct de trecere a frontierei de stat Evaluare comună IGPF - SV a mecanismului implementat	1 000,0	1 000,0	0,0	0,0	35/06	1 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul I, 2027	Executor principal: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră); Co-executori: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
22.	Elaborarea conceptului privind crearea Ghișeului Unic Vamal (GUV) în conformitate cu Regulamentul (UE)	Concept elaborat și aprobat Sistem Ghișeu Unic Vamal operabil și funcțional	34 155,00	0,0	34 155,00	0,0	Agenda de Reforme al Planului de creștere pentru anii 2025-2027	9 315,0	21 735,0	3 105,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2028	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	nr. 2022/2399 de însuțire privind stabilirea Ghișeului Unic al Uniunii Europene pentru vămi													
1.4 Dezvoltarea până în anul 2030 a capacității de conștientizare situațională, prin integrarea a cel puțin 4 tipuri de surse informaționale într-un tablou situațional național unificat, va crește capacitatea de reacție și va reduce timpul de răspuns la incidente cu 15%														
23.	Integrarea în tabloul situațional național a informațiilor livrate de autoritățile partenere ³⁴	Caiet de sarcini elaborat Servicii de modificare a SI COC contractate	6 000,0	0,0	0,0	2027-2 000,0 2028-4 000,0	35/06	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
24.	Continuarea integrării sistemelor de supraveghere fixe și mobile, senzori, GPS, drone în tabloul situațional național	Bandă de transmitere a datelor majorată la minim 1Gbs 100% subdiviziuni asigurate cu capacitate de stocare a datelor	62 000,0	0,0	0,0	2028-31 000,0 2029-31 000,0	35/06	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)

³⁴ Conform prevederilor Regulamentului cu privire la Sistemul de coordonare a securității frontaliere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.429/2015

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
25.	Dezvoltarea infrastructurii fizice și IT a Centrului Operațional de Coordonare	Studiu fezabilitate realizat Proiectarea realizată Edificiu construit	50 000,0	0,0	0,0	2026-500,0 2027-1 500,0 2028-8 000,0 2029-20 000,0 2030-20 000,0	35/06	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
Obiectivul general 2. Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională														
Obiectivul specific 2.1. Dezvoltarea, până în anul 2030, a 80% din infrastructura la frontieră, prin edificarea/dezvoltarea obiectivelor planificate și crearea de drumuri/poduri de acces, ceea ce va reduce frecvența și durata situațiilor de congestiune la punctele de trecere a frontierei de stat														
26.	Modernizarea infrastructurii subdiviziunilor Poliției de Frontieră	Minim 12 subdiviziuni ale Poliției de Frontieră construite Facilități de pregătire dezvoltate și adaptate pentru intervenții speciale, cu integrarea perspectivei de gen	357 700,0	0,0	63 100,0	2028-98 200,0 2029-98 200,0 2030-98 200,0	Proiect DGEst	7 500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
							Agenda de Reforme al Planului de creștere pentru anii 2025-2027	12 900,0	42 700,0	0,0	0,0	0,0		
27.	Construcția/modernizarea drumurilor de acces către podurile rutiere transfrontaliere	Ungheni-Ungheni Leușeni - Albita	580 000,0	0,0	580 000,0	0,0	Acordul de Finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Conectivitate rurală în Moldova” și Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru construcție	120 000,0	300 000,0	160 000,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2028	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
							și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Conectivitate rurală în Moldova”. Acordul de Grant cu Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediu (CINEA)							
28	Dezvoltarea infrastructurii vamale la punctele de trecere a frontierei de stat, inclusiv piste pentru AEO	100 % lucrări realizate conform proiectului Numărul de proiecte inițiate	363 536,6	0,0	363 536,6	0,0	Mecanismul pentru Interconectarea Europei (CEF – Connecting Europe Facility)	284 178,7	79 357,9	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2027	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
29.	Evaluarea tuturor punctelor de trecere a frontierei de stat de la frontiera moldo-ucraineană, în scopul estimării corespunderii acestora acquis-ului comunitar	Evaluare efectuată Propuneri înaintate Guvernului	500,0	500,0	0,0	0,0		500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026 Trimestrul II, 2027	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal) Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
30.	Dezvoltarea infrastructurii Centrului chinologic al Poliției de Frontieră prin construcția unei noi facilități specializate	Centrul chinologic al Poliției de Frontieră construit	40 000,00	0,0	40 000,00	0,00	Asistența Germaniei	15 000,00	25 000,00	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
31.	Dezvoltarea infrastructurii Centrului chinologic al Serviciului Vamal prin construcția unei noi facilități specializate	Centrul chinologic al Serviciului Vamal construit	32 820,00	0,0	0,0	2026 – 10 940,0 2027 – 10 940,0 2028 – 10 940,0							Trimestrul IV, 2028	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
Obiectivul specific 2.2 Dezvoltarea, până în 2030, a mecanismului național de control al calității, prin implementarea unui sistem de evaluare continuă, în scopul asigurării conformității cu standardele UE în domeniul managementului integrat al frontierei de stat														
32.	Consolidarea Consiliului Național pentru	Hotărârea Guvernului nr.902/2015	500,0	500,0	0,0	0,0	35/01	500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Managementul Integrat al Frontierei de Stat	modificată Componenta Consiliului revizuită Minim 2 ședințe ordinare anual organizate											IV, 2026	Membrii Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat
33.	Aplicarea mecanismului național de evaluare a calității în domeniul managementului integrat al frontierei de stat	Mecanism instituționalizat prin Hotărâre de Guvern Membrii echipei de evaluare instruiți Minim o evaluare în teren anual efectuată Rezultatele fiecărei misiuni de evaluare prezentate în cadrul ședințelor Consiliului	1000,0	1000,0	0,0	0,0	35/06	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne Membrii Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat												
34.	Instituirea mecanismului de evaluare a vulnerabilității	Regulament/Ghid elaborat Nr de instruiți și simulări	2 000,0	0,0	2 000,0	0,0	Proiect EU4Border Security	1 000,0	1 000,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
35.	Aplicarea cadrului procedural instituțional/interinstituțional de gestionare a situațiilor de criza la frontieră	100% exercițiilor tactice organizate, din numărul planificat	500,00	500,0	0,0	0,0	35/06	250,0	250,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Inspectoratul General pentru Migrație, Inspectoratul General al Poliției) Co-executor: Ministerul Finanțelor

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														(Serviciul Vamal)
36.	Evaluarea și îmbunătățirea mecanismului de asistență juridică acordată solicitanților de azil și victimelor traficului de ființe umane	Raport cu recomandări privind îmbunătățirea mecanismului de asistență juridică elaborat Subdiviziunile Poliției de Frontieră și Inspectoratului General pentru Migrație dotate cu dispozitive portabile de traducere (voice translators)	550,0	550,0	0,0	0,0	35/06	50,0	500,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Inspectoratul General pentru Migrație)
Obiectivul specific 2.3. Dezvoltarea până în anul 2030 a mecanismelor de cooperare internațională și națională va crește capacitatea de răspuns comună														
37.	Semnarea Acordului de lucru privind cooperarea operațională între	Acord semnat	200,0	200,0	0,0	0,0	35/06	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Ministerul Afacerilor Interne și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) (PNA 187)	Nr de activități operaționale realizate											anual	General al Poliției de Frontieră; Inspectoratul General pentru Migrație)
38.	Dezvoltarea cooperării operaționale cu statele vecine	Control extins în cel puțin 4 noi puncte comune cu România Controlul comun și patrularea comună pe întreg segmentul moldo-ucrainean implementat	50 000,00	0,0	0,0	2026-10 000,0 2027-10 000,0 2028-10 000,0 2029-10 000,0 2030-10 000,0	35/06	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră); Co-executor: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
39.	Consolidarea și valorificarea mecanismelor/procedurilor de schimb în regim de timp real a informațiilor cu Serviciul Grăniceresc de Stat al Ucrainei cu privire la persoanele și la mijloacele de	Mecanisme/proceduri de schimb de informații consolidate și valorificate ³⁵	4 000,00	0,0	0,0	2027 - 2 000,0 2028 - 2 000,0	35/06	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră); Co-executor:

³⁵ prin executarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei cu privire la organizarea schimbului de informații privind persoanele și mijloacele de transport cu care persoanele traversează frontiera de stat moldo-ucraineană

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	transport care traversează frontiera de stat comună													Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
40.	Organizarea operațiunilor și exercițiilor în teren comune	100% activități desfășurate din cele planificate anual	1 000,0	1000,0	0,0	0,0	35/06	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Inspectoratul General al Poliției Inspectoratul General pentru Migrație) Co-executori: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)

Obiectivul specific 2.4. Până în anul 2030, completarea minim a 95% din funcții și instruirea anual a cel puțin 90% de angajați, ceea ce va crește eficiența autorităților și calitatea serviciilor oferite, ținute prin diminuarea graduală a numărului de plângeri

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
41.	Armonizarea deplină a Programului de formare a poliției de frontieră cu programul comun de bază a Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă	Program armonizat	900,0	0,0	900,0	0,0	Proiect SUA Nivelul II	900,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul II 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Academia „Ștefan cel Mare” Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
42.	Pregătirea corespunzătoare a polițiștilor de frontieră conform standardelor EUROSUR	Dispozitive de intervenție create	1000,0	500,0	500,0	0,0	35/06	500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
		Personal instruit conform necesităților					Proiect EU4Border Security	0,0	500,0	0,0	0,0	0,0		
43.	Majorarea și pregătirea efectivului Dezvoltarea capacităților centrelor operaționale de coordonare de nivel central, regional și tactic	Concept de dezvoltare a centrelor locale și regionale de coordonare elaborat	1000,00	500,00	200,0	2027 - 300,0	35/06	500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
		Personal instruit					Proiect EU4Border Security	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
44.	Consolidarea capacităților instituționale în domeniul atragerii,	Proiect-pilot privind desemnarea unei Unități de	200,0	200,0	0,0	0,0	35/06	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni identificabile unice	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	implementării și absorbției asistenței externe în sectorul managementului integrat al frontierei.	Implementare a Proiectelor (PIU) elaborat și testat (necesarul de personal este alocat în mod corespunzător bazat pe o analiză sistemică a naturii, volumului și complexitatea funcțiilor, atribuțiilor și competențelor stabilite).											IV, 2027	(Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)
45.	Organizarea instruirilor tematice privind combaterea traficului de persoane și respectarea drepturilor solicitanților de azil, în special ale grupurilor vulnerabile	Nr. instruirilor realizate Nr. angajaților instruiți Parteneriate cu autoritățile publice, organizații non-guvernamentale, parteneri naționali și internaționali privind perfecționarea personalului pe domenii specifice	1000,0	1000,0	0,0	0,0	35/06	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Academia „Ștefan cel Mare” Inspectoratul General al Poliției de Frontieră Centrul pentru combaterea traficului de persoane a IGP

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		privind protecția grupurilor												Inspectoratul General pentru Migrație) Co-executor: Ministerul Muncii și Protecției Sociale
46.	Elaborarea unei viziuni strategice unitare privind formarea profesională a personalului autorităților responsabile de managementul integrat al frontierei, adaptată la necesitățile specifice	Programe de instruire dezvoltate/revizuite în baza noii viziuni strategice Numărul de personal instruit conform standardelor stabilite prin viziunea strategică	1000,0	1000,0	0,0	0,0	35/05	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	2030	Ministerul Afacerilor Interne (Academia „Ștefan cel Mare” Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) Co-executor: Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
47.	Instruirea polițiștilor de frontieră privind respectarea drepturilor fundamentale în activitățile specifice	Module de instruire a personalului de Poliție de Frontieră privind asigurarea	2000,0	0,0	0,0	2026-1000,0 2027 – 250,0 2028– 250,0 2029– 250,0	35/06	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2030	Ministerul Afacerilor Interne (Academia „Ștefan cel Mare”

Nr. crt.	Acțiuni identificabile unice	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costuri totale repartizate pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă, repartizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă
				Buget stat ³²	Asistență externă	Costuri neacoperite (divizate pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	de control la frontieră.	drepturilor fundamentale în procesele de control la frontieră elaborate și aplicate 100% din angajați instruiți				2030– 250,0								Inspectoratul General al Poliției de Frontieră)

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Prezentul proiect este elaborat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova în cooperare cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Serviciul Vamal, Inspectoratul General pentru Migrație, Cancelaria de Stat, alte autorități membre ale Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat și partenerii internaționali.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea proiectului are ca temei Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029 ¹ și derivă din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030, reprezentând al doilea ciclu de planificare strategică în domeniul de gestionare integrată a frontierei.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Contextul regional instabil, fluxurile crescânde de persoane și mărfuri, migrația ilegală, criminalitatea transfrontalieră și nevoia alinierii la standardele europene impun o abordare strategică integrată. În contextul intensificării amenințărilor hibride, a presiunilor migratorii și necesității alinierii la standardele Uniunii Europene, Republica Moldova se confruntă cu provocări majore în domeniul gestionării frontierei de stat. Infrastructura punctelor de trecere este învechită, tehnologiile utilizate sunt limitate, iar interoperabilitatea sistemelor informatice este insuficient dezvoltată. Controlul frontierei rămâne vulnerabil în special pe segmentul „verde” al frontierei cu Ucraina, iar suprasolicitarea punctelor de trecere principale accentuează presiunea asupra resurselor umane și logistice. Aceste deficiențe împiedică reacția rapidă la amenințările emergente și afectează securitatea națională. În plus, cooperarea interinstituțională este fragmentată, iar mecanismele de control al calității sunt în fază incipientă de implementare.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030 are drept obiectiv consolidarea capacității Republicii Moldova de a gestiona frontiera de stat într-un mod eficient, integrat și aliniat la standardele europene. Programul vizează modernizarea infrastructurii și tehnologiilor utilizate în punctele de trecere, crearea unui sistem unificat și digitalizat de schimb de informații între autoritățile relevante, precum și dezvoltarea mecanismelor de cooperare operațională cu Uniunea Europeană și statele vecine. Un element de noutate îl constituie instituirea mecanismului național de control al calității. Operaționalizarea completă a Unității de Informații privind Pasagerii și implementarea controlului comun/coordonat la frontieră conform Codului Frontierelor Schengen, precum și extinderea aplicării tehnologiilor de control biometric sunt priorități menite să contribuie la atingerea scopului de a securiza frontiera de stat, facilitând totodată traficul transfrontalier legal. Programul conține următoarele elemente structurale, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020: Introducere Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030 stabilește dezvoltarea unui sistem de management integrat al frontierei, întemeiat pe principile

¹ Acțiunea 94, Anexa A, Cluster 1, https://www.legis.md/UserFiles/Image/RO/2025/mo269-288%20ro/an_%20A_cl_1_306%20ro.pdf

legalității, cooperării interinstituționale, respectării drepturilor fundamentale și eficienței operaționale. Documentul reflectă angajamentele țării în procesul de integrare europeană și contribuția statului la realizarea obiectivelor de securitate internă și externă.

Analiza situației

Capitolul respectiv prezintă un tablou de ansamblu privind traversarea legitimă a frontierei de stat la frontiera moldo-română și moldo-ucraineană, punctele de trecere deschise traficului peste frontiera de stat, precum și date referitor la migrația ilegală și criminalitatea la frontieră.

Secțiunea 1. Controlul frontierei

Această secțiune descrie impactul direct al controlului frontierei asupra securității naționale și regionale, precum și asupra stabilității economice și sociale a Republicii Moldova. Subsidiar, secțiunea reflectă numărul punctelor de trecere deschise traficului transfrontalier și structura acestora, cu prezentarea informației privind dinamica fluxului de persoane și al mijloacelor de transport, prin aceste puncte de trecere. Este supus analizei impactul activităților ilicite la frontiera de stat, care generează necesități de consolidare a capacităților de control al frontierei prin verificări la trecere și supraveghere a frontierei de stat. Prevederile de bază vizează descrierea problemelor și riscurilor emergente, consecințele posibile ale acestora și, respectiv, prioritățile de intervenție derivate.

Secțiunea 2. Analiza de risc pentru securitatea internă și amenințările la frontieră

Componenta critică a managementului integrat al frontierelor o constituie evaluarea riscurilor la adresa securității interne, alături de identificarea și analiza amenințărilor potențiale ce pot perturba funcționarea ori compromite securitatea frontierelor. Astfel, sunt identificate drept necesare măsuri de consolidare a structurilor specializate de analiză a riscurilor precum și diversificarea mecanismelor de analiză strategică interinstituțională.

Secțiunea 3. Schimbul de informații și cooperarea internațională

Un element important în asigurarea gestionării eficiente a frontierelor îl constituie cooperarea internațională a Republicii Moldova cu statele vecine și statele membre ale Uniunii Europene.

În contextul consolidării componentei de combatere a criminalității transfrontaliere, se impune necesitatea cooperării bilaterale pentru stabilirea zonelor operative de risc, forțelor și mijloacelor necesare.

Totodată, dezvoltarea controlului în punctele comune, la frontierele externe ale UE, conform prevederilor aquis-ului european, are drept rol fluidizarea traficului transfrontalier, eficientizarea schimbului operativ de informații și consolidarea capacităților operaționale ale autorităților de frontieră în combaterea criminalității organizate și a migrației ilegale.

Secțiunea 4. Cooperarea interinstituțională la nivel național

Un alt element imperativ în asigurarea gestionării eficiente a frontierelor îl reprezintă cooperarea autorităților de frontieră cu autoritățile implicate în procesul de gestionare a migrației, returnarea persoanelor și protecția drepturilor fundamentale. În vederea consolidării eficienței coordonării interinstituționale, se impune elaborarea unor protocoale comune de acțiune, precum și întărirea mecanismelor de coordonare la toate nivelurile, pentru a asigura un răspuns prompt și coerent în fața amenințărilor la adresa securității.

Secțiunea 5. Măsuri tehnice și operative la nivel național

Pentru a supraveghea eficient frontierele și a combate criminalitatea transfrontalieră, sunt necesare măsuri tehnice și operative adaptate particularităților Republicii Moldova. În contextul în care, pe segmentul central al frontierei moldo-ucrainene lipsește controlul efectiv, relansarea cooperării operative cu autoritățile ucrainene pentru asigurarea controlului pe teritoriul ucrainean, în zonele unde nu este prezentă o autoritate de frontieră moldovenească, constituie un instrument esențial pentru stabilizarea și securizarea acestui sector sensibil al frontierei de est.

Secțiunea 6. Utilizarea tehnologiilor de ultimă generație

Asigurarea conformității sistemelor informaționale naționale cu platformele europene dedicate securității frontierelor constituie o provocare semnificativă pentru Republica Moldova

în contextul procesului de aliniere la standardele europene. În acest sens, se impune o evaluare cuprinzătoare a gradului de pregătire al autorităților naționale pentru integrarea în sistemele informatice europene, incluzând analiza compatibilității juridice și tehnice, precum și ale capacităților instituționale, a resurselor disponibile, a necesarului de echipamente și a cerințelor de formare profesională.

Secțiunea 7. Mecanisme de control al calității

Scopul mecanismului de control al calității este de a crea și consolida un cadru național coerent pentru evaluarea și monitorizarea performanței autorităților responsabile de gestionarea integrată a frontierei de stat. Prin acest mecanism se facilitează detectarea din timp a eventualelor disfuncționalități, se ghidează aplicarea măsurilor corective și se oferă o bază solidă pentru luarea deciziilor strategice.

Secțiunea 8. Mecanisme de solidaritate și finanțare

Pentru Republica Moldova, statutul de țară candidată limitează accesul direct la fondurile structurale ale Uniunii Europene, ceea ce restrânge considerabil oportunitățile de investiție strategică în infrastructura de frontieră, modernizarea echipamentelor și dezvoltarea capacităților instituționale și profesionale. În acest sens, o soluție realistă constă în consolidarea subdiviziunilor existente în cadrul autorităților care gestionează fonduri externe, astfel încât acestea să dispună de expertiză avansată în atragerea, implementarea și absorbția resurselor financiare din asistență externă, cât și pregătirea acestora pentru participarea ulterioară în procesul de accesare a instrumentelor europene de sprijin financiar.

Secțiunea 9. Componente transversale – Drepturile fundamentale, educația și formarea, cercetarea și inovarea

Respectarea drepturilor fundamentale nu constituie doar o obligație legală, ci și un pilon esențial pentru menținerea încrederii publice și a credibilității pe plan internațional. În acest sens, se impune elaborarea unui nou mecanism de monitorizare a respectării acestor drepturi la frontiera de stat, de rând cu implementarea altor măsuri complementare. Aceste inițiative vor fi analizate în contextul impactului generat de noul Pact european privind migrația și azilul, precum și în baza experienței acumulate de statele membre în procesul de aplicare al acestuia.

Obiective generale

Realizarea scopului Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026–2030 și implementarea acestuia se bazează pe două obiective generale, care reflectă prioritățile naționale în domeniul reducerii vulnerabilităților la frontiera de stat și securizarea frontierei de stat.

Obiectivul general 1: *Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației*

Acest obiectiv vizează identificarea timpurie a riscurilor și a vulnerabilităților pentru a permite concentrarea atenției asupra domeniilor critice și respectiv utilizarea eficientă a resurselor în beneficiul statului și al comunității. Pentru atingerea acestui obiectiv, sunt stabilite 4 obiective specifice, privind aplicarea instrumentelor de ultimă generație la supravegherea frontierei de stat, consolidarea capacităților de analiză a riscurilor și informațiilor, implicit dezvoltarea capacității de conștientizare a situației la nivel național și sporirea capacităților de efectuare a controlului la trecerea frontierei de stat, consecvent fluidizarea traficului.

Obiectivul general 2: *Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională*

Implementarea acestui obiectiv general ține de reducerea semnificativă a contrabandei, a migrației ilegale și a altor acțiuni ilicite la frontiera de stat, precum și facilitarea trecerii legitime a frontierei de către persoane și vehicule. Acest obiectiv va fi atins la fel prin 4 obiective specifice, ce țin de consolidarea obiectivelor de infrastructură la frontiera de stat, dezvoltarea mecanismului de control al calității în domeniul managementului integrat al frontierei de stat și a mecanismelor de cooperare pe plan internațional și național, precum și asigurarea unui număr suficient de angajați bine pregătiți.

Indicatori de monitorizare

Pentru fiecare obiectiv definit, sunt stabiliți indicatori de rezultat cuantificabili, care facilitează monitorizarea progresului în realizarea Programului. Indicatorii vizează aspecte precum: modernizarea obiectivelor de infrastructură, operarea sistemelor informaționale, integrarea surselor de informații, instituirea mecanismelor de evaluare, aplicarea mecanismelor de cooperare etc.

Impact

Implementarea Programului va avea impact pozitiv asupra alinierii cu succes la conceptul european de gestionare integrată a frontierei. Astfel, Republica Moldova va putea continua să-și mențină statutul de partener de încredere și furnizor de securitate, inclusiv în contextul consolidării centurii extinse de securitate în regiune.

Costuri

Valoarea totală estimată a resurselor financiare necesare pentru implementarea Programului este de 2 799 261,6 mii lei, care vor fi acoperite parțial din bugetul de stat și prin asistență externă, iar resursele neacoperite urmează a fi identificate. Resursele vor finanța investiții capitale, dotări, acțiuni operaționale, amendamente normative și dezvoltarea instituțională.

Planul de acțiuni privind implementarea Programului

Planul de acțiuni conține măsuri concrete ce urmează a fi realizate pe parcursul anilor 2026–2030, cu indicarea termenelor de realizare, instituțiilor responsabile, indicatorilor de realizare și surselor de finanțare, prin care se va asigura coerența și implementarea eficientă a Programului.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Menținerea status quo-ului a fost respinsă ca necorespunzătoare, din cauza creșterii vulnerabilităților de securitate și a incompatibilității cu parcursul european al Republicii Moldova. A fost analizată opțiunea de a menține actualul cadru de reglementare fără intervenții strategice, însă aceasta a fost respinsă, deoarece ar menține vulnerabilitățile la frontieră și ar limita capacitatea de reacție la amenințările în creștere. Opțiuni precum aplicarea doar a unor măsuri tehnice izolate sau acțiuni punctuale fără coordonare strategică ar fi insuficiente pentru a asigura securizarea durabilă a frontierelor și ar împiedica integrarea eficientă în spațiul de securitate european.

O a doua opțiune alternativă analizată a fost alinierea inclusiv temporală a planificării strategice la ciclul multianual de politici strategice pentru gestionarea europeană integrată a frontierelor. Ciclul multianual european actual de politici strategice pentru gestionarea integrată a frontierelor se încheie în anul 2027, iar un nou document, care va acoperi perioada anilor 2028–2033, este preconizat a fi adoptat până la sfârșitul anului 2027. În acest context, Agenția Frontex va avea un termen de până la șase luni pentru actualizarea Strategiei operaționale și tehnice multianuale, în conformitate cu noile orientări strategice. În paralel, statele membre vor dispune de aproximativ 12 luni pentru revizuirea și aprobarea strategiilor naționale privind gestionarea integrată a frontierelor, termenul estimativ pentru finalizarea acestui proces fiind finele anului 2028. În context, alinierea temporală a Programului național ar însemna existența unei perioade de aproximativ 3 ani neacoperite de planificare strategică, precum și devierea de la prevederile Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030, motive pentru care opțiunea a fost respinsă. Cu toate acestea, este previzibil că modificările orientărilor strategice la nivelul UE ar putea genera în consecință necesitatea adaptării măsurilor naționale, aspect care va fi analizat în cadrul evaluării intermediare.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea Programului va avea un impact semnificativ și transversal asupra sectorului public, în special asupra autorităților cu atribuții în domeniul sistemului managementului integrat al frontierei de stat.

Principalele efecte preconizate:

1) consolidarea capacităților instituționale și de infrastructură ale autorităților publice implicate (ex. Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Inspectoratul General pentru Migrație, Serviciul Vamal etc.), prin formare profesională, dezvoltare a infrastructurii, digitalizare și creștere a resurselor tehnice; 2) îmbunătățirea coordonării interinstituționale; 3) reducerea presiunii administrative și bugetare prin planificarea strategică a acțiunilor și atragerea resurselor din asistența externă; 4) promovarea unei abordări bazate pe drepturile omului în activitatea instituțiilor publice; 5) dezvoltarea capacității analitice a sectorului public, prin îmbunătățirea sistemelor de colectare, analiză și utilizare a datelor în procesul decizional și politicile bazate pe dovezi.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Pentru implementarea cu succes a prezentului Program este necesară implicarea atât a resurselor umane cât și a celor financiare. Resursele umane vor include personalul din cadrul autorităților publice centrale, organelor de ocrotire a normelor de drept și de securitate a statului, inclusiv din organizațiile necomerciale, precum și experți în domeniu. Resursele financiare necesare pentru realizarea ajustării cadrului normativ național la standardele UE vor fi asigurate din bugetul de stat, fără a implica costuri suplimentare, acțiunile fiind realizate nemijlocit de către funcționarii autorităților administrației publice centrale. Acțiunile de dezvoltare a sistemelor informaționale și de monitorizare, vor fi realizate în limita resurselor bugetului de stat, precum și cu asistența tehnică și financiară din partea instituțiilor donatoare. Resursele financiare pentru acțiunile ce țin de instruirea funcționarilor, precum și alte acțiuni de implementare a Programului vor fi alocate din bugetul de stat, precum și prin asistența financiară din partea instituțiilor donatoare. Implementarea Programului de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 implică resurse financiare totale estimate la 2 799 261,6 mii lei, pentru întreaga perioadă de aplicare. Aceste resurse vor fi utilizate pentru realizarea acțiunilor prevăzute în planul de acțiuni al Programului. Sursele de finanțare vor fi următoarele: 1) 1 294 641,6 mii lei – vor fi acoperite din bugetul de stat, alocate în conformitate cu legea bugetară anuală, precum și cu suportul asistenței externe; 2) 1 504 620,00 – sunt resurse financiare neacoperite și care urmează a fi negociate cu partenerii de dezvoltare sau alocate din contul bugetului de stat. Alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat se va face în limita resurselor disponibile și în conformitate cu prioritățile stabilite anual în cadrul procesului bugetar. Implementarea Programului nu va genera angajamente financiare suplimentare neprevăzute pentru bugetul public național. Totodată, atragerea și valorificarea eficientă a asistenței externe va constitui o prioritate, asigurând un raport cost-eficiență favorabil și sustenabilitate financiară în realizarea obiectivelor strategice ale Programului.
4.3. Impactul asupra sectorului privat Implementarea Programului va avea un impact indirect asupra sectorului privat, or, mecanismele propuse spre realizare vin inclusiv pentru asigurarea fluidizării procesului de trecere a frontierei de stat de către persoane și mijloacele de transport, a mărfurilor și altor bunuri, precum și facilitarea comerțului și a mobilității.
4.4. Impactul social 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
4.4. Impactul social

Implementarea Programului va avea un impact social semnificativ, cu efecte directe și indirecte asupra mai multor grupuri ale populației, în special persoanele care traversează frontiera de stat și cele care locuiesc în zona de frontieră.

Principalele efecte sociale preconizate:

1) îmbunătățirea securității publice, în special în punctele de trecere a frontierei de stat și nemijlocit la frontiera de stat;

2) sporirea încrederii cetățenilor și întărirea poziției autorităților cu competențe de control al frontierei în calitate de autorități fiabile și credibile;

3) facilitarea circulației legale, precum și întreprinderea măsurilor de combatere a fenomenului traficului de persoane peste frontieră;

4) sporirea și monitorizarea protecției drepturilor fundamentale la frontieră.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal.

Toate activitățile ce implică colectarea, prelucrarea, stocarea și transmiterea datelor cu caracter personal vor fi desfășurate în strictă conformitate cu cadrul normativ privind protecția datelor cu caracter personal și cu standardele internaționale relevante.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Întru realizarea Programului nu au fost identificate efecte discriminatorii. Mai mult, Programul promovează accesul egal la serviciile de securitate.

4.5. Impactul asupra mediului

Programul va avea un impact pozitiv asupra mediului, or, se propune modernizarea infrastructurii și reducerea emisiilor prin managementul inteligent al traficului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Programul va contribui la creșterea capacității administrative și analitice, precum și va asigura consolidarea statului de drept prin alinierea la standardele UE.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.

Proiectul contribuie la transpunerea parțială a prevederilor Regulamentului (UE) 2019/1896 privind Garda de Coastă și Poliția de Frontieră Europeană și alinierea la Codul Frontierelor Schengen. Măsurile propuse facilitează pregătirea Republicii Moldova pentru integrarea în sistemul european de gestionare integrată a frontierelor (EIBM), în conformitate cu standardele și bunele practici ale Uniunii Europene.

Se urmărește evaluarea cadrului normativ și ale capacităților tehnice necesare pentru punerea în aplicare a obligațiilor asumate în procesul de aderare la UE, inclusiv asigurarea interoperabilității la scară largă cu sistemele europene.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Programul stabilește direcțiile de dezvoltare instituțională și normativă ce vor permite implementarea efectivă a reglementărilor europene, inclusiv elaborarea sau ajustarea actelor subordonate relevante. Programul oferă o bază strategică pentru armonizarea legislației secundare și terțiare, necesare pentru a asigura conformitatea cu acquis-ul Schengen și prevederile relevante ale Spațiului de Libertate, Securitate și Justiție al UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Proiectul a fost supus consultărilor interinstituționale și consultării publice prin platformele oficiale, cu respectarea prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului documentului de politici publice a fost plasat pe site-ul web oficial al MAI și poate fi accesat la următorul link:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-programului-de-management-integrat-al-frontierei-de-stat-pentru-anii-2026-2030/14585>

Programul a fost prezentat public în cadrul a două evenimente de consultare cu părțile interesate - la 09.07.2025 și la 04.09.2025, proiectul acestuia și informația relevantă fiind publicate pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne <https://mai.gov.md/ro/consultari-publice>.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul este supus evaluării calității și conformității, evaluării strategice de mediu și evaluării prin prisma sustenabilității financiare.

Recomandările din Raportul de conformitate au fost valorificate și Programul a fost validat în cadrul ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile, din 16.09.2025.

Totodată, va fi realizată expertiza juridică privind conformitatea proiectului cu Constituția Republicii Moldova, cadrul normativ intern, legislația Uniunii Europene, precum și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. Expertiza va evalua, de asemenea, respectarea normelor de tehnică legislativă și coerența reglementărilor propuse, în măsura, în care Programul cade sub incidența prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Adoptarea Programului se va realiza prin Hotărâre de Guvern. Ulterior, pentru implementarea prevederilor Programului, se vor elabora și aproba acte normative subsecvente:

- 1) planuri de acțiuni anuale;
- 2) reglementări metodologice privind controlul calității;
- 3) standarde operaționale comune pentru autoritățile implicate în managementul integrat al frontierei de stat;
- 4) acte normative conexe pentru transpunerea directivelor și regulamentelor UE relevante.

Se va asigura coerența cu cadrul legal existent și corelarea cu documentele strategice și operaționale aprobate la nivel național și sectorial.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor Programului va fi coordonată de către Ministerul Afacerilor Interne, în calitate de autoritate națională responsabilă, în colaborare cu autoritățile componente ale sistemului de management integrat al frontierei de stat.

Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor Programului includ:

- 1) organizarea activității de monitorizare și evaluare a performanțelor Programului, prin indicatori de rezultat și impact;
- 2) constituirea grupurilor tehnice de lucru pentru elaborarea și aplicarea studiilor, evaluărilor și planurilor de acțiuni;
- 3) atragerea de fonduri externe și utilizarea eficientă a resurselor disponibile;
- 4) dezvoltarea continuă a capacităților instituționale, umane și tehnice ale autorităților responsabile.

Progresul înregistrat privind implementarea Programului va fi reflectat prin rapoarte periodice și anuale, care vor fi prezentate Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat și Guvernului Republicii Moldova.

Secretar general al ministerului

Vladislav COJUHARI

**Ministerul Afacerilor Interne
al Republicii Moldova**

Nr. 40/3333 din 18 septembrie 2025

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Programului național de management integrat al frontierei de stat
pentru perioada 2026-2030

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Afacerilor Interne
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul este elaborat în scopul realizării angajamentelor trasate în cadrul Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 și Foi de Parcurs „Statul de Drept”
3 ¹ .	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale</i>)	Proiectul reprezintă executarea acțiunii 94, Anexa A, Cluster 1 din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 și a acțiunii 1.2, Capitolul V. Gestionarea Frontierelor din Foaia de parcurs „Statul de drept”.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Cancelaria de Stat Ministerul Finanțelor Ministerul Afacerilor Externe Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Mediului

		Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Muncii și Protecției Sociale Biroul politici de reintegrare Serviciul de Informații și Securitate Agenția de Guvernare Electronică Instituția Publică "Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică". Congresul Autorităților Locale din Moldova;
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Iuliana Țușca, Șef al Serviciului politici în domeniul managementului integrat al frontierei de stat al Direcției politici în domeniul managementului integrat al frontierei de stat, migrației și azilului a Ministerului Afacerilor Interne. iuliana.tusca.valerii@mai.gov.md tel. 022 25 53 68
7.	Anexe	Proiectul hotărârii Guvernului, pe 83 file; Nota de fundamentare, pe 7 file; Sinteza pe 11 file
8.	Data și ora depunerii cererii	A se vedea data aplicării semnăturii electronice.
9.	Secretar general al ministerului	Vladislav COJUHARI

Executor: Iuliana Țușca
Telefon: 069984198
E-mail: iuliana.tusca.valerii@mai.gov.md

PROCES-VERBAL

al ședinței privind consultarea Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030, cu Serviciul Vamal

Data: 17 septembrie 2025, ora 09:00

Locație: on-line

ORDINEA DE ZI:

Consultarea proiectului Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030;

I. PARTICIPANȚI:

1. Ședința a fost prezidată de domnul Andrei CECOLTAN, Secretar general adjunct al Ministerului Afacerilor Interne;
2. Radu RADU - Director adjunct Serviciul Vamal, Șef Departamentul antifraudă și conformare;
3. Dumitru BALTA - Șef adjunct Departamentul antifraudă și conformare;
4. Victoria CUBEI - Șef Direcția management strategic și cooperare vamală;
5. Irina ROȘCA - Șef Direcția analiza riscurilor;
6. Vitalie STRATAN - Șef Direcția dezvoltare și securitate informațională;
7. Elena SADOVICI - Șef Direcția organizare control vamal și facilitarea comerțului;
8. Olivia SANDULEAC - Șef Centru chinologic;
9. Vadim OPREA - Șef adjunct Centru chinologic;
10. Ina BÎLICI - Șef adjunct Direcția urmărire penală;
11. Ion BADILĂ - Șef Secția activități investigative, Direcția investigare fraude vamale;
12. Sergiu MOLDOVANU - Inspector principal, Secția planificare strategică și managementul calității.
13. Elena COLIUJCO, Șefa DPDMIFSMA a MAI;
14. Iuliana ȚUȘCA, Șef Serviciu al DPDMIFSMA a MAI;
15. Radu CATANOI, ofițer principal al DPDMIFSMA a MAI;
16. Mihail PÎSLARAȘ, Șef DMS al IGPF;

Sedința a fost declarată deschisă de către domnul Andrei CECOLTAN, care a accentuat valoarea colaborării eficiente cu Serviciul Vamal pentru promovarea proiectului Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030.

Dna Elena COLIUJCO a mulțumit participanților pentru deschidere și a îndemnat la un dialog constructiv. Dna Iuliana ȚUȘCA a menționat că proiectul Programului conține contribuțiile anterioare a Serviciului Vamal și a oferit platforma colegilor din cadrul instituției partenere.

Dna Victoria CUBEI a mulțumit pentru că a fost dat curs invitației și a comunicat că urmare a analizei proiectului Serviciul Vamal va veni cu completări la partea descriptivă, care vor susține obiectivele generale și cele specifice ale Programului. Serviciul Vamal a solicitat includerea Ministrului Finanțelor în calitate de contrasemnatar al Hotărârii Guvernului, propunere acceptată de autor.

De comun, s-a decis parcurgerea la Planul de acțiuni.

La Obiectivul specific 1.1 s-a convenit asupra excluderii sintagmei „între punctele de trecere” din denumirea acestuia.

Pe tot parcursul textului va fi uniformizată redacția executorului, în partea ce ține de Serviciul Vamal prin indicarea - Ministerului Finanțelor și între paranteze a Serviciului Vamal în calitate de autoritate din subordine.

La acțiunea 13, s-a acceptat includerea Comisiei unificate de control în calitate de co-executor, iar costurile vor fi revizuite în procesul de avizare.

La acțiunea 15, sub acțiunea privind consolidarea infrastructurii fizice a punctelor de trecere a frontierei de stat, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră va estima necesitățile, după care vor fi revizuite costurile.

La acțiunea 20, va fi revizuita denumirea acestia, precum și modificări executorii. Autorul proiectului a menționat că, din perspectiva conceptului de management integrat al frontierei de stat, prezintă interes rezultatul acestei acțiuni care va avea drept efect fluidizarea traficului în punctele de trecere a frontierei de stat, constatare cu care au fost de acord toți participanții.

Acțiunea 27 va fi revizuită, pentru a reda claritate scopului urmărit și elementelor care vor fi analizate în cadrul evaluării punctelor de trecere a frontierei de stat de la frontiera moldo-ucraineană. De comun cu Serviciul Vamal vor fi reformulați și indicatorii, pentru a fi realizabili.

La acțiunea 28, s-a convenit completarea cu o sub acțiune ce urmează a fi formulată de Serviciul Vamal, vizând dezvoltarea componentei chinologice proprii.

La acțiunea 35, sintagma „în toate punctele” din indicator s-a agreat a fi substituită cu un indicator cantitativ numeric.

Cu referire la acțiunea 36, Serviciul Vamal și-a exprimat îngrijorarea privind cât de realizabil este indicatorul privind mecanismul de schimb de informații între toate autoritățile, cu toate acestea menționând că acțiunea prezintă un interes major și este susținută plenar de către Serviciul Vamal.

S-a convenit în cadrul ședinței ca Serviciul Vamal ***până la data de 19.09.2025*** va

veni cu propuneri de modificare a Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030 în vederea prezentării ulterioare la Consiliul Consultativ pentru dezvoltare durabilă.

Proces-verbal întocmit de:
Iuliana ȚUȘCA

COORDONAT:

Andrei CECOLTAN
Secretar general adjunct
al Ministerului Afacerilor Interne

Radu RADU
Director adjunct Serviciul Vamal,
Șef Departamentul antifraudă și conformare

PROCESUL-VERBAL nr. 17
al ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile din
16.09.2025

online, ora 08:30

Au participat:

***Președinte al
Consiliului***

Membri ai
Consiliului

dna	Lilia DABIJA, secretar general adjunct al Guvernului
dna	Tatiana Nirca, secretar general adjunct al Ministerului
Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
dna	Ina Voicu, secretar general al Ministerului Dezvoltării
Economice și Digitalizării
dna	Dina Roșca, secretar general al Ministerului Finanțelor
dna	Lilia Gantea, secretar general al Ministerului Sănătății
dl	Igor Cutie, secretar general al Ministerului Apărării
dna	Viorica Grecu, secretar general al Ministerul Justiției
dl	Petru Tătaru, secretar general al Ministerului Mediului
dna	Galina Rusu, secretar general al Ministerului Educației și
Cercetării
dl	Andrei Cecoltan, secretar general adjunct al Ministerului
Afacerilor Interne
dl	Dumitru Pîslaru, secretar general al Ministerului Muncii și
Protecției Sociale
dl	Vasile Șarban, secretar de stat al Ministerului Agriculturii și
Industriei Alimentare
dna	Cristina Pereteatcu, secretar de stat al Ministerului Energiei
dl	Iurie Mocanu, director general adjunct al Biroului Național de
Statistică
dl	Roman Cazan, secretar general adjunct al Guvernului
dna	Cristina Ceban, secretar de stat al Ministerului Dezvoltării
Economice și Digitalizării
dl	Grigore Cațer, șef al Direcției infrastructura calității și
supravegherea pieței, Ministerul Dezvoltării Economice și
Digitalizării
dna	Tatiana Bordiniuc, șef al Direcției coordonare politici publice
și integrare europeană, Ministerul Culturii
dna	Irina Alexe, expert, Cabinetul Prim-ministrului
dl	Dragoș Ciuparu, consilier de nivel înalt al Uniunii Europene,
Cabinetul Prim-ministrului
dl	Oleg Angheluță, șef adjunct al Direcției politici control de
stat, Cancelaria de Stat
dna	Ruxanda Burlacu, șef adjunct al Direcției administrație
publică centrală, Cancelaria de Stat

Invitați

dna Doina Rusnac, consultant principal în Direcția planificare strategică din cadrul Direcției generale planificare strategică și coordonarea politicilor, Cancelaria de Stat

Ședința a fost prezidată de dna Lilia DABIJA, secretar general adjunct al Guvernului, președinte al Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile.

Ordinea de zi:

1. Referitor la examinarea proiectului „Programul național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030”

Raportor: Andrei Cecoltan – secretar general adjunct al Ministerului Afacerilor Interne

2. Referitor la examinarea proiectului „Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030”

Raportor: Andrei Cecoltan – secretar general adjunct al Ministerului Afacerilor Interne

3. Referitor la validarea conceptului „Programului național de dezvoltare a sectorului de alimentare cu apă și sanitație 2026-2030”

Raportor: Tatiana Nirca – secretar general adjunct al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

4. Referitor la validarea conceptului „Programului național de supraveghere a pieței pentru perioada 2026-2030”

Raportor: Ina Voicu – secretar general al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării

5. Referitor la propunerea de restructurare a Proiectului „Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale (IFAD VIII)”

Raportor: Vasile Șarban – secretar de stat al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare

Ca urmare a discuțiilor, s-a decis:

1. Referitor la examinarea proiectului „Programul național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030”:

- i. Examinarea proiectului „Programul național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026–2030” se amână pentru o ședință viitoare, urmând a fi discutat concomitent cu proiectul „Programul național de reducere a riscurilor de dezastre naturale pentru anii 2025–2030”, în vederea asigurării coordonării între acestea și a adoptării unei decizii finale.

- ii. Ministerul Mediului va asigura prezentarea, în regim prioritar, spre examinare și validare a proiectului „Programul național de reducere a riscurilor de dezastre naturale pentru anii 2025–2030”.

2. Referitor la examinarea proiectului „Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030”:

- i. Se validează proiectul „Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030”.
- ii. Până la prezentarea proiectului pentru înregistrare și examinare în cadrul ședinței secretarilor generali ai ministerelor, Ministerul Afacerilor Interne va asigura:
 - definitivarea proiectului în conformitate cu obiecțiile și recomandările din Raportul de evaluare a calității și conformității transmis de Cancelaria de Stat, precum și prin prisma avizului Ministerului Finanțelor;
 - promovarea proiectului în strictă conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

3. Referitor la validarea conceptului „Programului național de dezvoltare a sectorului de alimentare cu apă și sanitație 2026-2030”:

- i. Se validează conceptului „Programului național de dezvoltare a sectorului de alimentare cu apă și sanitație 2026-2030”.
- ii. La elaborarea proiectului Programului, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale va respecta prevederile Regulamentului cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020.

4. Referitor la validarea conceptului „Programului național de supraveghere a pieței pentru perioada 2026-2030”:

- i. În contextul prevederilor „Programului de dezvoltare a domeniului controlului de stat pentru anii 2025–2028”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 286/2025, și ale „Programului național privind protecția consumatorului pentru anii 2026–2030”, aflat în proces de elaborare, pentru a evita suprapunerea acțiunilor planificate și a identifica o soluție agreată, se propune organizarea unei ședințe de lucru cu participarea reprezentanților Cancelariei de Stat responsabili de coordonarea politicilor în domeniul vizat, în vederea examinării oportunității integrării prevederilor din concept în cadrul conex existent, astfel încât să fie evitată duplicarea și să fie valorificat cadrul actual.

- ii. După caz, în funcție de soluția agreată, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării va remite conceptul repetat spre examinare și validare sau va asigura includerea acțiunilor acestuia în programele existente, fără elaborarea unui document separat.

5. Referitor la propunerea de restructurare a Proiectului „Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale (IFAD VIII)”:

- i. Se ia act de propunerea de restructurare a Proiectului „Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale (IFAD VIII)”.
- ii. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va asigura organizarea ședinței Consiliului sectorial în domeniul asistenței externe conform prevederilor Regulamentului cu privire la cadrul instituțional și mecanismul de coordonare și management al asistenței externe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 377/2018, pentru validarea propunerii de restructurare, stabilirea modalității de utilizare a resurselor până la finalizarea proiectului în 2027, identificarea sursei de acoperire a costurilor suplimentare pentru salarii și examinarea oportunității realocării a 2 milioane EUR către noul proiect AGRI-M.
- iii. Subiectul va fi examinat repetat după prezentarea justificărilor și argumentelor necesare pentru fundamentarea propunerii de restructurare și adoptarea unei decizii finale.

Secretar general adjunct al Guvernului /semnat electronic/ **Lilia DABIJA**

SINTEZA

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Programului național de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2026-2030

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, prounerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Evaluarea calității și conformității proiectului			
Ministerul Mediului aviz nr.04-07/2240 din 06.08.2025	1.	<i>Programul național de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2026-2030 nu se încadrează în categoria documentelor de politici și planificare prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, care stabilesc cadrul pentru aprobarea de dezvoltare a activităților planificate din anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 86/2014 și fac obiectul unei evaluări strategice de mediu obligatorii. La fel, proiectul Programului examinat nu stabilește cadrul pentru punerea în aplicare a oricăror activități planificate pentru care este necesar actul permisiv emis în conformitate cu Legea nr.160/2011 privind reglementarea activității de întreprinzător și, prin urmare, nu necesită o evaluare strategică de mediu, inclusiv o evaluare a biodiversității.</i>	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor aviz nr.05-17/182/1206 din 13.08.2025	1.	<i>La proiectul hotărârii Din lista contrasemnatarilor se propune de exclus ministrul finanțelor, întrucât, potrivit art. 36 alin. 2 al Legii nr. 136/2017 cu privire la Guvern, hotărârile se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii în aplicare a acestora și/sau care sunt responsabili de domeniile de activitate care intră parțial sau integral în obiectul de reglementare al actului contrasemnat.</i>	Se acceptă.
	2.	<i>La proiectul Programului La compartimentul VII „Costuri” se propune de divizat costul indicat de 1 066 600,0 mii lei cu detalierea sumei ce urmează a fi acoperită din surse interne și surse externe, pentru a înțelege ponderea surselor de finanțare și presiunea financiară asupra bugetului de stat. În același timp, atragem atenția asupra unui risc financiar ce ține de costurile neacoperite și neidentificarea partenerilor de dezvoltare pentru</i>	Se acceptă. Compartimentul VII „Costuri” a fost completat și modificat, sursele de finanțare au fost reflectate dezagregat.

		acoperirea acestor cheltuieli, fapt ce va duce la suportarea costurilor menționate din bugetul de stat.	
	3.	La <i>compartimentul IX „Autorități și instituții responsabile de implementarea programului”</i> se propune în pct.2 de exclus „Ministerul Finanțelor”, întrucât în conformitate cu structura și competențele funcționale, potrivit prevederilor Hotărârii de Guvern nr.696/2017, domeniul managementului integrat al frontierei de stat nu intră în sfera sa de responsabilitate.	Nu se acceptă. Ministerul Finanțelor este parte a sistemului de management integrat al frontierei de stat și este reprezentat de Secretarul de stat responsabil de domeniul finanțe publice în Consiliul Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat, conform Hotărârii Guvernului nr.902/2015 ¹ . Mai mult, Ministerul Finanțelor are în subordine Serviciul Vamal, conform Hotărârii de Guvern nr.696/2017, autoritate nemijlocit responsabilă de controlul frontierei de stat.
	4.	<i>La proiectul Planului de acțiuni</i> Denumirea coloanei 8 „Cod program/Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă” urmează de modificat în „Cod program/Subprogram bugetar”, întrucât sursele de finanțare sunt incluse în coloanele 5-7. Totodată, coloana 8 urmează de completat cu subprogramul corespunzător pentru a putea monitoriza cheltuielile aferente acțiunilor incluse.	Se acceptă. Completările au fost operate.
	5.	La <i>acțiunile 4 și 6</i> se propune de exclus „Ministerul Finanțelor” în calitate de instituție responsabilă de realizarea acestora, reieșind din obiecția expusă la compartimentul IX din proiectul Programului.	Nu se acceptă. Ministerul Finanțelor este identificat în Planul de acțiuni în calitate de autoritate ierarhic superioară Serviciului Vamal.

¹ A se vedea atribuțiile Consiliului la pct.5 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.902/2015.

	6.	La <i>acțiunea 11</i> , <i>indicatorul 3</i> autorul propune <i>crearea funcțiilor specializate</i> cu un cost acoperit din bugetul de stat de 230 000,0 mii lei fără a fi divizat pe ani. În același timp, nu este clar dacă pentru realizarea acțiunii respective sunt prevăzute alocații în proiectul Cadrului bugetar pe termen mediu pentru anii 2026-2028 (CBTM 2026-2026) sau acestea urmează a fi alocate suplimentar. În lipsa unei clarități pe marginea acțiunii propuse, inclusiv a costului aferent estimat la 230 000,0 mii lei, urmează a fi completat atât Programul, cât și Nota de fundamentare, cu informații adiționale și detaliate la nivel de funcții și cheltuieli de personal ce impactează acțiunea propusă conform planului de acțiuni. În acest sens, la această etapă, ministerul este în imposibilitatea de a se expune definitiv pe marginea programului remis spre examinare.	Se acceptă. Planul de acțiuni a fost modificat, costul necesar este neacoperit și a fost divizat pe ani (<i>în versiunea actuală – acțiunea 15</i>).
	7.	La <i>acțiunea 13</i> , costul total indicat în coloana 4 nu corespunde cu însumarea sumelor incluse în coloanele 5-7 „Sursa de finanțare (mii lei)”. Obiecția e valabilă inclusiv pentru acțiunile 30, 31.	Se acceptă. Costurile au fost revizuite și adaptate.
	8.	La <i>acțiunile 14 și 15</i> se solicită de indicat costurile necesare pentru implementarea acțiunilor indicate.	Se acceptă. Costurile au fost revizuite și completate.
	9.	La <i>acțiunea 23</i> este prevăzut <i>construcția unui Centru chinologic al Poliției de frontieră</i> cu un cost de 40 000,0 mii lei, acoperit din surse externe în perioada anilor 2026-2027. În același timp, nu este clar cine este donatorul și dacă mijloacele respective urmează a fi reflectate în bugetul de stat, întrucât în proiectul CBTM 2026-2028 nu sunt prevăzute mijloace din surse externe pentru construcția unui astfel de Centru.	Se acceptă. Sursa de finanțare a fost completată (<i>acțiunea 28</i>).
	10.	Proiectul Planului de acțiuni urmează de completat la final cu un rând nou „Total” care va însuma costul tuturor acțiunilor incluse în tabel.	Se acceptă parțial. Costurile totale a Programului, precum și divizate pe surse de finanțare au fost reflectate la Capitolul VII Costuri, în partea descriptivă, în <i>Tabelul nr.2 Costuri de implementare, mii lei</i>
	11.	La Nota de fundamentare În pct. 4.2. „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” sintagma „ <i>vor fi acoperite din bugetul de stat prin alocații aprobate anual de Ministerul Finanțelor</i> ”, de reformulat, întrucât conform Legii	Se acceptă. Sintagma a fost reformulată.

		finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, mijloacele financiare se alocă adoptată de către Parlament.	
Cancelaria de Stat Raport de evaluare a calității și conformității anexă la nr. 21/1-113-8672 din 14.08.2025	1.	La capitolul Introducere, în ceea ce privește referința la Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, conform cadrului normativ în vigoare, se impune revizuirea textului prin înlocuirea sintagmei „aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 653/2022” cu sintagma „aprobată prin Legea nr. 315/2022”. Totodată, denumirile utilizate pentru Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD 16 și ODD 9) nu corespund formulărilor prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 953/2022 privind aprobarea cadrului național de monitorizare a implementării Agendei 2030, fiind necesară ajustarea acestora în conformitate cu terminologia oficială și prezentarea modului în care Programul se corelează cu aceste obiective.	Se acceptă. Referințele la actele normative au fost corectate. Denumirile Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă au fost ajustate conform prevederilor din Hotărârea Guvernului nr. 953/2022.
	2.	Referința la actele normative incluse în proiect trebuie efectuată cu respectarea prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, care stipulează că, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică stabilită într-un alt act normativ, pentru a evita reproducerea normelor complementare, se indică elementul structural sau constitutiv corespunzător, precum și denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului respectiv. Astfel, la aliniatul „Prezentul Program corespunde viziunii Strategiei securității naționale a Republicii Moldova (...)” este necesară completarea cu referința la actul de aprobare a Strategiei – Hotărârii Parlamentului nr. 391/2023, cu menționarea expresă a punctului 28, din care au fost preluate direcțiile de acțiune.	Se acceptă. Proiectul a fost completat cu referințele la actele normative.
	3.	Cu referire la Capitolul Analiza Situației, se recomandă revizuirea acestui capitol și sintetizarea informației în vederea menținerii elementelor și aspectelor importante ce sunt considerate esențiale pentru formularea obiectivelor generale/specifice ale proiectului Programului. În acest capitol, se recomandă asigurarea comparabilității cu alte sisteme spre care tinde Republica Moldova, în special cu cele europene.	Se acceptă. Capitolul a fost revizuit. Secțiunile au fost menținute considerându-se esențiale, or acestea corespund componentelor din cadrul modelului de gestionare europeană integrată a frontierelor (GEIF), conform prevederilor articolului 9 al Regulamentului (UE) 2019/1896 privind Poliția de Frontieră și

			Garda de Coastă ² . Angajamentul de a alinia Programul la componentele GEIF rezidă în prevederile Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029. Descrierea fiecărei componente corespunde priorităților de politică și orientărilor strategice, aprobate la nivel de UE prin Comunicarea Comisiei privind instituirea politicii strategice multianuale pentru gestionarea europeană integrată a frontierelor, COM/2023/146, CELEX 52023DC0146
	4.	Pentru a reda o imagine mai clară și bine argumentată a situației, se recomandă identificarea și descrierea grupurilor vulnerabile legate de fiecare problemă, prezentarea datelor relevante dezagregate, analiza cauzelor și evoluției acestora, precum și includerea exemplurilor și bunelor practici internaționale care pot fi adaptate contextului național.	Se acceptă parțial. Capitolul a fost completat. Au fost identificate grupurile vulnerabile și au fost dezagregate datele în măsura în care sunt disponibile și relevante (cu referire la migrația ilegală și traficul de ființe umane). La pct.55 (și Figura 7) au fost reflectate datele privind migrația ilegală, divizând datele despre trecerile ilegale a cetățenilor Ucrainei, din considerentul că aceștia prezintă actualmente, majoritatea covârșitoare, profilul imigrantului ilegal fiind - refugiat, solicitant de azil, preponderent bărbați cu vârste cuprinse între 18-43 ani. Pct.140 evidențiază dezagregarea datelor privind victimele traficului de ființe umane.
	5.	Se vor descrie detaliat posibilele evoluții ale problemelor (proгноze) în situația în care Guvernul nu va interveni cu politici și măsuri (status-quo).	Se acceptă parțial. Au fost descrise posibilele evoluții acolo unde pot fi estimate și în măsura în care au

² Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/ALL/?uri=CELEX%3A32019R1896>

			impact asupra societății (se referă la evoluțiile criminalității frontaliere). A fost completat pct.31 cu evoluțiile privind dezechilibrul traversărilor frontierei de stat în diferite puncte de trecere a frontierei de stat. În pct.42 au fost estimate consecințele lipsei intervențiilor pentru dotarea și capacitatea aeroportului cu sisteme de control și de securitate. La pct.57 a fost evidențiată posibila evoluție a migrației ilegale în cazul păstrării status-quo-ului. Pct.71 estimează o posibilă evoluție generalizată a activităților ilegale la frontiera de stat, fără intervenția statului în consolidarea componentei de control al frontierei. Totodată, este evidențiat și riscul de discreditare a eforturilor de aliniere la standardele UE. Riscul de a compromite eforturile de integrare europeană, deși nu este descris separat în cadrul Programului, este unul general și evident în situația în care managementul frontierei de stat nu va fi adaptat conceptului european de gestionare integrată, or, Programul <i>per se</i>, este structurat și adaptat orientărilor strategice europene și soluțiile propuse prin acest document de politici publice vizează compatibilitatea sistemului național de gestionare a frontierei cu cel european. Pct.83 evidențiază efectele neintervenției în dezvoltarea componentei de analiză a riscurilor și informațiilor, care se referă și la
--	--	--	--

			componenta privind schimbul de informații și cooperare. Pct.112 marchează consecințele lipsei de intervenție privind controlul segmentului central al frontierei moldo-ucrainene.
	6.	În vederea identificării și formulării obiectivelor conform tipului de document de politici publice, se recomandă parcurgerea repetată a pct. 18.4. din Regulament.	Se acceptă. Obiectivele generale au fost preluate fidel din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030. Obiectivele specifice au fost revizuite. Criteriile de măsurare și termenele de realizare se conțin în indicatorii de impact și țintele de referință, or obiectivul urmează a fi interpretat în întregime cu acești indicatori.
	7.	Programul prevede opt obiective specifice, relevante și aliniate cu Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030, care este în proces de actualizare. Totuși, unele obiective specifice: • sunt formulate mai mult ca activități, nu ca rezultate clare și măsurabile; • lipsesc criterii de măsurare și termene (conform principiului SMART), ceea ce complică evaluarea; • nu reflectă uniform impactul asupra beneficiarilor, fiind axate pe activități interne; • nu pot fi corelate direct cu indicatori de rezultat, limitând monitorizarea. Prin urmare, se recomandă reformularea obiectivelor astfel, încât să respecte principiul SMART și să vizeze schimbări măsurabile în securitatea frontierelor, eficiența operațională și cooperarea interinstituțională. Mai jos este propus exemplul de reformulare pentru un obiectiv specific: <i>Obiectivul specific 1.1:</i> Asigurarea, până în 2030, a unei acoperiri complete și continue a zonelor cu risc ridicat la frontieră prin sisteme de	Se acceptă Obiectivele specifice au fost revizuite și reformulate încât să respecte criteriul SMART.

		supraveghere de ultimă generație și patrulare autonome, pentru reducerea cu cel puțin X% a incidentelor de trecere ilegală.																																				
	8.	Capitolul Costuri , <i>Tabelul nr. 2</i> , urmează a fi completat, prin includerea estimărilor financiare pentru întreaga perioadă de implementare a Programului, acoperind toți anii (2026-2030) prevăzuți în Program.	Se acceptă. Capitolul a fost revizuit, costurile au fost estimate.																																			
	9.	La capitolul Indicatori de monitorizare, având în vedere necesitatea completării <i>Tabelului nr. 1</i> cu sursa de date și pentru a preveni interpretările eronate, se recomandă prezentarea distinctă a indicatorilor de impact aferenți obiectivelor generale și a indicatorilor de rezultat aferenți obiectivelor specifice, conform tabelului de mai jos. <table><tr><th>Nr.</th><th>Indicator de rezultat/ impact</th><th>Valoare a de referință 2025</th><th>Valoarea țintă 2030</th><th>Sursa de date</th></tr><tr><td colspan="5">Obiectiv general 1:</td></tr><tr><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td>Ministerul Afacerilor Interne</td></tr><tr><td colspan="5">Obiectivul specific 1:</td></tr><tr><td>1.1</td><td></td><td></td><td></td><td>Ministerul Afacerilor Interne</td></tr><tr><td colspan="5">Obiectivul specific 2:</td></tr><tr><td>2.1</td><td></td><td></td><td></td><td>Ministerul Afacerilor Interne</td></tr></table>	Nr.	Indicator de rezultat/ impact	Valoare a de referință 2025	Valoarea țintă 2030	Sursa de date	Obiectiv general 1:					1				Ministerul Afacerilor Interne	Obiectivul specific 1:					1.1				Ministerul Afacerilor Interne	Obiectivul specific 2:					2.1				Ministerul Afacerilor Interne	Se acceptă. Indicatorii sunt prezentați conform tabelului recomandat.
Nr.	Indicator de rezultat/ impact	Valoare a de referință 2025	Valoarea țintă 2030	Sursa de date																																		
Obiectiv general 1:																																						
1				Ministerul Afacerilor Interne																																		
Obiectivul specific 1:																																						
1.1				Ministerul Afacerilor Interne																																		
Obiectivul specific 2:																																						
2.1				Ministerul Afacerilor Interne																																		
	10.	Capitolul Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare , <i>se va completa expres</i> cu frecvența și data prezentării rapoartelor de evaluare intermediară și finală a Programului în adresa Guvernului. De asemenea, se vor menționa metodele și instrumentele care vor fi utilizate pentru colectarea datelor și informațiilor necesare, în baza cărora vor fi întocmite rapoartele, procesul prin care acestea vor fi consultate și aprobate, precum	Se acceptă. Capitolul a fost completat cu informația relevantă.																																			

		și procedurile de revizuire a intervențiilor planificate conform concluziilor și recomandărilor incluse în rapoarte. Mai mult ca atât, se vor include prevederi privind obligativitatea publicării rapoartelor pe site-ul web oficial al ministerului.	
	11.	Capitolul Autorități și instituții responsabile , se va completa cu informația privind autoritățile/instituțiile cu responsabilități de implementare și descrierea rolului fiecăreia în realizarea Programului (în special a celor prevăzute în planul de acțiuni), fapt ce va contribui și la eficientizarea procesului de raportare și monitorizare.	Se acceptă. Capitolul a fost completat cu rolul autorităților.
	12.	Deși în Nota de fundamentare a Programului sunt menționate consultările cu părțile interesate, Programul nu oferă o descriere detaliată și clară a procesului de consultare sau a modului în care rezultatele acestora au fost integrate în Program. Documentul urmează a fi completat cu detalii privind mecanismul de consultare publică a documentului, cine sunt părțile interesate și care a fost instrumentul de implicare a acestora la fundamentarea acțiunilor propuse (exemplu: focus-grup, masă rotundă, interviu, sondaj, chestionar, ședința grupului de lucru etc.).	Se acceptă. Proiectul a fost completat cu informații privind procesul de consultare publică la Capitolul I. Introducere, la pct.15.
	13.	Cu privire la Planul de acțiuni , în conformitate cu prevederile Regulamentului, menționăm următoarele:	
		- Se va asigura estimarea costurilor pentru toate acțiunile care nu au fost costificate cu excluderea indicării valorii „zero” în lipsa unei estimări financiare justificate.	Se acceptă. Toate acțiunile conțin estimări.
		- Costurile estimate urmează a fi corelate cu programele/subprogramele bugetare. De asemenea, se vor indica sursele de finanțare.	Se acceptă. Au fost indicate sursele.
		- Denumirea coloanei 8 „Cod program/Subprogram bugetar; Sursa de finanțare externă” va fi redenumită în „Cod program/Subprogram bugetar”, întrucât informațiile privind sursele de finanțare sunt deja reflectate în coloanele 5–7. De asemenea, coloana 8 va fi completată cu subprogramul corespunzător, pentru a asigura posibilitatea monitorizării cheltuielilor aferente acțiunilor incluse.	Se acceptă. Modificări operate în coloanele vizate din Planul de acțiuni.

		- Pentru a delimita instituțiile responsabile de implementarea Programului de alți actori-cheie, Planul de acțiuni va fi completat cu o coloană suplimentară: „Co executori”, care va include toate părțile implicate în realizarea obiectivelor Programului.	Se acceptă. Completări operate.
		- În coloana „Termene de realizare” se va indica expres termenul limită de realizare, în formatul trimestru-an (<i>exemplu: Trim. I, 2026</i>). Pentru acțiunile cu caracter periodic sau permanent, se va specifica termenul limită pentru raportarea anuală, iar indicatorul va viza termenul final de implementare.	Se acceptă. Termenele revizuite.
		- În coloana „Instituții responsabile” denumirile vor fi uniformizate prin utilizarea formei complete, evitându-se situațiile în care unele instituții sunt indicate prin abreviere, iar altele prin denumirea integrală.	Se acceptă. Denumirile au fost uniformizate.
		- Pentru a asigura precizia și comparabilitatea datelor, unii indicatori vor fi revizuiți. De exemplu, la acțiunea nr. 37 este indicat doar <i>Nr. instruirilor realizate; Nr. angajaților instruiți</i> , însă este necesară și cuantificarea acestora (<i>de exemplu: cel puțin 30 instruirii realizate; cel puțin 250 angajați instruiți</i>).	Se acceptă. Indicatorii au fost revizuiți.
	14.	Proiectul documentului de politici publice va fi ajustat la recomandările sus expuse și promovat în conformitate cu prevederile Regulamentului și a Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă.
	15.	Până la prezentarea proiectului Programului Cancelariei de Stat spre înregistrare și examinare în cadrul ședinței secretarilor generali ai ministerelor, în conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, se recomandă examinarea și coordonarea acestuia de către Direcția coordonare politici publice și integrare europeană din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.	Se acceptă.
	16.	Suplimentar, subliniem faptul că, potrivit pct. 63.11 din Regulament, Ministerul Afacerilor Interne urma să inițieze procedura de evaluare strategică de mediu prin depunerea la Ministerul Mediului, a documentelor necesare în conformitate cu Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, înainte de remitere spre evaluare către Cancelaria de Stat. În acest context, se vor respecta toate etapele prevăzute de Regulament.	Se acceptă. Ministerul Afacerilor Interne a solicitat evaluarea strategică de mediu. Avizul Ministerului Mediului este integrat în prezenta Sinteză.

	17.	Potrivit prevederilor pct. 63.15 din Regulament, după ajustarea proiectului conform celor menționate, acesta va fi prezentat spre examinare și validare în cadrul Consiliul pentru coordonarea dezvoltării durabile, cu întocmirea sintezei privind obiecțiile, propunerile și recomandările din Raport, precum și cele prezentate de Ministerul Finanțelor și Ministerul mediului în expertizele sale.	Se acceptă.
--	-----	---	--------------------

Secretar general al ministerului

Vladislav COJUHARI